

Bruksela, dnia 26.6.2020 r.
COM(2020) 290 final

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Trybunału Obrachunkowego

Roczne sprawozdanie finansowe Europejskiego Funduszu Rozwoju za rok 2019

Roczne sprawozdanie finansowe Europejskiego Funduszu Rozwoju

Rok budżetowy 2019

SPIS TREŚCI

POŚWIADCZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	3
ZASOBY EFR – WYKORZYSTANIE I RACHUNKOWOŚĆ	4
ŚRODKI ZARZĄDZANE PRZEZ KOMISJĘ EUROPEJSKĄ.....	7
SPRAWOZDANIE FINANSOWE EFR.....	9
SPRAWOZDANIE FINANSOWE FUNDUSZY POWIERNICZYCH UNII SKONSOLIDOWANYCH W RAMACH EFR	54
SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2019 DOTYCZĄCE FUNDUSZU POWIERNICZEGO „BÊKOU”	55
SPRAWOZDANIE FINANSOWE FUNDUSZU POWIERNICZEGO UE NA RZECZ AFRYKI ZA 2019 R.....	62
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE EFR i FUNDUSZY POWIERNICZYCH UE.	70
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI FINANSOWEJ EFR	75
SPRAWOZDANIE ROCZNE Z REALIZACJI – ŚRODKI PIENIĘŻNE ZARZĄDZANE PRZEZ EUROPEJSKI BANK INWESTYCYJNY	93

POŚWIADCZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Roczne sprawozdanie finansowe Europejskiego Funduszu Rozwoju za rok budżetowy 2019 zostało przygotowane zgodnie z tytułem X rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju oraz zasadami, regułami i metodami rachunkowości przedstawionymi w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Oświadczam, że zgodnie z art. 18 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju ponoszę odpowiedzialność za sporządzenie i przedstawienie rocznego sprawozdania finansowego dotyczącego Europejskiego Funduszu Rozwoju.

Urzędnik zatwierdzający oraz Europejski Bank Inwestycyjny przekazali mi wszystkie informacje niezbędne do sporządzenia sprawozdania finansowego prezentującego aktywa i zobowiązania Europejskiego Funduszu Rozwoju oraz wykonanie budżetu, gwarantując ich wiarygodność.

Niniejszym poświadczam, że w oparciu o wyżej wymienione informacje oraz kontrole, które uznałam za niezbędne przed podpisaniem sprawozdania finansowego, mam wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe prawidłowo i rzetelnie przedstawia sytuację finansową Europejskiego Funduszu Rozwoju we wszystkich istotnych aspektach.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Księgowy

16 czerwca 2020 r.

ZASOBY EFR – WYKORZYSTANIE I RACHUNKOWOŚĆ

1. KONTEKST

Unia Europejska (zwana dalej „UE”) współpracuje w zakresie rozwoju z wieloma krajami rozwijającymi się. Głównym celem tych działań jest promowanie rozwoju gospodarczego, społecznego i w dziedzinie środowiska, a w szczególności ograniczanie i eliminacja ubóstwa w perspektywie długoterminowej przez zapewnianie państwom-beneficjentom pomocy rozwojowej i pomocy technicznej. Aby to osiągnąć, UE sporządza – wspólnie z krajami partnerskimi – strategie współpracy i uruchamia środki finansowe w celu ich realizacji. Wspomniane środki UE przyznawane na cele współpracy na rzecz rozwoju pochodzą z trzech źródeł:

- z budżetu Unii Europejskiej,
- z Europejskiego Funduszu Rozwoju,
- z Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Europejski Fundusz Rozwoju (zwany dalej „EFR”) jest głównym instrumentem umożliwiającym udzielanie pomocy unijnej na finansowanie współpracy na rzecz rozwoju dla państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (zwanymi dalej „AKP”) oraz krajów i terytoriów zamorskich (zwanymi dalej „KTZ”).

EFR nie jest finansowany z budżetu Unii Europejskiej. Powołano go na mocy wewnętrznej umowy przedstawicieli państw członkowskich zgromadzonych w Radzie; zarządza nim specjalny komitet. Komisja Europejska (zwana dalej „Komisją”) odpowiada za finansową realizację działań prowadzonych przy użyciu środków EFR. Natomiast Europejski Bank Inwestycyjny (zwany dalej „EBI”) zarządza instrumentem inwestycyjnym.

W latach 2014–2020 pomoc geograficzna dla państw AKP i KTZ będzie nadal finansowana w głównej mierze przez EFR. Każda edycja funduszu ustanawiana jest zazwyczaj na okres około pięciu lat i podlega osobnemu rozporządzeniu finansowemu, które wymaga sporządzenia sprawozdania finansowego dla każdej edycji EFR. W związku z powyższym dla każdego EFR sporządza się odrębne sprawozdanie finansowe w odniesieniu do części, którą zarządza Komisja Europejska. Sprawozdanie to przedstawia się również w postaci skonsolidowanej, aby zapewnić ogólny ogląd sytuacji finansowej w zakresie środków, za które odpowiada Komisja.

Umowa wewnętrzna ustanawiająca 11. EFR została podpisana przez uczestniczące państwa członkowskie, zebrane w Radzie, w czerwcu 2013 r.¹ Weszła ona w życie dnia 1 marca 2015 r.

W 2018 r. Rada przyjęła rozporządzenie finansowe mające zastosowanie do 11. EFR². Rozporządzenie to, które uchyliło poprzednio obowiązujące rozporządzenie, ma zastosowanie do operacji finansowanych z poprzednich EFR, bez uszczerbku dla obowiązujących zobowiązań prawnych. Rozporządzenia tego nie stosuje się do instrumentu inwestycyjnego w ramach poprzednich EFR.

Na podstawie umowy o partnerstwie AKP–UE ustanowiony został instrument inwestycyjny zarządzany przez EBI, który wykorzystuje się w celu wspierania rozwoju sektora prywatnego w państwach AKP w drodze finansowania przede wszystkim inwestycji prywatnych, choć nie jest to jedyny obszar finansowania. Instrument został zaprojektowany jako fundusz odnawialny, tak aby spłaty pożyczek mogły być ponownie inwestowane w inne działania. W ten sposób instrument sam się odnawia i jest niezależny finansowo. Ponieważ Komisja nie zarządza instrumentem inwestycyjnym, nie jest on uwzględniony w pierwszej części rocznego sprawozdania finansowego – w sprawozdaniach finansowych EFR ani w związanych z nimi sprawozdaniu z realizacji finansowej. Sprawozdanie finansowe dotyczące instrumentu inwestycyjnego zostało załączone jako odrębna część sprawozdania rocznego (część II), aby przedstawić pełen obraz pomocy rozwojowej udzielonej w ramach EFR.

¹ Dz.U. L 210 z 6.8.2013, s. 1.

² Rozporządzenie Rady (UE) 2018/1877 z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju i uchylającego rozporządzenie (UE) 2015/323.

2. W JAKI SPOSÓB FINANSOWANY JEST EFR?

Na posiedzeniu w dniu 2 grudnia 2013 r. Rada Europejska przyjęła wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020. Postanowiono wówczas nie umieszczać współpracy geograficznej z państwami AKP w budżecie UE, ale w dalszym ciągu finansować ją przy pomocy istniejącego międzyrządowego EFR.

Budżet UE ma charakter jednoroczny i zgodnie z budżetową zasadą jednoroczności wydatki i dochody są planowane i zatwierdzane na jeden rok. W przeciwieństwie do budżetu Unii Europejskiej EFR jest funduszem, którego działalność ma charakter wieloletni. W ramach każdego EFR ustanawia się fundusz ogólny mający na celu wdrażanie współpracy na rzecz rozwoju przez okres wynoszący zwykle pięć lat. Ponieważ zasoby są przydzielane na kilkuletnie okresy, mogą one być wykorzystywane przez cały czas trwania EFR. Fakt, że budżet nie ma charakteru jednorocznego, podkreślany jest w sprawozdawczości budżetowej, w ramach której wykonanie budżetu EFR określa się w odniesieniu do całości środków finansowych.

Zasoby EFR pochodzą z doraźnych wkładów państw członkowskich UE. Mniej więcej co pięć lat przedstawiciele państw członkowskich zbierają się na szczelbu międzyrządowym, aby ustalić łączną kwotę, jaka zostanie przyznana na rzecz Funduszu, oraz nadzorować jej wykorzystanie. Komisja następnie zarządza Funduszem zgodnie z unijną polityką w zakresie współpracy na rzecz rozwoju. W związku z tym, że każde państwo członkowskie ma swoją własną politykę rozwoju i pomocy, realizowaną równocześnie z polityką unijną, państwa członkowskie muszą koordynować swoje strategie z polityką UE, aby zapewnić ich komplementarność.

Poza wspomnianym wkładem państwa członkowskie mogą również zawierać umowy o współfinansowaniu lub dokonywać dobrowolnych wpłat na rzecz EFR.-

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ NA KONIEC ROKU

3.1. ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Zgodnie z art. 18 ust. 3 rozporządzenia finansowego dotyczącego EFR, sprawozdanie finansowe EFR sporządza się w oparciu o system rachunkowości memoriałowej bazujący na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS). Reguły rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji stosowane są we wszystkich instytucjach i organach UE, co pozwala na wprowadzenie jednolitych zasad zapisów księgowych oraz wyceny i prezentacji sprawozdań finansowych w celu harmonizacji procesu sporządzania sprawozdań finansowych. Reguły rachunkowości UE stosuje się również do EFR, biorąc pod uwagę szczególny charakter jego działań.

Sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego EFR należy do obowiązków księgowego Komisji, który jest księgowym EFR. Gwarantuje ona, że roczne sprawozdanie finansowe prawidłowo i rzetelnie przedstawia sytuację finansową EFR.

Roczne sprawozdanie finansowe zostało przedstawione poniżej:

Część I: Środki zarządzane przez Komisję

- (i) Sprawozdanie finansowe i informacja dodatkowa – EFR
- (ii) Sprawozdanie finansowe funduszy powierniczych Unii skonsolidowanych w ramach EFR
- (iii) Skonsolidowane sprawozdania finansowe EFR i funduszy powierniczych Unii
- (iv) Sprawozdanie z realizacji finansowej EFR

Część II: Sprawozdanie roczne z realizacji – fundusze zarządzane przez EBI

- (i) Sprawozdanie finansowe dotyczące instrumentu inwestycyjnego

Część „Sprawozdanie finansowe funduszy powierniczych Unii skonsolidowanych w ramach EFR” obejmuje sprawozdanie finansowe dwóch funduszy powierniczych utworzonych w ramach EFR: unijnego funduszu powierniczego „Bêkou” (zob. sekcja „Sprawozdanie finansowe unijnego funduszu powierniczego Bêkou”)

i funduszu powierniczego UE dla Afryki (zob. sekcja „Sprawozdanie finansowe funduszu powierniczego UE dla Afryki”). Sprawozdania finansowe poszczególnych funduszy powierniczych są przygotowywane pod kierownictwem Księgowego Komisji i są przedmiotem kontroli zewnętrznej przeprowadzanej przez audytora z sektora prywatnego. Dane liczbowe dotyczące funduszy powierniczych zawarte w tych rocznych sprawozdaniach finansowych są danymi wstępnymi.

Roczne sprawozdanie finansowe EFR musi zostać przyjęte przez Komisję najpóźniej do dnia 31 lipca roku następującego po dniu bilansowym oraz przedłożone Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w celu uzyskania absolutorium.

4. BADANIE I ABSOLUTORIUM

4.1. BADANIE

Roczne sprawozdanie finansowe EFR podlega kontroli przeprowadzanej przez zewnętrznego audytora – Europejski Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem Obrachunkowym”) – który sporządza sprawozdanie roczne dla Parlamentu Europejskiego i Rady.

4.2. ABSOLUTORIUM

Ostateczna kontrola ma miejsce w ramach procedury udzielenia absolutorium z realizacji finansowej zasobów EFR za dany rok budżetowy. Po skontrolowaniu i ostatecznym zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego Rada wydaje zalecenie, a następnie Parlament Europejski podejmuje decyzję w sprawie udzielenia absolutorium Komisji w związku z realizacją finansową zasobów EFR za dany rok budżetowy. Decyzja ta oparta jest na ocenie sprawozdania finansowego, sprawozdaniu rocznym Trybunału Obrachunkowego (zawierającym formalne poświadczenie wiarygodności) oraz odpowiedziach Komisji na pytania i prośby o udzielenie dodatkowych informacji skierowane do Komisji przez organ udzielający absolutorium.

ŚRODKI ZARZĄDZANE PRZEZ KOMISJĘ EUROPEJSKĄ

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE FINANSOWE EFR	9
BILANS EFR.....	10
SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI EFR.....	11
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH EFR	12
ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO EFR	13
BILANS POSZCZEGÓLNYCH EFR.....	14
SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH EFR.....	16
ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO POSZCZEGÓLNYCH EFR	17
INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO EFR.....	21
SPRAWOZDANIE FINANSOWE FUNDUSZY POWIERNICZYCH UNII SKONSOLIDOWANYCH W RAMACH EFR	54
SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2019 DOTYCZĄCE FUNDUSZU POWIERNICZEGO „BÊKOU”	55
BILANS	59
SPRAWOZDANIE Z WYNIKÓW FINANSOWYCH	60
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	61
SPRAWOZDANIE FINANSOWE FUNDUSZU POWIERNICZEGO UE NA RZECZ AFRYKI ZA 2019 R.	62
BILANS	67
SPRAWOZDANIE Z WYNIKÓW FINANSOWYCH	68
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	69
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE EFR I FUNDUSZY POWIERNICZYCH UE	70
SKONSOLIDOWANY BILANS	71
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI	72
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	73
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO.....	74
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI FINANSOWEJ EFR.....	75

SPRAWOZDANIE FINANSOWE EFR

Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w poniższych tabelach nie sumują się.

BILANS EFR

	Informacja dodatkowa	31.12.2019	31.12.2018
AKTYWA TRWAŁE			
Aktywa finansowe	2.1	36	–
Płatności zaliczkowe	2.2	910	887
Wkłady do funduszu powierniczego	2.3	266	201
		1 213	1 088
AKTYWA OBROTOWE			
Płatności zaliczkowe	2.2	1 288	1 448
Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu	2.4	123	138
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2.5	1 179	387
		2 590	1 973
AKTYWA OGÓŁEM		3 803	3 061
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
Zobowiązania finansowe	2.6	(19)	(18)
		(19)	(18)
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
Zobowiązania	2.7	(516)	(241)
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody	2.8	(1 319)	(1 281)
		(1 835)	(1 523)
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM		(1 854)	(1 540)
AKTYWA NETTO		1 948	1 521
FUNDUSZE I KAPITAŁY REZERWOWE			
Rezerwa odzwierciedlająca wartość godziwą	2.9	(2)	–
Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) – aktywne EFR	2.10	54 809	50 423
Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) z zamkniętych	2.10	2 252	2 252
Wynik ekonomiczny przeniesiony z ubiegłych lat		(51 155)	(47 037)
Wynik ekonomiczny za rok		(3 956)	(4 118)
AKTYWA NETTO		1 948	1 521

SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI EFR

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2019	2018
PRZYCHODY			
Przychody z transakcji innych niż transakcje	3.1		
<i>Odzyskiwanie środków</i>		28	4
		28	4
Przychody z transakcji wymiany	3.2		
<i>Przychody finansowe</i>		7	10
<i>Pozostałe przychody</i>		39	46
		46	57
Przychody ogółem		74	60
KOSZTY			
<i>Instrumenty pomocy</i>	3.3	(3 755)	(4 054)
<i>Koszty współfinansowania</i>	3.4	(14)	17
<i>Koszty finansowe</i>	3.5	(1)	7
<i>Inne koszty</i>	3.6	(260)	(148)
Koszty ogółem		(4 030)	(4 178)
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK		(3 956)	(4 118)

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH EFR

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2019	2018
Wynik ekonomiczny za rok		(3 956)	(4 118)
Działalność operacyjna			
Podwyższenie kapitału – wkłady (netto)		4 385	4 250
(Zwiększenie)/zmniejszenie wkładów do funduszy powierniczych		(65)	(38)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu płatności zaliczkowych		136	(235)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany		15	(46)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rezerw		–	(4)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań finansowych		2	3
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań		275	(322)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów przyszłych okresów		37	548
Pozostałe zmiany stanu pozycji niepieniężnych		(2)	–
Działalność inwestycyjna			
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(36)	–
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO		792	40
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		792	40
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku	2.5	387	347
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku	2.5	1 179	387

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO EFR

(mln EUR)

	Kapitał – aktywne EFR (A)	Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) – aktywne	Skumulowane kapitały rezerwowe (D)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) z zamkniętych	Rezerwa odzwierciedl ająca wartość godziwą (F)	Aktywa netto ogółem (C)+(D)+(E)+(F)
STAN NA 31.12.2017	73 264	27 090	46 173	(47 037)	2 252	–	1 389
<i>Podwyższenie kapitału – wkłady</i>	–	(4 250)	4 250	–	–		4 250
<i>Wynik ekonomiczny za rok</i>	–	–	–	(4 118)	–		(4 118)
STAN NA 31.12.2018	73 264	22 840	50 423	(51 155)	2 252	–	1 521
<i>Zmiany wartości godziwej</i>						(2)	(2)
<i>Podwyższenie kapitału – wkłady</i>	–	(4 385)	4 385	–	–		4 385
<i>Wynik ekonomiczny za rok</i>	–	–	–	(3 956)	–		(3 956)
STAN NA 31.12.2019	73 264	18 455	54 809	(55 111)	2 252	(2)	1 948

BILANS POSZCZEGÓLNYCH EFR

(mln EUR)

		31.12.2019					31.12.2018				
	Informacja dodatkowa	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	Ogółem	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	Ogółem
AKTYWA TRWAŁE											
Aktywa finansowe	2.1	–	–	–	36	36	–	–	–	–	–
Płatności zaliczkowe	2.2	–	6	325	580	910	–	23	520	344	887
Wkłady do funduszu powierniczego	2.3	–	–	–	266	266	–	–	–	201	201
		–	6	325	882	1 213	–	23	520	546	1 088
AKTYWA OBROTOWE											
Płatności zaliczkowe	2.2	0	26	441	821	1 288	0	19	445	984	1 448
Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany	2.4	183	121	2 201	(2 382)	123	183	176	2 457	(2 679)	138
Rachunki między EFR		182	53	2 160	(2 395)	(0)	183	111	2 421	(2 715)	(0)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2.5	–	–	–	1 179	1 179	–	–	–	387	387
		365	201	4 801	(2 777)	2 590	367	306	5 323	(4 023)	1 973
AKTYWA OGÓŁEM		365	207	5 127	(1 896)	3 803	367	329	5 843	(3 477)	3 061
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE											
Zobowiązania finansowe	2.6	–	–	(1)	(18)	(19)	–	–	(1)	(16)	(18)
		–	–	(1)	(18)	(19)	–	–	(1)	(16)	(18)
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE											
						–					
Zobowiązania	2.7	–	(5)	(108)	(404)	(516)	(0)	(6)	(125)	(111)	(241)
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów	2.8	–	(96)	(240)	(983)	(1 319)	(0)	(83)	(358)	(840)	(1 281)
		–	(101)	(348)	(1 386)	(1 835)	(0)	(89)	(482)	(951)	(1 522)
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM		–	(101)	(349)	(1 405)	(1 854)	(0)	(89)	(484)	(967)	(1 540)

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2019					31.12.2018				
		8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	Ogółem	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	Ogółem
AKTYWA NETTO		365	106	4 778	(3 300)	1 948	366	240	5 359	(4 444)	1 521
Rezerwy odzwierciedlające wartość godziwą	2.9	–	–	–	(2)	(2)	–	–	–	–	–
Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) – aktywne EFR	2.10	12 164	10 758	20 960	10 927	54 809	12 164	10 773	20 960	6 527	50 423
Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) z zamkniętych EFR, przeniesiony na kolejne okresy	2.10	627	1 625	–	–	2 252	627	1 625	–	–	2 252
Przesunięcia kapitału wniesionego (zgodnie z wezwaniem) między aktywnymi EFR	2.10	(2 510)	2 109	265	136	–	(2 509)	2 137	55	317	–
Wynik ekonomiczny przeniesiony z ubiegłych lat		(10 098)	(14 406)	(18 077)	(8 573)	(51 155)	(10 098)	(14 352)	(17 078)	(5 508)	(47 037)
Wynik ekonomiczny za rok		(0)	(34)	(529)	(3 393)	(3 956)	0	(53)	(1 000)	(3 065)	(4 118)
AKTYWA NETTO		183	53	2 618	(905)	1 948	184	129	2 938	(1 729)	1 521

SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH EFR

(mln EUR)

		2019					2018				
	Informacja dodatkowa	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	Ogółem	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	Ogółem
PRZYCHODY											
Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany	3.1										
<i>Odzyskiwanie środków</i>		0	–	18	10	28	0	3	(3)	4	4
		0	0	18	10	28	0	3	(3)	4	4
Przychody z transakcji wymiany	3.2										
<i>Przychody finansowe</i>		(0)	–	3	4	7	0	2	8	1	10
<i>Pozostałe przychody</i>		1	6	21	12	39	1	6	27	12	46
		1	6	24	16	46	1	8	35	13	57
Przychody ogółem		1	6	42	26	74	1	11	32	17	60
KOSZTY											
<i>Instrumenty pomocy</i>	3.3	(0)	(35)	(579)	(3 141)	(3 755)	0	(59)	(984)	(3 012)	(4 054)
<i>Koszty współfinansowania</i>	3.4	–	–	(9)	(5)	(14)	–	–	18	(1)	17
<i>Koszty finansowe</i>	3.5	(0)	2	(2)	(1)	(1)	0	1	5	1	7
<i>Inne koszty</i>	3.6	(1)	(8)	20	(272)	(260)	(1)	(7)	(71)	(70)	(148)
Koszty ogółem		(1)	(40)	(571)	(3 418)	(4 030)	(0)	(64)	(1 031)	(3 082)	(4 178)
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK		(0)	(34)	(529)	(3 393)	(3 956)	0	(53)	(1 000)	(3 065)	(4 118)

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO POSZCZEGÓLNYCH EFR

(mln EUR)

8. EFR	Kapitał – aktywne EFR (A)	Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania) – aktywne EFR (B)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) – aktywne EFR (C) = (A)-(B)	Skumulowane kapitały rezerwowe (D)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) z zamkniętych EFR, przeniesiony na kolejne okresy (E)	Przesunięcia kapitału wniesionego (zgodnie z wezwaniem) między aktywnymi EFR (F)	Aktywa netto ogółem (C)+(D)+(E)+(F)
STAN NA 31.12.2017	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 503)	190
<i>Przesunięcia do/z 10. EFR</i>			–			(7)	(7)
STAN NA 31.12.2018	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 509)	183
<i>Przesunięcia do/z 10. EFR</i>			–			(1)	(1)
STAN NA 31.12.2019	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 510)	183

(mln EUR)

9. EFR	Kapitał – aktywne EFR (A)	Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania) – aktywne EFR (B)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) – aktywne EFR (C) = (A)-(B)	Skumulowane kapitały rezerwowe (D)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) z zamkniętych EFR, przeniesiony na kolejne okresy (E)	Przesunięcia kapitału wniesionego (zgodnie z wezwaniem) między aktywnymi EFR (F)	Aktywa netto ogółem (C)+(D)+(E)+(F)
STAN NA 31.12.2017	10 773	–	10 773	(14 352)	1 625	2 177	222
<i>Przesunięcia do/z 10. EFR</i>			–			(40)	(40)
<i>Wynik ekonomiczny za rok</i>			–	(53)			(53)
STAN NA 31.12.2018	10 773	–	10 773	(14 406)	1 625	2 137	129
<i>Podwyższenie kapitału – wkłady</i>		15	(15)				(15)
<i>Przesunięcia do/z 10. EFR</i>			–			(27)	(27)

Wynik ekonomiczny za rok			-	(34)		-	(34)
STAN NA 31.12.2019	10 773	15	10 758	(14 440)	1 625	2 109	53

(mln EUR)

10. EFR	Kapitał – aktywne EFR (A)	Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania) – aktywne EFR (B)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) – aktywne EFR (C) = (A)-(B)	Skumulowan e kapitały rezerwowe (D)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) z zamkniętych EFR, przeniesiony na kolejne okresy (E)	Przesunięcia kapitału wniesionego (zgodnie z wezwaniem) między aktywnymi EFR (F)	Aktywa netto ogółem (C)+(D)+ (E)+(F)
STAN NA 31.12.2017	20 960	0	20 960	(17 078)	–	120	4 003
Przesunięcia do/z 8. i 9. EFR			–			47	47
Przesunięcia do/z 11. EFR			–			(112)	(112)
Wynik ekonomiczny za rok			–	(1 000)			(1 000)
STAN NA 31.12.2018	20 960	0	20 960	(18 077)	–	55	2 938
Przesunięcia do/z 8. i 9. EFR			–			28	28
Przesunięcia do/z 11. EFR			–			181	181
Wynik ekonomiczny za rok			–	(529)		–	(529)
STAN NA 31.12.2019	20 960	–	20 960	(18 606)	–	265	2 618

(mln EUR)

11. EFR	Kapitał – aktywne EFR (A)	Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania) – aktywne EFR (B)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) – aktywne EFR (C) = (A)- (B)	Skumulowa ne kapitały rezerwowe (D)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) z zamkniętych EFR, przeniesiony na kolejne okresy (E)	Przesunięcia kapitału wniesionego (zgodnie z wezwaniem) między aktywnymi EFR (F)	Rezerwa odzwierciedl ająca wartość godziwą (G)	Aktywa netto ogółem (C)+(D)+(E) +(F)+(G)
STAN NA 31.12.2017	29 367	27 090	2 277	(5 508)	–	206	–	(3 025)
Podwyższenie kapitału – wkłady		(4 250)	4 250			–		4 250
Przesunięcia do/z 8., 9. i 10. EFR			–		–	112		112
Wynik ekonomiczny za rok			–	(3 065)		–		(3 065)

STAN NA 31.12.2018	29 367	22 840	6 527	(8 573)	-	317	-	(1 729)
<i>Zmiany wartości godziwej</i>							(2)	(2)
<i>Podwyższenie kapitału – wkłady</i>		(4 400)	4 400			(181)		4 219
<i>Wynik ekonomiczny za rok</i>			-	(3 393)		-		(3 393)
STAN NA 31.12.2019	29 367	18 440	10 927	(11 966)	-	136	(2)	(905)

INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO EFR

Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w tabelach nie sumują się.

1. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

1.1. ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Celem sprawozdania finansowego jest dostarczenie przydatnych dla szerokiego kręgu odbiorców informacji o sytuacji finansowej, wynikach i przepływach pieniężnych danego podmiotu.

Ogólne założenia (lub zasady rachunkowości), których należy przestrzegać przy sporządzaniu sprawozdania finansowego, są określone w regule rachunkowości UE nr 1 („sprawozdania finansowe”) i identyczne z zasadami opisanymi w MSRSP nr 1; obejmują one: rzetelną prezentację, zasadę memoriału, założenie kontynuowania działalności, ciągłość prezentacji, istotność, agregowanie, kompensowanie i porównywalność informacji. Jakościowy charakter sprawozdawczości finansowej polega na tym, że informacje są właściwe, rzetelne (wiarygodne), zrozumiałe, aktualne, porównywalne i weryfikowalne.

1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1.2.1. Okres sprawozdawczy

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w ujęciu rocznym. Rok obrachunkowy rozpoczyna się dnia 1 stycznia, a kończy dnia 31 grudnia.

1.2.2. Waluta i zasady przeliczania

Roczne sprawozdanie finansowe prezentowane jest w tysiącach euro, przy czym euro jest walutą funkcjonalną UE. Transakcje w walutach obcych przelicza się na euro według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Dodatkowo i ujemne różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz z ponownego przeliczenia według kursów wymiany obowiązujących na koniec roku pieniężnych składników aktywów i zobowiązań denominowanych w walutach obcych ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Inne metody przeliczania stosuje się w przypadku rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, które zachowują wartość w euro według kursu na dzień zakupu.

Stan na koniec roku aktywów i zobowiązań pieniężnych denominowanych w walutach obcych przelicza się na euro według poniższych kursów wymiany Europejskiego Banku Centralnego obowiązujących na dzień 31 grudnia:

Kurs wymiany EUR

Waluta	31.12.2019	31.12.2018	Waluta	31.12.2019	31.12.2018
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,2568	4,3014
CZK	25,4080	25,7240	RON	4,783	4,6635
DKK	7,4715	7,4673	SEK	10,4468	10,2548
GBP	0,8508	0,8945	CHF	1,0854	1,1269
HRK	7,4395	7,4125	JPY	121,9400	125,8500
HUF	330,5300	320,9800	USD	1,1234	1,145

1.2.3. Wykorzystanie szacunków

Zgodnie z IPSAS i ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym muszą opierać się na szacunkach i założeniach kierownictwa, których podstawą są możliwie jak najbardziej wiarygodne dostępne informacje. Istotne szacunki dotyczą m.in.: kwot zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów, rezerw, ryzyka finansowego związanego z należnościami, aktywów i zobowiązań warunkowych oraz stopnia utraty wartości w przypadku aktywów. Rzeczywiste wyniki mogą nie pokrywać się z szacunkami.

Racjonalne oszacowanie stanowi istotną część przygotowania sprawozdań finansowych i nie podważa ich wiarygodności. Dana wartość szacunkowa może zostać zweryfikowana, jeśli zmienia się okoliczności będące podstawą dokonanych szacunków lub w wyniku pozyskania nowych informacji czy zdobycia większego doświadczenia. Weryfikacja wartości szacunkowych z założenia nie odnosi się do poprzednich okresów, jak też nie stanowi korekty błędu. Skutek zmiany danej wartości szacunkowej ujmuje się w nadwyżce lub deficycie w okresach, w których zmiana staje się znana.

1.3. BILANS

1.3.1. Wartości niematerialne i prawne

Składnik wartości niematerialnych to możliwy do zidentyfikowania niepieniężny składnik aktywów, nieposiadający postaci fizycznej. Składnik wartości niematerialnych i prawnych uznaje się za możliwy do zidentyfikowania, jeżeli można go wyodrębnić (tj. można odseparować go od danego podmiotu lub wydzielić go z tego podmiotu, np. w rezultacie jego sprzedaży, przeniesienia, udzielenia licencji na korzystanie z niego, jego wynajęcia lub wymiany, indywidualnie albo w połączeniu z powiązaną umową, możliwym do zidentyfikowania składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, niezależnie od tego, czy taki jest zamiar danego podmiotu) albo jeżeli wynika z wiążących ustaleń (m.in. praw wynikających z umów lub innych praw przewidzianych w obowiązujących przepisach), niezależnie od tego, czy takie prawa można przenieść lub wyodrębnić z danego podmiotu lub odseparować je od innych praw i obowiązków).

Zakupione wartości niematerialne i prawne wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o zakumulowaną amortyzację i straty z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne powstałe w wyniku procesów wewnętrznych są kapitalizowane, gdy spełnione są odpowiednie kryteria określone w zasadach rachunkowości UE, a koszty dotyczą wyłącznie etapu wytworzenia danego składnika aktywów. Koszty, które można kapitalizować, obejmują wszystkie koszty, które da się bezpośrednio przyporządkować i które są niezbędne do opracowania, wytworzenia i przygotowania danego składnika aktywów, aby mógł on funkcjonować w sposób zgodny z zamierzeniami kierownictwa. Koszty powiązane z działalnością naukowo-badawczą, koszty prac rozwojowych oraz koszty utrzymania, których nie można kapitalizować, ujmuje się jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne i prawne amortyzuje się metodą liniową przez szacowany okres ich użytkowania (3–11 lat). Szacowany okres użytkowania tych aktywów odpowiada ich okresowi ekonomicznej użyteczności lub okresowi użyteczności określone w drodze umowy.

1.3.2. Rzeczowe aktywa trwałe

Wszystkie rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt obejmuje wydatki, które da się bezpośrednio przyporządkować do nabycia, budowy lub przekazania składnika aktywów. Późniejsze koszty są uwzględniane w wartości bilansowej składnika aktywów lub ujmowane jako odrębny składnik aktywów, w stosownych przypadkach, jedynie wówczas, gdy jest prawdopodobne, że przyszłe korzyści ekonomiczne lub świadczenia związane z danym składnikiem aktywów wpłyną do jednostki oraz pod warunkiem że możliwa jest wiarygodna wycena kosztu tego składnika aktywów. Koszty związane z naprawą i utrzymaniem wykazywane są w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie obrachunkowym, w którym zostały poniesione. Grunty nie podlegają amortyzacji, jako że uznaje się, że mają one nieokreślony okres użytkowania. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji, ponieważ aktywa te nie są jeszcze dostępne do użytku. Inne składniki aktywów amortyzowane są metodą liniową w celu alokacji ich kosztu pomniejszonego o ich wartość końcową przez szacunkowy okres ich użytkowania w następujący sposób:

Rodzaj składnika aktywów	Stawka amortyzacji metodą liniową
<i>Budynki</i>	4 % – 10 %
<i>Urządzenia i wyposażenie techniczne</i>	10 % – 25 %
<i>Meble i środki transportu</i>	10 % – 25 %
<i>Sprzęt komputerowy</i>	25 % – 33 %
<i>Inne</i>	10 % – 33 %

Zyski lub straty ze zbycia ustala się, porównując wpływy, pomniejszone o koszty sprzedaży, z wartością bilansową zbywanego składnika aktywów, i ujmuje się je w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Leasing

Umowa leasingowa jest umową, w ramach której w zamian za opłatę lub serie opłat leasingodawca przekazuje leasingobiorcy prawo do użytkowania danego składnika aktywów przez uzgodniony okres. Umowy leasingowe klasyfikuje się jako umowy dotyczące leasingu finansowego albo umowy dotyczące leasingu operacyjnego.

Umowy dotyczące leasingu finansowego to umowy, w których na leasingobiorcę przenosi się zasadniczo całość ryzyka i wszystkie korzyści związane z prawem własności. W przypadku zawarcia umowy dotyczącej leasingu finansowego w charakterze leasingobiorcy, aktywa objęte umową dotyczącą leasingu finansowego uznaje się za aktywa, a obowiązki wynikające z leasingu za zobowiązania od momentu, w którym okres leasingu rozpoczyna bieg. Aktywa i zobowiązania ujmuje się jako kwoty odpowiadające wartości godziwej składnika aktywów objętego umową leasingową lub – jeżeli ich wartość jest niższa – wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych określanych w momencie rozpoczęcia leasingu. W okresie leasingu aktywa posiadane na podstawie leasingu finansowego amortyzuje się przez okres użytkowania składnika aktywów lub przez okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy. Minimalne opłaty leasingowe dzieli się między koszty finansowania (część odsetkowa) a zmniejszenie kwoty niezaspokojonych zobowiązań (część kapitałowa). Koszty finansowania przypisuje się do każdego okresu przypadającego w okresie leasingu, aby wygenerować stałą okresową stopę procentową w odniesieniu do pozostałego bilansu zobowiązania, które przedstawia się – w stosownych przypadkach – jako obrotowe/trwałe. Warunkowe opłaty leasingowe księguje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono.

Leasing operacyjny to leasing inny niż leasing finansowy, tj. leasing, w ramach którego leasingodawca zachowuje zasadniczo całość ryzyka i wszystkie korzyści wynikające z prawa własności do składnika aktywów. W przypadku zawarcia umowy dotyczącej leasingu operacyjnego w charakterze leasingobiorcy raty leasingu operacyjnego ujmuje się metodą liniową jako koszt w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności przez okres leasingu, przy czym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie przedstawia się ani składnika aktywów będącego przedmiotem leasingu, ani zobowiązania leasingowego.

1.3.3. Utrata wartości aktywów niefinansowych

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji ani umorzeniu i są corocznie kontrolowane pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów podlegające amortyzacji/umorzeniu analizuje się pod kątem utraty wartości za każdym razem, gdy w dniu sprawozdawczym istnieje przesłanka, że dany składnik aktywów może podlegać utracie wartości. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w kwocie, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wartość godziwa składnika aktywów pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa.

Wartości końcowe i okresy użytkowania wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych poddawane są przeglądowi i w razie konieczności korygowane, co najmniej raz do roku. Jeżeli przyczyny utraty wartości ujętej w poprzednich latach nie mają już zastosowania, odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są odpowiednio odwracane.

1.3.4. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii: „aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez nadwyżkę lub deficyt”, „pożyczki i należności”, „inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności” oraz „aktywa finansowe dostępne do sprzedaży”. Klasyfikacja instrumentów finansowych ustalana jest w momencie początkowego ujęcia i podlega ponownej wycenie na każdy dzień bilansowy.

(i) *aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez nadwyżkę lub deficyt;*

Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli został nabyty zasadniczo w celu sprzedaży w perspektywie krótkoterminowej lub jeżeli został do niej zaklasyfikowany przez jednostkę. W kategorii tej ujmuje się również instrumenty pochodne. Należące do tej kategorii aktywa uznaje się za aktywa obrotowe, jeżeli ich zbycie przewidziane jest w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. W ciągu ostatniego roku budżetowego jednostka nie utrzymywała żadnych inwestycji zaliczających się do tej kategorii.

(ii) *Pożyczki i należności*

Pożyczki i należności to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, ze stałymi lub ustalonymi płatnościami, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają one, gdy jednostka przekazuje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi i nie ma zamiaru wprowadzać należności do obrotu. Wykazuje się je w aktywach trwałych, z wyjątkiem składników, których termin zapadalności przypada w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności obejmują depozyty terminowe o pierwotnym terminie zapadalności powyżej trzech miesięcy.

(iii) *Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności*

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, ze stałymi lub ustalonymi płatnościami i stałymi terminami zapadalności, które jednostka ma zamiar i może utrzymywać do terminu zapadalności. W ciągu ostatniego roku budżetowego jednostka nie utrzymywała żadnych inwestycji zaliczających się do tej kategorii.

(iv) *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały przypisane do niniejszej kategorii lub które nie zaliczają się do żadnej z pozostałych kategorii. Klasyfikuje się je jako aktywa obrotowe lub trwałe, w zależności od okresu, przez który jednostka planuje je posiadać i który zwykle odpowiada terminowi zapadalności. W ciągu ostatniego roku budżetowego jednostka nie utrzymywała żadnych inwestycji zaliczających się do tej kategorii.

Początkowe ujęcie i wycena

Zakup i sprzedaż aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez nadwyżkę lub deficyt, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży, ujmuje się na dzień transakcji, tj. dzień, w którym jednostka zobowiązała się kupić lub sprzedać składnik aktywów. Ekwiwalenty środków pieniężnych i pożyczki ujmuje się w dniu zdeponowania środków pieniężnych w instytucji finansowej lub przekazania ich pożyczkobiorcom. Instrumenty finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej. W przypadku wszystkich aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez nadwyżkę lub deficyt koszty transakcji dodaje się do wartości godziwej przy początkowym ujęciu.

Instrumenty finansowe usuwa się z ksiąg w przypadku wygaśnięcia praw do otrzymywania przepływów pieniężnych z inwestycji lub w przypadku, gdy jednostka przeniosła zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z prawem własności na inny podmiot.

Późniejsza wycena

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez nadwyżkę lub deficyt są następnie wykazywane w wartości godziwej, a zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie, w którym powstały.

Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności ujmuje się po zamortyzowanym koszcie w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wykazuje się następnie w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmuje się w rezerwie odzwierciedlającej wartość godziwą. Odsetki od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Na każdy dzień bilansowy jednostka ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych i czy odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości należy ująć w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

1.3.5. Płatności zaliczkowe

Zaliczkowanie jest formą płatności z wyprzedzeniem na rzecz beneficjenta, mającą na celu zapewnienie płynności. Może być ono rozбите na szereg płatności w okresie wskazanym w danej umowie, decyzji, porozumieniu lub akcie podstawowym. Płatność lub zaliczka musi zostać wykorzystana na cele, na które była przeznaczona, w okresie wskazanym w umowie lub podlega zwrotowi. Beneficjent, który nie poniesie

kosztów kwalifikowalnych, zobowiązany jest do zwrotu jednostce przyznanej zaliczki. Ponieważ podmiot zachowuje kontrolę nad płatnościami zaliczkowymi i jest upoważniony do otrzymania zwrotu z tytułu części niekwalifikowalnej, więc kwotę ujmuje się jako składnik aktywów.

Płatności zaliczkowe początkowo ujmuje się w bilansie w momencie przekazania środków pieniężnych odbiorcy. Wycenia się je w kwocie przekazanej zapłaty. W kolejnych okresach płatności zaliczkowe są wyceniane w kwocie początkowo ujętej w bilansie pomniejszonej o wydatki kwalifikowalne (w tym w stosownych przypadkach kwoty szacunkowe) poniesione w danym okresie.

1.3.6. Należności

W zasadach rachunkowości UE ustanowiono wymóg odrębnej prezentacji transakcji wymiany i transakcji innych niż transakcje wymiany. Aby odróżnić te dwie kategorie, pojęcie „naleźności” zastrzega się do transakcji wymiany, natomiast w odniesieniu do „transakcji innych niż transakcje wymiany”, tj. transakcji, w ramach których UE otrzymuje wartości od innej jednostki, nie przekazując bezpośrednio w zamian wartości zbliżonej, stosuje się termin „kwoty należne” (np. kwoty należne od państw członkowskich związane z zasobami własnymi).

Należności z tytułu transakcji wymiany spełniają kryteria definicji instrumentów finansowych i w związku z tym klasyfikuje się je jako pożyczki i należności, i odpowiednio wycenia (zob. 1.3.4 powyżej).

Należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany wykazuje się w kwocie początkowej (skorygowanej o odsetki i kary) pomniejszonej o odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości. Odpisu z tytułu utraty wartości dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody wskazujące na to, że jednostka nie będzie w stanie odzyskać wszystkich należności na pierwotnie ustalonych warunkach. Kwota odpisu aktualizującego stanowi różnicę między wartością bilansową składnika aktywów a jego wartością odzyskiwalną. Kwota odpisu ujmowana jest w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

1.3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty to instrumenty finansowe, które obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie i w krótkim terminie oraz inne krótkoterminowe wysoce płynne inwestycje o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy.

1.3.8. Rezerwy

Rezerwy ujmuje się, gdy jednostka związana jest prawnym lub zwyczajowo oczekiwanym zobowiązaniem wobec osób trzecich w wyniku przeszłych zdarzeń, gdy wzrasta prawdopodobieństwo, że w celu realizacji zobowiązania konieczne będzie zmniejszenie stanu środków, oraz gdy kwotę można rzetelnie oszacować. Nie ujmuje się rezerw na przyszłe straty operacyjne. Kwotę rezerwy ustala się przez najlepsze możliwe oszacowanie spodziewanych wydatków, które będą konieczne w celu realizacji obecnego obowiązku na dzień sprawozdawczy. W przypadkach, w których rezerwa odnosi się do zbioru wielu pozycji, przy szacunkowym określaniu kwoty zobowiązania uwzględnia się wszystkie możliwe wyniki oraz odpowiadające im prawdopodobieństwa (metoda „oczekiwanej wartości”).

Rezerwy na umowy rodzące obciążenia wycenia się według wartości bieżącej przewidywanych kosztów rozwiązania umowy lub przewidywanych kosztów netto kontynuacji umowy, w zależności od tego, która tych kwot kosztów jest niższa.

1.3.9. Zobowiązania

Zobowiązania obejmują zarówno kwoty związane z transakcjami wymiany takimi jak zakup towarów i usług, jak i z transakcjami innymi niż transakcje wymiany np. z zestawieniami poniesionych wydatków od beneficjentów, dotacjami lub innymi formami finansowania przez UE lub otrzymanymi płatnościami zaliczkowymi (zob. informacja dodatkowa 1.4.1).

Jeżeli beneficjentom udziela się dotacji lub innego finansowania, zestawienia poniesionych wydatków ujmowane są jako zobowiązania w kwocie roszczenia w momencie otrzymania zestawienia poniesionych wydatków. Po weryfikacji i zatwierdzeniu kosztów kwalifikowalnych zobowiązania wycenia się w wysokości zatwierdzonej i kwalifikowalnej kwoty.

Zobowiązania z tytułu zakupu towarów i usług ujmowane są w momencie otrzymania faktury w wysokości kwoty początkowej, a powiązane koszty ujmowane są w momencie realizacji dostaw i usług i ich akceptacji przez jednostkę.

1.3.10. Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

Transakcje i zdarzenia ujmuje się w sprawozdaniu finansowym w okresie, do którego się odnoszą. Na koniec roku, w przypadku gdy faktura nie została jeszcze wystawiona, a usługa lub dostawa została zrealizowana przez jednostkę, lub w przypadku istnienia porozumienia umownego (np. przez odniesienie do umowy), w sprawozdaniu finansowym ujmuje się naliczone przychody. Ponadto na koniec roku, w przypadku gdy faktura została wystawiona, ale usługi lub dostawy nie zostały jeszcze zrealizowane, przychody uznaje się za przychody przyszłych okresów i ujmuje w kolejnym okresie obrachunkowym.

Również koszty ujmuje się w okresie, do którego się odnoszą. Na koniec okresu obrachunkowego bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są ujmowane w oparciu o szacowaną kwotę zobowiązań do przeniesienia przypadających na dany okres. Obliczenia biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów dokonuje się zgodnie z wydanymi przez księgowego szczegółowymi wytycznymi operacyjnymi i praktycznymi, które mają zapewnić wierne odzwierciedlenie w sprawozdaniu finansowym zjawisk ekonomicznych i innych zjawisk, które ma ono przedstawiać. Analogicznie, jeżeli płatność została dokonana z góry za usługi, których jeszcze nie uzyskano, lub towary, których jeszcze nie otrzymano, koszty zostaną odroczone i ujęte w kolejnym okresie obrachunkowym.

1.4. SPRAWOZDANIE Z WYNIKÓW FINANSOWYCH

1.4.1. Przychody

Przychody stanowią wpływy brutto korzyści ekonomicznych lub potencjał usługowy, które już uzyskano lub które mają zostać uzyskane przez jednostkę, skutkujące przyrostem aktywów netto innym niż przyrost wynikający z wkładów właścicieli.

W zależności od charakteru operacji leżących u podstaw rozliczeń w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności rozróżnia się:

(i) Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany

Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany to podatki i transfery, ponieważ jednostka przekazująca zapewnia środki organowi będącemu odbiorcą, który w zamian nie zapewnia bezpośrednio zbliżonej wartości.

Transfery to wpływy przyszłych korzyści ekonomicznych lub potencjał usługowy z transakcji innych niż transakcje wymiany, inne niż podatki. W przypadku transferów jednostka wykazuje składnik aktywów, jeżeli w wyniku przeszłego zdarzenia (transfer) kontroluje zasoby i spodziewa się uzyskać z tych zasobów przyszłe korzyści ekonomiczne lub potencjał usługowy, oraz jeżeli można w sposób rzetelny dokonać pomiaru wartości godziwej. Wpływ zasobów z transakcji innych niż transakcje wymiany ujmowany jako składnik aktywów (tj. środki pieniężne) ujmuje się także jako przychody, chyba że jednostka ma obecny obowiązek w odniesieniu do tego transferu (warunek), który trzeba wypełnić, zanim transfer będzie można ująć jako przychody. Do czasu wypełnienia warunku przychody uznaje się za przychody przyszłych okresów i ujmuje jako zobowiązanie (płatności zaliczkowe otrzymane)

(ii) Przychody z transakcji wymiany

Przychody ze sprzedaży towarów i usług ujmuje się, gdy znaczące ryzyko oraz korzyści wynikające z własności towarów zostają przeniesione na kupującego. Przychody związane ze świadczeniem usług ujmuje się przez odniesienie do etapu realizacji transakcji na dzień sprawozdawczy.

1.4.2. Koszty

Koszty to zmniejszenie korzyści ekonomicznych lub potencjału usługowego w okresie sprawozdawczym w postaci wpływów lub zużycia aktywów lub też zaciągnięcia zobowiązań, które prowadzi do zmniejszenia aktywów netto/kapitału własnego. Obejmują one zarówno koszty związane z transakcjami wymiany, jak i koszty związane z transakcjami innymi niż transakcje wymiany.

Koszty związane z transakcjami wymiany wynikające z zakupu towarów i usług ujmuje się z chwilą realizacji dostaw i ich akceptacji przez jednostkę. Wycenia się je po koszcie wytworzenia określonym na fakturze. Ponadto na dzień bilansowy koszty związane z usługami dostarczonymi w okresie, za który jeszcze nie otrzymano lub nie zaakceptowano faktury, ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Koszty z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany odnoszą się do transferów na rzecz beneficjentów i dzielą się na trzy rodzaje: - wierzytelności, transfery na mocy umów oraz dotacje, wkłady i darowizny uznaniowe. Transfery ujmuje się jako koszty w okresie, w którym miały miejsce zdarzenia leżące u ich podstaw, pod warunkiem że przepisy rozporządzenia finansowego dopuszczają tego rodzaju transfer lub została podpisana umowa dopuszczająca taki transfer, beneficjent spełnia wszelkie kryteria kwalifikowalności oraz możliwe jest wiarygodne oszacowanie kwoty.

Otrzymany wniosek o płatność lub zestawienie poniesionych wydatków spełniające kryteria ujmowania wykazywane są jako koszt w wysokości kwalifikowalnej kwoty. Na koniec roku poniesione koszty kwalifikowalne należne beneficjentom, lecz jeszcze przez nich nie zgłoszone, szacuje się i ujmuje jako bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

1.5. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

1.5.1. Aktywa warunkowe

Składnik aktywów warunkowych to składnik aktywów, który może powstać na skutek przeszłych zdarzeń i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero przez wystąpienie lub niewystąpienie niepewnego przyszłego zdarzenia lub kilku takich zdarzeń, które nie są w pełni zależne od jednostki. Informacje o aktywach warunkowych ujawnia się, jeśli wpływ korzyści ekonomicznych lub potencjału usługowego jest prawdopodobny.

1.5.2. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe to zobowiązanie, które może powstać na skutek przeszłych zdarzeń i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero przez wystąpienie lub niewystąpienie niepewnego przyszłego zdarzenia lub kilku takich zdarzeń, które nie są w pełni zależne od jednostki; lub obecny obowiązek, które powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby w celu wykonania zobowiązania konieczny był wpływ środków reprezentujących korzyści ekonomiczne lub świadczenia lub, w rzadkich przypadkach, gdy kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie. Zobowiązania warunkowe wykazuje się, chyba że możliwość wpływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne lub świadczenia jest odległa.

1.6. WSPÓŁFINANSOWANIE

Otrzymane wkłady na współfinansowanie spełniają kryteria przychodów z transakcji innych niż transakcje wymiany pod pewnymi warunkami i są przedstawiane jako zobowiązania wobec państw członkowskich, państw niebędących członkami UE i innych państw. EFR ma obowiązek wykorzystania wkładów w celu świadczenia usług na rzecz osób trzecich lub zwrócenia aktywów (otrzymanych wkładów). Pozostające do spłaty zobowiązania z tytułu umów o współfinansowanie są równe kwocie otrzymanego wkładu z tytułu współfinansowania pomniejszonej o wydatki poniesione w związku z projektem. Nie wpływają one na stan aktywów netto.

Wydatki związane ze współfinansowaniem projektów są uznawane w miarę ponoszenia. Odpowiadająca im kwota wkładu jest uznawana za przychody operacyjne i wpływ na wynik ekonomiczny za rok jest zerowy.

2. INFORMACJA DODATKOWA DO BILANSU

AKTYWA

2.1. AKTYWA FINANSOWE

Aktywa finansowe EFR na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiły 36 mln EUR (w 2018 r.: zero). Obejmują one aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, które niemal w całości stanowią inwestycje w instrumenty kapitałowe.

2.2. PŁATNOŚCI ZALICZKOWE

Wiele umów przewiduje wypłatę zaliczek przed rozpoczęciem prac, realizacją dostaw lub świadczeniem usług. W niektórych przypadkach określone w umowach harmonogramy płatności przewidują płatności na podstawie sprawozdań z postępów prac. Zaliczki są zazwyczaj wypłacane w walucie kraju lub terytorium, gdzie realizowany jest projekt.

Okres wykorzystania zaliczkowania decyduje o tym, czy wykazywane jest ono w aktywach jako zaliczkowanie krótkoterminowe czy długoterminowe.- Wykorzystanie jest określane w umowie dotyczącej danego projektu. Wszelkie wykorzystanie zapadalne w terminie krótszym niż dwanaście miesięcy od dnia sprawozdawczego wykazuje się jako zaliczkowanie krótkoterminowe.- Ponieważ wiele z projektów EFR ma charakter długoterminowy, powiązane z nimi zaliczki powinny być dostępne przez okres dłuższy niż jeden rok. Tym samym takie kwoty zaliczek wykazuje się jako aktywa długoterminowe.-

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
Zaliczkowanie długoterminowe	2.2.1	–	6	325	580	910	887
Zaliczkowanie krótkoterminowe	2.2.2	0	26	441	821	1 288	1 448
Ogółem		0	32	766	1 401	2 199	2 335

Zmniejszenie łącznego zaliczkowania na dzień 31 grudnia 2019 r. można wytłumaczyć przede wszystkim zmniejszeniem zaliczkowania 10. EFR (w 2018 r.: 964 mln EUR). Zgodnie z cyklem działania EFR zakończono i zamknięto wiele umów związanych z 10. EFR. Liczba otwartych umów w ramach EFR zmniejszyła się z około 2 600 w 2018 r. do około 2 300 w 2019 r. W rezultacie kwota płatności zaliczkowych wypłacanych beneficjentom zmniejszyła się, natomiast poziom rozliczenia płatności zaliczkowych wzrósł.-

Spadek ten został częściowo zniwelowany wzrostem płatności zaliczkowych związanych z 11. EFR (w 2018 r.: 1 328 mln EUR). 11. EFR rozpoczął funkcjonowanie w 2015 r., a w 2019 r. znajdował się na poziomie pełnej operacyjności, jeżeli chodzi o realizację przyjętych działań. Liczba otwartych umów zwiększyła się z około 2 300 w 2018 r. do 3 400 w 2019 r., co przełożyło się na wzrost łącznego otwartego zaliczkowania opiewający na kwotę 73 mln EUR.

2.2.1. Zaliczkowanie długoterminowe

(mln EUR)

	31.12.2019	31.12.2018
Zarządzanie bezpośrednie		
Wprowadzający w życie:		
Komisja	190	140
Agencje wykonawcze UE	6	–
Delegatury UE	49	48
	244	188
Zarządzanie pośrednie		
Wprowadzający w życie:		
EBI i EFI	313	367
Organizacje międzynarodowe	291	280
Podmioty prawa prywatnego wypełniające zadania służby publicznej	22	6
Podmioty prawa publicznego	22	24
Państwa trzecie	17	21
Organy UE i partnerstwo publiczno-prywatne	1	–
	665	698
Ogółem	910	887

2.2.2. Zaliczkowanie krótkoterminowe

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
Płatności zaliczkowe (brutto)	0	115	1 627	3 288	5 030	5 153
Rozliczone w procedurze zakończenia księgowania na koniec roku	–	(89)	(1 186)	(2 467)	(3 742)	(3 705)
Ogółem	0	26	441	821	1 288	1 448

2.2.3. Zabezpieczenia otrzymane w związku z zaliczkowaniem

Utrzymuje się gwarancje, które mają na celu zabezpieczenie zaliczkowania oraz które są zwalniane po zapłacie ostatniego rozszczenia w ramach projektu. Na dzień 31 grudnia 2019 r. kwota gwarancji otrzymanych przez EFR w związku z zaliczkowaniem zmniejszyła się do 46 mln EUR (w 2018 r.: 79 mln EUR).

Większość zaliczek wypłacana jest w ramach zarządzania pośredniego. W tej sytuacji beneficjentem gwarancji nie jest EFR, tylko instytucja zamawiająca. Chociaż EFR nie jest beneficjentem, gwarancje te zabezpieczają jego aktywa.

2.3. WKŁADY DO FUNDUSZU POWIERNICZEGO

Pozycja ta przedstawia kwoty wpłacone jako wkłady do funduszu powierniczego UE dla Afryki i unijnego funduszu powierniczego „Bêkou”. Wkłady nie obejmują kosztów, które zostały poniesione przez fundusze powiernicze i które można przypisać EFR.

Wkłady do funduszu powierniczego wykorzystywane są przez EFR przy użyciu metody zarządzania bezpośredniego.

(mln EUR)

	Wkład netto na 31.12.2018	Wkłady wniesione w 2019	Alokacja kosztów netto funduszy powierniczych –	Wkład netto na 31.12.2019
Afryka	193	600	(530)	263
Bêkou	9	–	(5)	4
Ogółem	201	600	(535)	266

2.4. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU TRANSAKCJI WYMIANY I NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU TRANSAKCJI INNYCH NIŻ TRANSAKCJE WYMIANY

(mln EUR)

	Infor	31.12.2019	31.12.2018
Należności z tytułu transakcji innych niż transakcje	2.4.1	32	37
Należności z tytułu transakcji wymiany	2.4.2	91	101
Ogółem		123	138

2.4.1. Należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
Państwa członkowskie	–	0	–	1	1	5
Klienci	1	4	17	4	27	26
Podmioty publiczne	–	9	11	1	21	25
Państwa trzecie	0	2	4	0	7	5
Odpis aktualizujący wartość	(2)	(13)	(12)	(1)	(27)	(27)
Rachunki wewnątrzgrupowe w instytucjach UE	–	–	–	4	4	3
Ogółem	0	3	20	9	32	37

2.4.2. Należności z tytułu transakcji wymiany

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12. 2019	31.12. 2018
Naliczone przychody	1	65	21	0	88	81
Należności od UE	–	–	–	4	4	20
Rachunki między EFR	182	53	2 160	(2 395)	(0)	(0)
Ogółem	183	119	2 181	(2 391)	91	101

Naliczone przychody obejmują kwoty narosłych odsetek od płatności zaliczkowych związanych z projektami (65 mln EUR) oraz od płatności zaliczkowych związanych z funduszem powierniczym UE dla Afryki (21 mln EUR).

Należności od UE to kwota, którą przekazano na rachunek powierniczy należący do Komisji Europejskiej.

W celu zapewnienia efektywności do 11. EFR przyporządkowano ogólną pulę środków finansowych obejmującą wszystkie EFR. W związku z tym operacje realizowane pomiędzy poszczególnymi EFR są rozliczane na rachunkach między EFR pomiędzy bilansami poszczególnych EFR.

Rachunki między EFR są przedstawiane wyłącznie w poszczególnych EFR. Całkowita suma rachunków między EFR wynosi zero.

2.5. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY³

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
Rachunki specjalne						
<i>Banki centralne</i>	–	–	–	729	729	276
	–	–	–	729	729	276
Rachunki bieżące						
<i>Banki komercyjne</i>	–	–	–	421	421	87
<i>Środki pieniężne związane</i>	–	–	–	30	30	24
	–	–	–	450	450	111
Ogółem	–	–	–	1 179	1 179	387

Zwiększenie kwot ujętych w tej pozycji o 792 mln EUR można wytłumaczyć głównie tym, że poziom wykonania płatności okazał się niższy niż prognozowany. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. płatności w ramach EFR wynosiły łącznie 3 910 mln EUR w porównaniu z roczną wartością docelową 4 400 mln EUR. Dwie główne przyczyny leżące u podstaw tej różnicy to zawieszenie podpisania umowy dotyczącej Globalnego Partnerstwa na rzecz Edukacji z Bankiem Światowym i odroczenie płatności w ramach wsparcia budżetowego na rzecz Czadu, Haiti i Beninu.

Ponadto wzrost kwot w pozycji „Banki komercyjne” odpowiada 264 mln EUR wpłaty na poczet kapitału za 2020 r., którą Zjednoczone Królestwo wpłaciło na rachunek w banku Natwest pod koniec grudnia (zob. informacja dodatkowa **2.7.2.1**).

Podobnie jak w latach ubiegłych celem ograniczenia ryzyka kontrahenta na rachunkach prowadzonych w bankach centralnych przechowywano więcej środków pieniężnych niż na rachunkach prowadzonych w bankach komercyjnych (zob. informacja dodatkowa **5.1**).

ZOBOWIĄZANIA

2.6. ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

2.6.1. Zobowiązania z tytułu współfinansowania

Zobowiązania z tytułu współfinansowania odpowiadają środkom otrzymanym przez EFR w związku z umowami o współfinansowanie. EFR ma obowiązek wykorzystania tych wkładów w celu świadczenia uzgodnionych usług na rzecz osób trzecich i zwrócenia niewykorzystanych środków stronom wnoszącym wkład. Okres wykorzystania kwot współfinansowania decyduje o tym, czy kwoty te wykazuje się jako krótkoterminowe czy długoterminowe.

Na koniec roku wszystkie zobowiązania z tytułu współfinansowania poddaje się indywidualnej ocenie – w rezultacie tej oceny wszystkie kwoty, które prawdopodobnie nie zostaną wykorzystane w ciągu kolejnych 12 miesięcy, uznaje się za zobowiązania długoterminowe.

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
<i>Długoterminowe zobowiązania</i>	–	–	1	18	19	18
<i>Krótkoterminowe zobowiązania</i>	–	–	38	31	69	68
Ogółem	–	–	39	50	88	86

Wzrost łącznej kwoty zobowiązań z tytułu współfinansowania o 2,6 mln EUR stanowi wypadkową wpływu nowych kwot współfinansowania otrzymanych w 2019 r. (17 mln EUR) i wydatków związanych ze współfinansowaniem projektów (14,4 mln EUR).-- Zgodnie z regułami rachunkowości dotyczącymi

³ Zgodnie z art. 53 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju środki pieniężne zostały ujęte w bilansie 11. EFR. Charakter różnych rachunków bankowych został opisany w rozdziale 5 – Zarządzanie ryzykiem finansowym.

współfinansowania poniesione kwoty nie wywarły żadnego wpływu na wynik za rok, ponieważ ujęto je zarówno jako wydatki związane ze współfinansowaniem (informacja dodatkowa **3.4**), jak i jako przychody związane ze współfinansowaniem (informacja dodatkowa **3.1.1**).

2.7. ZOBOWIĄZANIA

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania krótkoterminowe	2.7.1	–	5	72	106	182	173
Zobowiązania różne	2.7.2	–	(0)	36	298	334	68
Ogółem		–	5	108	404	516	241

2.7.1. Zobowiązania krótkoterminowe

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
Dostawcy	–	4	67	27	97	102
Państwa członkowskie	–	0	0	2	2	1
Państwa trzecie	0	–	4	74	78	37
Podmioty publiczne	–	2	70	20	92	43
Inne zobowiązania krótkoterminowe	(0)	(1)	(70)	(17)	(88)	(10)
Ogółem	–	5	72	106	182	173

Zobowiązania odnoszą się m.in. do zestawień wydatków otrzymanych przez EFR w ramach działań związanych z udzielaniem dotacji. Są one ujmowane w kwocie roszczenia od momentu otrzymania wniosku o płatność. Ta sama procedura obowiązuje w odniesieniu do faktur i not kredytowych dotyczących działań związanych z zamówieniami. Zestawienia poniesionych wydatków są uwzględniane przy procedurach zamknięcia księgowości na koniec roku. Po zakończeniu procedur zamknięcia księgowości szacunkowe kwoty kwalifikowalne zostały ujęte w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Kwoty niekwalifikowalne zostały wykazane jako inne zobowiązania krótkoterminowe.

2.7.2. Zobowiązania różne

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu współfinansowania	2.6.1	–	–	38	31	69	68
Odroczone wpłaty na poczet kapitału	2.7.2.1	–	–	–	264	264	–
Inne zobowiązania różne		–	–	(2)	3	1	0
Ogółem		–	–	36	298	334	68

2.7.2.1. Odroczone wpłaty na poczet kapitału

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. cała kwota 264 mln EUR odnosi się do wkładu na 2020 r., jaki Zjednoczone Królestwo wniosło do EFR pod koniec grudnia. Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie stwierdzono żadnych wpłat na poczet kapitału wniesionych z góry.

2.8. BIERNE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KOSZTÓW I PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
<i>Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów</i>	–	96	240	982	1 318	1 279
<i>Inne bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów</i>	–	–	0	1	1	3
Ogółem	–	96	240	983	1 319	1 281

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów obejmują szacunkowe koszty operacyjne w związku z istniejącymi lub zakończonymi umowami bez zatwierdzonych zestawień poniesionych wydatków, przy czym koszty kwalifikowalne poniesione przez beneficjentów oszacowano na podstawie najlepszych dostępnych informacji. Część oszacowanych biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów, która odnosi się do wypłaconych płatności zaliczkowych, została ujęta jako zmniejszenie kwot płatności zaliczkowych (zob. informacja dodatkowa **2.2** powyżej).

Wzrost kwoty ujętej w tej pozycji wynika łącznie ze zwiększenia biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów w ramach 11. EFR (w 2018 r.: 838 mln EUR) oraz ze spadku biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów w ramach 10. EFR (w 2018 r.: 358 mln EUR). Tendencja ta jest zgodna z cyklem działania EFR i wynika również ze zmiany liczby otwartych umów w ramach tych EFR: w 2019 r. 11. EFR znajdował się na poziomie pełnej operacyjności, dlatego też na dzień 31 grudnia 2019 r. istniało znacznie więcej otwartych umów, w odniesieniu do których należało oszacować i naliczyć koszty. Z kolei w 2019 r. w ramach 10. EFR zakończono i zamknięto wiele umów, co doprowadziło do spadku liczby otwartych umów i zmniejszenia kwoty biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów w ramach tego EFR.

AKTYWA NETTO

2.9. Rezerwa odzwierciedlająca wartość godziwą

Zgodnie z zasadami rachunkowości korekta do wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ujmowana w rezerwie odzwierciedlającej wartość godziwą.

(mln EUR)

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Ujęte w rezerwie odzwierciedlającej wartość godziwą</i>	(2)	–
<i>Ujęte w sprawozdaniu z finansowych wyników</i>	–	–
Ogółem	(2)	–

2.10. KAPITAŁ

2.10.1. Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) – aktywne EFR

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	Ogółem
<i>Kapitał</i>	12 164	10 773	20 960	29 367	73 264
<i>Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania)</i>	–	(0)	(0)	(22 840)	(22 840)
Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) na 31.12.2018	12 164	10 773	20 960	6 527	50 423
<i>Kapitał</i>	12 164	10 773	20 960	29 367	73 264
<i>Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania)</i>	–	(15)	(0)	(18 440)	(18 455)

Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) na 31.12.2019	12 164	10 758	20 960	10 927	54 809
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Kapitał to całkowita kwota wkładów państw członkowskich na rzecz danego EFR zgodnie z poszczególnymi umowami wewnętrznymi. Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania) stanowi kwoty niebędące jeszcze należnością od państw członkowskich. Kapitałem wniesionym (zgodnie z wezwaniem) są wkłady, których dotyczy wezwanie wystosowane przez EFR i które państwa członkowskie przekazują na rachunki zasobów finansowych (zob. poniżej **2.10.2.**).

2.10.2. Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) i kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania) w podziale na państwa członkowskie

(mln EUR)

Wkłady w ramach 11. EFR	%	Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania) na 31.12.2018	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) w 2019 r.	Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania) na 31.12.2019
<i>Austria</i>	2,40	548	(105)	442
<i>Belgia</i>	3,25	742	(143)	599
<i>Bułgaria</i>	0,22	50	(10)	40
<i>Chorwacja</i>	0,23	51	(10)	42
<i>Cypr</i>	0,11	25	(5)	21
<i>Republika Czeska</i>	0,80	182	(35)	147
<i>Dania</i>	1,98	452	(87)	365
<i>Estonia</i>	0,09	20	(4)	16
<i>Finlandia</i>	1,51	345	(66)	278
<i>Francja</i>	17,81	4 068	(784)	3 285
<i>Niemcy</i>	20,58	4 700	(906)	3 795
<i>Grecja</i>	1,51	344	(66)	278
<i>Węgry</i>	0,61	140	(27)	113
<i>Irlandia</i>	0,94	215	(41)	173
<i>Włochy</i>	12,53	2 862	(551)	2 311
<i>Łotwa</i>	0,12	27	(5)	21
<i>Litwa</i>	0,18	41	(8)	33
<i>Luksemburg</i>	0,26	58	(11)	47
<i>Malta</i>	0,04	9	(2)	7
<i>Niderlandy</i>	4,78	1 091	(210)	881
<i>Polska</i>	2,01	458	(88)	370
<i>Portugalia</i>	1,20	273	(53)	221
<i>Rumunia</i>	0,72	164	(32)	132
<i>Słowacja</i>	0,38	86	(17)	69
<i>Słowenia</i>	0,22	51	(10)	41
<i>Hiszpania</i>	7,93	1 812	(349)	1 463
<i>Szwecja</i>	2,94	671	(129)	542
<i>Zjednoczone Królestwo</i>	14,68	3 353	(646)	2 707
Ogółem	100,00	22 840	(4 400)	18 440

Ponieważ do opłacenia kapitału 8., 9. i 10. EFR wezwano w poprzednich latach i został on wniesiony w całości, kwota 4 400 mln EUR, do której opłacenia wezwano w 2019 r., odnosi się w całości do 11. EFR.

2.10.3. Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) z zamkniętych EFR, przeniesiony na kolejne okresy

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
<i>Kapitał przeniesiony z zamkniętych EFR</i>	627	1 625	–	–	2 252	2 252

Pozycja ta obejmuje środki przeniesione z zamkniętych EFR do 8. i 9. EFR.

2.10.4. Przesunięcia kapitału wniesionego (zgodnie z wezwaniem) między aktywnymi EFR

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	Ogółem
Stan na 31.12.2017	(2 503)	2 177	120	206	-
<i>Przesunięcie umorzonych kwot z poprzednich EFR do rezerwy na wykonanie 10. EFR</i>	(7)	(40)	47	-	0
<i>Przesunięcie umorzonych kwot z poprzednich EFR do rezerwy na wykonanie 11. EFR</i>	-	-	(112)	112	-
Stan na 31.12.2018	(2 509)	2 137	55	317	-
<i>Przesunięcie umorzonych kwot z poprzednich EFR do rezerwy na wykonanie 10. EFR</i>	(1)	(27)	28	-	(0)
<i>Przesunięcie umorzonych kwot z poprzednich EFR do rezerwy na wykonanie 11. EFR</i>	-	-	181	(181)	-
Stan na 31.12.2019	(2 510)	2 109	265	136	-

Pozycja ta obejmuje środki przesunięte między aktywnymi EFR.

Po wejściu w życie umowy z Kotonu wszystkie środki niewykorzystane w ramach wcześniejszych aktywnych EFR po umorzeniu przesuwa się do ostatnio uruchomionego EFR. Środki przesunięte z innych EFR zwiększają środki funduszu docelowego, a zmniejszają środki funduszu pochodzenia. Środki przesunięte do rezerwy na wykonanie 10. i 11. EFR mogą zostać zaangażowane tylko na szczególnych warunkach określonych w umowie wewnętrznej.

3. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI

PRZYCHODY

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2019	2018
Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany	3.1	28	4
Przychody z transakcji wymiany	3.2	46	57
Ogółem		74	60

3.1. PRZYCHODY Z TRANSAKcji INNYCH NIŻ TRANSAKcje WYMIANY

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	2019	2018
Odzyskanie wydatków		0	0	9	4	13	21
Odzyskanie środków STABEX		–	–	0	–	0	0
Przychody w związku ze współfinansowaniem	3.1.1	–	–	9	5	14	(17)
Ogółem		0	0	18	10	28	4

Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany można przedstawić następująco w rozbiu na sposoby zarządzania:

(mln EUR)

	2019	2018
Zarządzanie bezpośrednie		
Wprowadzający w życie:		
Komisja	1	1
Delegatury UE	6	3
	6	4
Zarządzanie pośrednie		
Wprowadzający w życie:		
Państwa trzecie	15	(13)
Organizacje międzynarodowe	5	12
Podmioty prawa prywatnego wypełniające zadania służby publicznej	2	1
	22	–
Ogółem	28	4

3.1.1. Przychody w związku ze współfinansowaniem

Otrzymane wkłady na współfinansowanie spełniają kryteria przychodów z transakcji innych niż transakcje wymiany pod pewnymi warunkami i jako takie nie powinny mieć wpływu na sprawozdanie z finansowych wyników działalności po ich otrzymaniu. Wkłady zalicza się do zobowiązań (zob. informacja dodatkowa **2.6.1**), dopóki nie zostaną spełnione warunki związane z przekazanymi środkami pieniężnymi, tj. dopóki nie zostaną poniesione koszty kwalifikowalne (zob. informacja dodatkowa **3.4**). Odpowiednią kwotę ujmuje się następnie w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności jako przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany w związku ze współfinansowaniem. Wpływ na wynik ekonomiczny za rok jest zatem zerowy.

3.2. PRZYCHODY Z TRANSAKCJI WYMIANY

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	2019	2018
Przychody finansowe	(0)	(0)	3	4	7	10
Pozostałe przychody	1	6	21	12	39	46
Ogółem	1	6	24	16	46	57

Przychody finansowe obejmują zasadniczo narosłe odsetki od przeterminowanych nakazów odzyskania środków (6,6 mln EUR) i odsetki od płatności zaliczkowych. Pozostałe przychody odnoszą się w całości do dodatnich różnic kursowych. Odpowiednie ujemne różnice kursowe księguje się w pozycji „Inne koszty” (zob. informacja dodatkowa 3.6).

KOSZTY

3.3. INSTRUMENTY POMOCY

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	2019	2018
Pomoc programowana	0	(0)	295	1 824	2 119	2 001
Wsparcie makroekonomiczne	–	29	–	–	29	26
Polityka sektorowa	–	0	–	–	0	2
Projekty w ramach AKP	–	2	272	678	951	827
Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych	–	4	12	97	112	873
Wsparcie instytucjonalne	–	–	0	7	7	18
Wkłady do funduszy powierniczych	–	–	–	535	535	307
Ogółem	0	35	579	3 141	3 755	4 054

Koszty operacyjne EFR obejmują różne instrumenty pomocy i przyjmują różne formy w zależności od sposobu wypłacania środków i zarządzania nimi.

Obniżenie kwoty ujętej w tej pozycji wynika łącznie ze zwiększenia wydatków w ramach 11. EFR (w 2018 r.: 3 012 mln EUR) i zmniejszenia wydatków w ramach 10. EFR (w 2018 r.: 984 mln EUR). Tendencja ta jest zgodna z cyklem działania EFR i wynika również ze zmiany liczby otwartych umów w ramach tych EFR: W 2019 r. 11. EFR znajdował się na poziomie pełnej operacyjności, dlatego też na dzień 31 grudnia 2019 r. istniało znacznie więcej otwartych umów, w ramach których poniesiono koszty. Z kolei w 2019 r. w ramach 10. EFR zakończono i zamknięto wiele umów, co doprowadziło do zmniejszenia kwoty wydatków poniesionych w ramach tego EFR.

Jak wspomniano, w ramach 11. EFR struktura wydatków związanych z instrumentami pomocy zmieniła się w porównaniu z 2018 r. W ramach tego EFR doszło do znacznego zmniejszenia kosztów ujemnych w pozycji „Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych” (w 2018 r.: 811 mln EUR), przy jednoczesnym istotnym wzroście wydatków związanych z pozycjami „Pomoc programowa”, „Projekty w ramach AKP” i „Wkłady do funduszy powierniczych” (w 2018 r.: odpowiednio 1 468 mln EUR, 410 mln EUR i 307 mln EUR).

3.4. KOSZTY WSPÓŁFINANSOWANIA

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	2019	2018
Współfinansowane	–	–	9	5	14	(17)

Pozycja ta obejmuje koszty poniesione w związku ze współfinansowanymi projektami w 2019 r. Należy zwrócić uwagę, że poniesione koszty obejmują szacunkowe kwoty związane z zakończeniem księgowania (i

w związku z tym odwróceniem zapisów dotyczących szacunkowych kwot odnoszących się do roku poprzedniego).

W sprawozdaniu z finansowych wyników działalności ujęto odpowiadające im przychody (zob. informacja dodatkowa **3.1.1**).

INSTRUMENTY POMOCY I KOSZTY WSPÓŁFINANSOWANIA WEDŁUG RODZAJU ZARZĄDZANIA

(mln EUR)

	2019	2018
Zarządzanie bezpośrednie		
<i>Wprowadzający w życie:</i>		
<i>Komisja</i>	86	122
<i>Agencje wykonawcze UE</i>	(13)	31
<i>Fundusze powiernicze</i>	483	594
<i>Delegatury UE</i>	1 141	1 003
	1 697	1 750
Zarządzanie pośrednie		
<i>Wprowadzający w życie:</i>		
<i>EBI i EFI</i>	145	44
<i>Organizacje międzynarodowe</i>	1 003	920
<i>Podmioty prawa prywatnego wypełniające zadania służby publicznej</i>	126	114
<i>Podmioty prawa publicznego</i>	184	231
<i>Państwa trzecie</i>	613	977
<i>Organy UE z partnerstwem publiczno-prywatnym</i>	1	1
	2 073	2 287
Ogółem	3 770	4 037

3.5. KOSZTY FINANSOWE

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	2019	2018
<i>Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości należności</i>	0	(2)	2	1	1	(7)

Pozycja ta obejmuje szacunkowe koszty poniesione w związku z nieściągalnymi kwotami.

3.6. INNE KOSZTY

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	2019	2018
<i>Koszty administracyjne i informatyczne</i>	–	–	(41)	262	220	112
<i>Rezerwa na ryzyko i obciążenia</i>	–	–	–	–	–	(4)
<i>Poniesione straty z należności z tytułu dostaw i usług</i>	–	2	1	1	3	1
<i>Ujemne różnice kursowe</i>	1	6	21	9	37	39
Ogółem	1	8	(20)	272	260	148

Pozycja ta obejmuje głównie wydatki pomocnicze, tj. koszty administracyjne związane z programowaniem i wykonaniem poszczególnych EFR. Zawierają się w tym wydatki na przygotowanie, działania następcze, monitorowanie i ocenę projektów, a także wydatki na sieci komputerowe, pomoc techniczną itp.

4. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ INNE ISTOTNE POZYCJE

4.1. AKTYWA WARUNKOWE

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
Gwarancje wykonania	–	10	5	0	15	11
Gwarancje kwot zatrzymanych	–	5	4	–	9	7
Ogółem	–	15	8	0	24	17

Gwarancji wykonania wymaga się w celu zapewnienia, aby beneficjenci finansowania w ramach EFR wywiązali się ze swych zobowiązań przewidzianych w umowach zawartych z EFR.

Gwarancje kwot zatrzymanych odnoszą się wyłącznie do umów na roboty budowlane. Zazwyczaj zatrzymuje się 10 % płatności okresowych na rzecz beneficjentów, aby zapewnić wypełnienie zobowiązań przez wykonawców. Kwoty zatrzymane wykazuje się jako zobowiązania. Z zastrzeżeniem akceptacji instytucji zamawiającej wykonawca może zamiast tego dostarczyć gwarancję kwot zatrzymanych, która zastępuje zatrzymane kwoty płatności okresowych. Otrzymane gwarancje wykazuje się jako składnik aktywów warunkowych.

W przypadku umów zarządzanych w ramach zarządzania pośredniego gwarancje należą do instytucji zamawiających innych niż EFR i nie są w związku z tym wykazywane przez EFR.

4.2. INNE ISTOTNE POZYCJE

4.2.1. Zobowiązania pozostające do spłaty nieujęte jeszcze jako koszty

Poniższa kwota stanowi budżetowe zobowiązania pozostające do spłaty (RAL)) pomniejszone o powiązane kwoty, które ujęto w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności jako koszty. Zobowiązania budżetowe pozostające do spłaty (RAL) to kwota zobowiązań, w przypadku których nie dokonano jeszcze płatności lub umorzenia. Jest to normalną konsekwencją istnienia programów wieloletnich.

(mln EUR)

	8. EFR	9. EFR	10. EFR	11. EFR	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania pozostające do spłaty nieujęte jeszcze jako koszty	(0)	42	576	7 946	8 564	9 071

Na dzień 31 grudnia 2019 r. zobowiązania budżetowe pozostające do spłaty wynosiły ogółem 10 270 mln EUR (w 2018 r.: 10 616 mln EUR).

5. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Poniższe pozycje dotyczące zarządzania ryzykiem finansowym EFR odnoszą się do operacji skarbcowych przeprowadzanych przez Komisję w imieniu EFR w celu wykorzystania jego zasobów.

5.1. POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZABEZPIECZAJĄCA

Zasady zarządzania operacjami skarbcowymi zostały określone w rozporządzeniu finansowym mającym zastosowanie do 11. EFR oraz w umowie wewnętrznej.

Na mocy wspomnianego rozporządzenia obowiązują następujące zasady główne:

- (a) Swoje wkłady na EFR państwa członkowskie wpłacają na specjalne rachunki bankowe otwarte w banku centralnym każdego państwa członkowskiego lub wyznaczonej przez nie instytucji finansowej. Wkłady pozostają na tych rachunkach specjalnych do momentu, gdy konieczne jest dokonanie płatności przez EFR,
- (b) Wkłady na EFR są wpłacane przez państwa członkowskie w euro, natomiast płatności EFR są denominowane w euro i w innych walutach,
- (c) Nie można przekraczać stanu rachunków bankowych otwartych przez Komisję w imieniu EFR.

Oprócz rachunków specjalnych Komisja otwiera w imieniu EFR inne rachunki w instytucjach finansowych (bankach centralnych i bankach komercyjnych) w celu dokonywania płatności i otrzymywania wpływów innych niż wkłady państw członkowskich do budżetu.

Operacje finansowe i płatnicze są w dużej mierze zautomatyzowane i opierają się na nowoczesnych systemach informatycznych. Aby zagwarantować bezpieczeństwo systemu oraz zapewnić rozdział obowiązków zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego, standardami kontroli wewnętrznej Komisji i zasadami audytu, stosuje się określone procedury.

Zarządzanie operacjami skarbcowymi i płatniczymi regulują pisemne wytyczne i procedury, które mają na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego i finansowego oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu kontroli. Wspomniane wytyczne i procedury odnoszą się do różnych obszarów działań, a ich przestrzeganie jest regularnie sprawdzane.

5.2. RYZYKO WALUTOWE

Ekspozycja EFR na ryzyko walutowe na koniec roku – pozycja netto

(mln EUR)

	31.12.2019							31.12.2018						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Inne	Ogółem	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Inne	Ogółem
Aktywa finansowe														
<i>Należności</i>	–	–	–	–	115	8	123	63	–	0	–	67	8	138
<i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty</i>	1	–	–	–	1 178	–	1 179	1	0	–	–	386	–	387
	1	–	–	–	1 293	8	1 302	64	0	0	–	453	8	525
Zobowiązania finansowe														
<i>Długoterminowe zobowiązania finansowe</i>	–	–	–	–	(19)	–	(19)	–	–	–	–	(18)	–	(18)
<i>Zobowiązania</i>	(7)	–	–	–	(509)	–	(516)	(1)	–	–	–	(218)	(22)	(241)
	(7)	–	–	–	(528)	–	(535)	(1)	–	–	–	(236)	(22)	(259)
Ogółem	(6)	–	–	–	765	8	767	63	0	0	–	217	(14)	267

Wszystkie wkłady są deponowane w euro; inne waluty kupuje się jedynie wówczas, gdy są konieczne w celu realizacji płatności. W związku z tym operacje skarbcowe EFR nie są narażone na ryzyko walutowe.

5.3. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

EFR nie zaciąga pożyczek pieniężnych, w związku z czym nie jest narażony na ryzyko stopy procentowej.

Uzyskuje jednak odsetki od kwot zdeponowanych na różnych rachunkach bankowych. Komisja w imieniu EFR wprowadziła więc środki mające na celu zagwarantowanie, że uzyskiwane regularnie odsetki będą odzwierciedlały rynkowe stopy procentowe oraz ich ewentualne wahania.

Wkłady do budżetu EFR są przekazywane przez każde państwo członkowskie na specjalny rachunek otwarty w wyznaczonej przez nie instytucji finansowej. Ze względu na to, że odsetki generowane na niektórych z tych rachunków mogą mieć obecnie wartość ujemną, stosowane są odpowiednie procedury zarządzania środkami pieniężnymi w celu zminimalizowania salda na tych rachunkach. Ponadto zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2016/888 koszty ujemnych odsetek na tych rachunkach ponosi dane państwo członkowskie.

Salda jednodniowych depozytów składanych na rachunkach w bankach komercyjnych generują codziennie dochody z tytułu odsetek. Oprocentowanie kwot na takich rachunkach opiera się na zmiennych stopach rynkowych, do których zastosowanie ma marża umowna (dodatnia lub ujemna). W przypadku większości rachunków obliczanie odsetek jest powiązane z rynkową referencyjną stopą procentową i obliczenie to jest korygowane o wszelkie wahania tej stopy. W związku z tym nie zachodzi ryzyko, że odsetki od sald EFR mogłyby być naliczane według stopy niższej niż stopy rynkowe.

5.4. RYZYKO KREDYTOWE (RYZYO KONTRAHENTA)

Aktywa finansowe, które nie są przeterminowane ani nie nastąpiła w ich przypadku utrata wartości

(mln EUR)

	Ogółem	Nieprzeterminowane i które nie utraciły wartości	Przeterminowane, ale które nie utraciły wartości		
			< 1 rok	1–5 lat	> 5 lat
Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany	123	100	16	7	–
Ogółem na 31.12.2019	123	100	16	7	–
Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany	138	121	12	5	–
Ogółem na 31.12.2018	138	121	12	5	–

Aktywa finansowe według kategorii ryzyka:

(mln EUR)

	31.12.2019			31.12.2018		
	Należności	Środki pieniężne	Ogółem	Należności	Środki pieniężne	Ogółem
Kontrahenci posiadający zewnętrzny rating kredytowy						
Najwyższy i wysoki	7	958	965	5	303	308
Średniowysoki	–	220	220	–	80	80
Średni	–	1	1	–	4	4
Niski	–	0	0	–	0	0
	7	1 179	1 186	5	387	391
Kontrahenci nieposiadający zewnętrznego ratingu kredytowego						
Grupa 1 (dłużnicy, którzy dotychczas zawsze wywiązywali się z zobowiązań)	116	0	116	133	0	134

Grupa 2 (dłużnicy, którzy w przeszłości nie wywiązali się z zobowiązań)

	-	-	-	-	-	-
Ogółem	116	0	116	133	0	134
Ogółem	123	1 179	1 302	138	387	525

Środki w kategoriach *niski rating* i *średni rating* odnoszą się głównie do wkładów państw członkowskich do EFR wpłaconych na specjalne rachunki otwarte przez państwa członkowskie zgodnie z art. 20 ust. 3 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do EFR. Zgodnie z tym rozporządzeniem wkłady te pozostają na tych specjalnych rachunkach do momentu, gdy konieczne jest dokonanie płatności.

Większa część zasobów finansowych EFR jest przechowywana, zgodnie z rozporządzeniem finansowym mającym zastosowanie do EFR, na rachunkach specjalnych otwartych przez państwa członkowskie w celu wpłacania wkładów. Większość tego rodzaju rachunków to rachunki prowadzone przez administracje finansowe państw członkowskich lub w narodowych bankach centralnych. Z tymi instytucjami wiąże się najniższe ryzyko kontrahenta z perspektywy EFR (ekspozycja na ryzyko przechodzi na państwa członkowskie).

Jeżeli chodzi o część zasobów finansowych EFR przechowywanych w bankach komercyjnych, aby możliwe było dokonywanie płatności, środki na tych rachunkach są uzupełniane dopiero wtedy, kiedy jest to niezbędne, i podlegają automatycznemu zarządzaniu przez system zarządzania środkami pieniężnymi Komisji. Na każdym rachunku utrzymywany jest minimalny stan środków pieniężnych, proporcjonalny do średniej wartości dokonywanych z niego dziennie płatności. W związku z powyższym kwoty przetrzymywane na tych rachunkach przez noc są zawsze bardzo niskie, dzięki czemu ekspozycja EFR na ryzyko jest ograniczona.

Dodatkowo przy wyborze banków komercyjnych zastosowanie mają szczegółowe wytyczne w celu zminimalizowania ryzyka kontrahenta, na które narażony jest EFR.

Wszystkie banki komercyjne są wybierane w drodze zaproszenia do składania ofert. Aby zostać dopuszczonym do udziału w procedurach przetargowych, wymagane jest posiadanie minimalnego krótkoterminowego ratingu kredytowego na poziomie P-1, przyznanego przez agencję ratingową Moody's, lub na poziomie równoważnym (S&P A-1 lub Fitch F1). W szczególnych i należycie uzasadnionych okolicznościach można dopuścić niższy poziom ratingu.

5.5. RYZYKO PŁYNNOŚCI

Analiza zobowiązań finansowych stosownie do okresu pozostałego do umownego terminu wymagalności

(mln EUR)

	< 1 rok	1–5 lat	> 5 lat	Ogółem
<i>Zobowiązania finansowe</i>	<i>516</i>	<i>2</i>	<i>17</i>	<i>535</i>
Ogółem na 31.12.2019	516	6	22	516
<i>Zobowiązania finansowe</i>	<i>241</i>	<i>7</i>	<i>11</i>	<i>259</i>
Ogółem na 31.12.2018	241	7	11	259

Dzięki zasadom budżetowym stosowanym w odniesieniu do EFR stan ogółu środków pieniężnych w okresie budżetowym jest zawsze wystarczający w celu realizacji płatności. Wkład państw członkowskich ogółem jest bowiem równy łącznej kwocie środków na płatności na dany okres budżetowy.

Wkłady państw członkowskich do EFR są jednak wnoszone w trzech ratach rocznie, natomiast płatności charakteryzuje sezonowość.

Aby zagwarantować stan zasobów finansowych zawsze wystarczający na zrealizowanie płatności, których należy dokonać w danym miesiącu, między działem Komisji odpowiedzialnym za zarządzanie zasobami finansowymi a odpowiednimi departamentami odpowiedzialnymi za wydatki ma miejsce regularna wymiana informacji dotyczących sytuacji w zakresie zasobów finansowych.

Ponadto w zakresie operacji finansowych EFR zautomatyzowane narzędzia zarządzania środkami pieniężnymi zapewniają każdego dnia odpowiednią płynność na każdym z rachunków bankowych EFR.

6. UJAWNIENIE INFORMACJI NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

Podmioty powiązane z EFR to fundusz powierniczy Bêkou, fundusz powierniczy UE dla Afryki i Komisja Europejska. Transakcje między tymi jednostkami stanowią część normalnych operacji EFR i jako takie – zgodnie z regułami rachunkowości UE – nie są objęte szczególnymi obowiązkami informacyjnymi.

Ponieważ Komisja zarządza EFR, nie ma on osobnego kierownictwa. Świadczenia przysługujące kadrze kierowniczej UE najwyższego szczebla, w tym Komisji, wykazano w skonsolidowanym sprawozdaniu rocznym Unii Europejskiej w pozycji 7.2 „Świadczenia przysługujące kadrze kierowniczej najwyższego szczebla”.

7. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

Na dzień przekazania niniejszego wstępnego sprawozdania finansowego księgowy EFR nie wiedział ani nie został powiadomiony o żadnych istotnych zdarzeniach poza wydarzeniami omówionymi powyżej, które wymagałyby zamieszczenia odrębnych informacji w niniejszej sekcji. Roczne sprawozdanie finansowe i powiązane informacje dodatkowe opracowano, wykorzystując najnowsze dostępne informacje, co znalazło swoje odzwierciedlenie powyżej.

Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej

W dniu 1 lutego 2020 r. Zjednoczone Królestwo przestało być państwem członkowskim Unii Europejskiej. Po zawarciu Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej („umowa o wystąpieniu”) między obiema stronami Zjednoczone Królestwo zobowiązało się spłacić wszystkie swoje zobowiązania w ramach obecnych WRF i w ramach poprzednich perspektyw finansowych, tak jakby nadal było państwem członkowskim.

W umowie o wystąpieniu przewidziano, że Zjednoczone Królestwo pozostaje stroną EFR do momentu zamknięcia 11. EFR i wszystkich wcześniejszych niezamkniętych EFR oraz w tym względzie wypełnia te same obowiązki co państwa członkowskie w ramach umowy wewnętrznej, która go ustanowiła, jak również obowiązki wynikające z poprzednich EFR do momentu ich zamknięcia. Może również uczestniczyć jako obserwator bez prawa głosu w Komitecie EFR.

W umowie o wystąpieniu przewidziano również, że w przypadku gdy nie zaciągnięto zobowiązań na kwoty z projektów w ramach 10. EFR lub poprzednich EFR albo kwoty te zostały umorzone w dniu wejścia w życie przedmiotowej umowy, wkład Zjednoczonego Królestwa w te kwoty nie będzie ponownie wykorzystany. To samo dotyczy wkładu Zjednoczonego Królestwa w środki, na które nie zaciągnięto zobowiązań lub które zostały umorzone w ramach 11. EFR po dniu 31 grudnia 2020 r.

W chwili przekazania niniejszego wstępnego sprawozdania finansowego i w oparciu o postanowienia zawartej i już obowiązującej umowy o wystąpieniu nie stwierdzono żadnych skutków finansowych, jakie należałoby zgłosić w rocznym sprawozdaniu finansowym EFR za 2019 r.

Choroba koronawirusowa z 2019 r. (COVID-19)

Pandemia COVID-19 wywarła ogromny wpływ na sytuację na świecie w pierwszym kwartale 2020 r., w tym na rynki finansowe, na których odnotowano poważne spadki wszystkich głównych indeksów. Doprowadziło to do zwiększenia zmienności wartości instrumentów finansowych wykazywanych według wartości godziwej, w tym instrumentów ujętych w bilansie EFR. Ponieważ pandemia COVID-19 stanowi zdarzenie niewymagające dokonania korekt, wprowadzanie jakichkolwiek korekt w zgłoszonych danych liczbowych nie jest konieczne. Jeżeli chodzi o kolejne okresy sprawozdawcze, COVID-19 prawdopodobnie wywrze wpływ na ujmowanie i wycenę niektórych aktywów i zobowiązań w sprawozdaniach finansowych. Na podstawie informacji dostępnych w chwili przekazania niniejszego wstępnego sprawozdania finansowego nie sposób wiarygodnie oszacować skutków finansowych pandemii COVID-19.

8. UZGODNIENIE WYNIKU EKONOMICZNEGO Z WYNIKIEM BUDŻETU

Wynik ekonomiczny za dany rok oblicza się w oparciu o zasadę rachunkowości memoriałowej. Wynik budżetu oblicza się natomiast zgodnie z metodą kasową. Ponieważ oba wspomniane wyniki bazują na tych samych operacjach leżących u podstaw rozliczeń, ich uzgodnienie stanowi przydatny rodzaj kontroli. W poniższej tabeli przedstawiono to uzgodnienie, z wyróżnieniem istotnych dla uzgodnienia kwot w podziale na pozycje przychodów i kosztów. Informacje dodatkowe do tabeli zawierają bardziej szczegółowe dane na temat charakteru kluczowych pozycji uzgadnianych

(mln EUR)

	2019	2018
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK	(3 956)	(4 118)
Przychody		
<i>Należności niemające wpływu na wynik budżetu</i>	–	(1)
<i>Należności ustalone w bieżącym roku, ale jeszcze niepobrane</i>	(16)	(11)
<i>Należności ustalone w poprzednich latach i pobrane w bieżącym roku</i>	23	11
<i>Wynik netto zaliczkowania</i>	53	36
<i>Naliczone przychody (netto)</i>	(67)	(39)
<i>Inne</i>	(3)	(1)
Koszty		
<i>Dotychczas niepokryte koszty za rok bieżący</i>	107	115
<i>Koszty z lat ubiegłych pokryte w roku bieżącym</i>	(672)	(366)
<i>Wynik netto zaliczkowania</i>	(44)	(179)
<i>Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów (netto)</i>	719	484
WYNIK BUDŻETU ZA ROK	(3 856)	(4 069)

8.1. POZYCJE UZGADNIANE – PRZYCHODY

Faktyczne przychody budżetowe za dany rok budżetowy odpowiadają przychodom pobranym z tytułu należności ustalonych w ciągu tego roku oraz kwotom otrzymanym z tytułu należności ustalonych w latach ubiegłych.

Należności niemające wpływu na wynik budżetu są ujmowane w wyniku ekonomicznym, ale z perspektywy budżetowej nie mogą one być traktowane jako przychody, gdyż zainkasowana kwota jest przenoszona do rezerw i nie może zostać ponownie przydzielona bez decyzji Rady.

Należności ustalone w bieżącym roku, ale jeszcze nie pobrane, odlicza się od wyniku ekonomicznego na użytek uzgodnienia, jako że nie są one częścią przychodów budżetowych. Z kolei **należności ustalone w latach ubiegłych i pobrane w roku bieżącym** dolicza się na użytek uzgodnienia do wyniku ekonomicznego.

Linia dotycząca **wyniku netto zaliczkowania** odnosi się do rozliczania płatności zaliczkowych za pomocą kwot odzyskanych od beneficjentów. Te wpływy gotówkowe stanowią przychody budżetowe, ale nie wywierają wpływu na wynik ekonomiczny, dlatego też należy zsumować je do celów uzgodnienia.

Naliczone przychody netto składają się głównie z rozliczeń międzyokresowych dokonanych na potrzeby zamknięcia księgowości na koniec danego roku. Uwzględnia się jedynie wynik netto, tj. naliczone przychody za bieżący rok pomniejszone o wpływy z tytułu naliczonych przychodów za poprzedni rok.

8.2. POZYCJE UZGADNIANE – KOSZTY

Dotychczas niepokryte koszty za rok bieżący należy zsumować do celów uzgodnienia, jako że są one częścią wyniku ekonomicznego, ale nie należą do kosztów budżetowych. Natomiast **koszty z lat ubiegłych pokryte w roku bieżącym** muszą zostać odjęte od wyniku ekonomicznego do celów

uzgodnienia, ponieważ są one częścią kosztów budżetowych z bieżącego roku, ale albo nie mają wpływu na wynik ekonomiczny, albo wiążą się ze zmniejszeniem kosztów w przypadku korekt.

Wpływy gotówkowe z tytułu **anulowanych płatności** nie mają wpływu na wynik ekonomiczny, ale mają wpływ na wynik budżetu.

Wynik netto zaliczkowania obejmuje nowe kwoty zaliczkowania wypłacone w roku bieżącym (ujęte jako koszty budżetowe tego roku) i rozliczenie płatności zaliczkowych wypłaconych w bieżącym roku lub we wcześniejszych latach przez zatwierdzenie kosztów kwalifikowalnych. Te ostatnie stanowią koszt zgodnie z zasadą rachunkowości memoriałowej, jednak koszt ten nie jest ujmowany na kontach budżetowych, jako że płatność początkowych zaliczek została już uwzględniona jako koszt budżetowy w momencie jej dokonania.

Na **biernie rozliczenia międzyokresowe kosztów netto** składają się głównie rozliczenia międzyokresowe dokonane na użytek zamknięcia księgowości na koniec danego roku, tj. koszty kwalifikowalne, które zostały poniesione przez beneficjentów środków EFR i jeszcze nie zostały zgłoszone EFR. Uwzględnia się jedynie wynik netto, tj. biernie rozliczenia międzyokresowe kosztów za bieżący rok pomniejszone o pokryte koszty za poprzedni rok.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE FUNDUSZY POWIERNICZYCH UNII SKONSOLIDOWANYCH W RAMACH EFR

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2019 DOTYCZĄCE FUNDUSZU POWIERNICZEGO „BÊKOU”

Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do tys. EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w tabelach nie sumują się.

INFORMACJE WSTĘPNE DOTYCZĄCE UNIJNEGO FUNDUSZU POWIERNICZEGO „BÊKOU”

Informacje ogólne na temat funduszy powierniczych Unii

Zgodnie z art. 234 i 235 rozporządzenia w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (rozporządzenie finansowe UE)⁴ i art. 35 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju⁵ Komisja Europejska jest upoważniona do tworzenia na potrzeby działań zewnętrznych funduszy powierniczych Unii („fundusze powiernicze Unii”). Unijne fundusze powiernicze tworzy się na podstawie umowy zawieranej z innymi darczyńcami na potrzeby działań w sytuacjach nadzwyczajnych i pokryzysowych niezbędnych do reagowania na kryzys lub na potrzeby działań tematycznych.

Unijne fundusze powiernicze ustanawia Komisja Europejska na podstawie decyzji podjętej po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Radą lub po jej zatwierdzeniu przez te organy. Decyzja ta obejmuje umowę ustanawiającą zawieraną z innymi darczyńcami.

Unijne fundusze powiernicze ustanawia się i wdraża wyłącznie z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:

- istnieje wartość dodana interwencji Unii: cele unijnych funduszy powierniczych, w szczególności ze względu na ich skalę lub potencjalne skutki, można osiągnąć lepiej na szczeblu unijnym niż na szczeblu krajowym, a wykorzystanie istniejących instrumentów finansowych nie wystarczyłoby do osiągnięcia celów polityki Unii;
- unijne fundusze powiernicze zapewniają wyraźną widoczność działań politycznych Unii oraz korzyści w zarządzaniu oraz umożliwiają lepsze kontrolowanie przez Unię ryzyk i wypłacania wkładów Unii i innych darczyńców;
- unijne fundusze powiernicze nie powielają innych istniejących kanałów finansowania lub podobnych instrumentów, nie wnosząc żadnej dodatkowości;
- cele unijnych funduszy powierniczych są spójne z celami unijnych instrumentów lub pozycji w budżecie, z których te fundusze są finansowane.

Dla każdego funduszu powierniczego Unii ustanawia się radę pod przewodnictwem Komisji, aby zapewnić sprawiedliwą reprezentację darczyńców oraz podejmować decyzje o wykorzystaniu środków pieniężnych. W skład rady wchodzi – w charakterze obserwatora – przedstawiciel każdego państwa członkowskiego niewnoszącego wkładu do tych funduszy. Zasady dotyczące składu rady i jej przepisy wewnętrzne określone są w umowie ustanawiającej unijny fundusz powierniczy.

Unijne fundusze powiernicze ustanawia się na czas określony w ich umowie ustanawiającej. Okres ten można przedłużyć na wniosek zarządu unijnego funduszu powierniczego oraz po przedstawieniu przez Komisję sprawozdania uzasadniającego przedłużenie. Parlament Europejski lub Rada mogą zwrócić się do Komisji o zaprzestanie przekazywania środków do danego funduszu powierniczego lub o zmianę aktu założycielskiego w celu jego likwidacji.

Księgowy Komisji pełni funkcję księgowego unijnego funduszu powierniczego. Księgowy odpowiada za ustanowienie praktyk księgowych oraz planu kont wspólnych dla wszystkich unijnych funduszy powierniczych. Audytor wewnętrzny Komisji, OLAF oraz Trybunał Obrachunkowy wykonują w odniesieniu do unijnego funduszu powierniczego te same uprawnienia co w odniesieniu do innych działań realizowanych przez Komisję. Każdego roku unijne fundusze powiernicze poddawane są również niezależnemu audytowi zewnętrznemu.

Istniejące fundusze powiernicze UE

Dotychczas Komisja utworzyła cztery fundusze powiernicze UE:

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.

⁵ Rozporządzenie Rady (UE) 2018/1877 z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju i uchylającego rozporządzenie (UE) 2015/323.

- **fundusz powierniczy „Bêkou”**, którego celem jest wsparcie wszystkich aspektów wyjścia Republiki Środkowoafrykańskiej z kryzysu i działań służących odbudowie tego kraju. Ustanowiono go dnia 15 lipca 2014 r.,
- **fundusz powierniczy UE „Madad”**, regionalny fundusz powierniczy Unii Europejskiej w odpowiedzi na kryzys w Syrii. Ustanowiono go dnia 15 grudnia 2014 r.,
- **fundusz powierniczy UE na rzecz Afryki**, kryzysowy fundusz powierniczy UE na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce. Ustanowiono go dnia 12 listopada 2015 r.,
- **fundusz powierniczy UE dla Kolumbii**, którego celem jest wsparcie wdrażania porozumienia pokojowego w procesie wstępnej odbudowy i stabilizacji po zakończeniu konfliktu. Ustanowiono go dnia 12 grudnia 2016 r.

Fundusz powierniczy „Bêkou”

Pierwszy fundusz powierniczy Unii gromadzący wielu darczyńców, nazwany „Bêkou”, co znaczy „nadzieja” w języku sango, został utworzony w dniu 15 lipca 2014 r. przez Komisję (reprezentowaną przez DG DEVCO i DG ECHO oraz ESDZ) oraz trzy państwa członkowskie UE (Niemcy, Francję i Niderlandy) w celu wspierania stabilizacji i odbudowy Republiki Środkowoafrykańskiej. Fundusz ten został ustanowiony na okres maksymalnie 60 miesięcy. W maju 2019 r. UE zatwierdziła wydłużenie okresu obowiązywania funduszu powierniczego „Bêkou” do grudnia 2020 r., wydłużając jego łączny okres obowiązywania do 78 miesięcy.

Zarząd i komitet operacyjny funduszu powierniczego „Bêkou” składają się z przedstawicieli darczyńców, Komisji oraz obserwatorów. Zarząd przyjmuje i dokonuje przeglądu strategii funduszu powierniczego UE. Posiedzenia zarządu odbywają się co najmniej raz w roku.

Komitet operacyjny kontroluje, zatwierdza i nadzoruje wdrażanie działań finansowanych przez fundusz. Komitet zatwierdza również roczne sprawozdanie finansowe i sprawozdanie roczne dotyczące działań finansowanych przez fundusz powierniczy.

Roczne sprawozdanie finansowe funduszu powierniczego „Bêkou”

Zgodnie z art. 8 umowy ustanawiającej fundusz powierniczy Unii na rzecz Republiki Środkowoafrykańskiej, „unijny fundusz powierniczy »Bêkou«”, oraz art. 11.2.1 umowy założycielskiej roczne sprawozdanie finansowe składa się z dwóch części: 1) rocznego sprawozdania finansowego, za które odpowiedzialny jest zarządzający funduszem powierniczym UE; oraz 2) rocznego sprawozdania finansowego sporządzonego przez księgowego Komisji, który, na podstawie tego samego artykułu, jest także księgowym funduszu powierniczego.

Zgodnie z art. 8 umowy założycielskiej sprawozdanie finansowe sporządza księgowy Komisji zgodnie z przyjętymi przez regułami rachunkowości (reguły rachunkowości UE) opartymi na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (MSRSP).

Roczne sprawozdanie finansowe jest przedmiotem niezależnego badania przez audytora zewnętrznego, a ostateczne roczne sprawozdanie finansowe jest przedkładane przez zarządzającego funduszem powierniczym UE oraz księgowego komitetowi operacyjnemu do zatwierdzenia (art. 8.3.4 lit. c)).

Roczne sprawozdanie finansowe funduszu powierniczego „Bêkou” jest uwzględnione w rocznym sprawozdaniu finansowym Europejskiego Funduszu Rozwoju.

Najważniejsze informacje

Od czasu swojego powstania w lipcu 2014 r. w ramach funduszu powierniczego „Bêkou” przyjęto 19 programów i dotarło do ponad 2,5 mln beneficjentów. Wspomniane programy służą udzieleniu Republice Środkowoafrykańskiej i jej mieszkańcom pomocy w następstwie kryzysu z 2013 r. Ściślej rzecz biorąc, celem funduszu powierniczego „Bêkou” jest zapewnienie dostępu do podstawowych usług (głównie zdrowia, wody i infrastruktury sanitarnej), wspieranie żywienia gospodarczego i tworzenia miejsc pracy, a także promowanie spójności społecznej i pojednania.

Pomimo demokratycznie wybranego rządu i podpisania porozumienia pokojowego w lutym 2019 r. sytuacja związana z bezpieczeństwem w Republice Środkowoafrykańskiej jest w dalszym ciągu

niestabilna. To właśnie w tym złożonym i delikatnym kontekście fundusz powierniczy „Bêkou” wykorzystuje swoją przewagę komparatywną, jaką jest elastyczność i zdolność dostosowywania się do zmieniających się okoliczności. Fundusz powierniczy „Bêkou” pozostaje ponadto jedynym instrumentem służącym budowaniu odporności zarówno społeczeństwa, jak i państwa, w ramach prawdziwego podejścia polegającego na łączeniu pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju (LRRD).

Mając na uwadze obecną sytuację w Republice Środkowoafrykańskiej, w maju 2019 r. UE zatwierdziła wydłużenie okresu obowiązywania funduszu powierniczego „Bêkou” do grudnia 2020 r., wydłużając jego łączny okres obowiązywania z 60 miesięcy do 78 miesięcy. Oficjalną procedurę, która obejmuje konsultacje z Parlamentem Europejskim i Radą, rozpoczęto w grudniu 2018 r. po otrzymaniu oficjalnego wniosku w tym zakresie od zarządu funduszu powierniczego UE.

Najważniejsze wydarzenia operacyjne w 2019 r.:

- W maju, w następstwie podpisania porozumienia pokojowego, w ramach funduszu powierniczego „Bêkou” podjęto nowe międzysektorowe działania służące wspieraniu ożywienia gospodarczego i społecznego na południowym wschodzie kraju, który to obszar pozostawał wcześniej niedostępny. Działania te mają na celu odnowienie umowy społecznej między państwem a jego obywatelami poprzez wspieranie odbudowy gospodarczej, przywrócenie podstawowych usług opieki zdrowotnej oraz zapewnienie dostępu do wody i infrastruktury sanitarnej, propagowanie dialogu i spójności społecznej, a także wzmocnienie organów samorządu terytorialnego i wspieranie procesu przywracania struktur państwa. Przydzielony budżet: 18 mln EUR.
- W październiku w ramach funduszu powierniczego „Bêkou” przyjęto program wspierający propagowanie przedsiębiorczości na obszarach miejskich i wiejskich opiewający na łączną kwotę 15 mln EUR. Przyjęto również nowy instrument wsparcia technicznego i komunikacyjnego. Ponadto w ramach funduszu powierniczego „Bêkou” zwiększono budżet trzech realizowanych obecnie działań w sektorach zdrowia (dodatkowe 21,76 mln EUR), statusu społecznego płci (dodatkowe 0,5 mln EUR) i rehabilitacji społeczno-gospodarczej (dodatkowe 0,78 mln EUR).
- Po wydłużeniu okresu obowiązywania funduszu powierniczego „Bêkou” na listopadowym posiedzeniu rady przyjęto strategię operacyjną na lata 2019–2020. W strategii tej ustalono trzy szeroko zakrojone sektory interwencji, które są nadal ważne dla tego funduszu powierniczego UE: (i) sektory społeczne (głównie sektor zdrowia, wody i infrastruktury sanitarnej); (ii) działania na rzecz odporności i odbudowy gospodarczej; oraz (iii) wzmocnienie wsparcia na rzecz przywrócenia struktur państwa i podejmowania działań na rzecz pojednania.
- Projekty w ramach funduszu powierniczego „Bêkou” były realizowane w zmiennych warunkach pod względem bezpieczeństwa (lokalne konflikty w Bangi oraz w głębi kraju, po których następowały okresy względnej stabilizacji), ale charakteryzowały się również sprawniejszą koordynacją działań rządu, partnerów i organizacji humanitarnych.

Pod względem finansowym do końca 2019 r. zobowiązania podjęte przez strony wnoszące wkład do funduszu powierniczego UE wyniosły niemal 296 mln EUR. Stanowi to wzrost o 53 mln EUR w porównaniu z 2018 r. Z przedmiotowych 295 mln EUR kwota 31 mln EUR nadal musi zostać poświadczona.

Pod względem umów w 2019 r. w ramach unijnego funduszu powierniczego „Bêkou” podpisano 11 nowych umów na łączną kwotę wynoszącą ponad 28 mln EUR. Przyczyniają się one do realizacji programów funduszu w sektorach zdrowia, odporności obszarów wiejskich i tworzenia miejsc pracy, otwarcia regionów oraz ożywienia gospodarczego i społecznego.

Ponadto płatności zwiększyły się w 2019 r. o niemal 32 mln EUR w porównaniu z płatnościami dokonanymi w ubiegłych latach; łączne wypłaty od czasu utworzenia funduszu powierniczego „Bêkou” osiągnęły kwotę niemal 151 mln EUR.

W sprawozdaniu finansowym wpływ wspomnianej powyżej działalności jest najbardziej widoczny w następujących pozycjach:

- Płatności zaliczkowe: spadek w wysokości 11 405 tys. EUR z uwagi na wydatkowanie w 2019 r. kwot otwartych na koniec 2018 r. oraz z uwagi na mniejszą liczbę wypłacanych zaliczek;
- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty: wzrost o 3 506 tys. EUR (zob. rachunek przepływów pieniężnych) jest spowodowany przede wszystkim niższymi płatnościami w ramach płatności zaliczkowych;

BILANS

(w tys. EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2019	31.12.2018
AKTYWA TRWAŁE			
<i>Płatności zaliczkowe</i>		3 273	3 443
		3 273	3 443
AKTYWA OBROTOWE			
<i>Płatności zaliczkowe</i>		18 312	29 546
<i>Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany</i>		1 853	1 138
<i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty</i>		17 432	13 926
		37 597	44 611
AKTYWA OGÓŁEM		40 870	48 054
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
<i>Zobowiązania finansowe</i>		(29 727)	(42 737)
		(29 727)	(42 737)
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
<i>Zobowiązania</i>		(10)	(918)
<i>Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów</i>		(11 133)	(4 399)
		(11 143)	(5 317)
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM		(40 870)	(48 054)
AKTYWA NETTO		–	–
FUNDUSZE I KAPITAŁY REZERWOWE			
<i>Składki członków</i>		–	–
<i>Skumulowana nadwyżka</i>		–	–
<i>Wynik ekonomiczny za rok</i>		–	–
AKTYWA NETTO		–	–

SPRAWOZDANIE Z WYNIKÓW FINANSOWYCH

(w tys. EUR)

	Informacja dodatkowa	2019	2018
PRZYCHODY			
Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany			
Przychody z darowizn		48 343	33 682
Odzyskanie wydatków		68	–
		48 410	33 682
Przychody z transakcji wymiany			
Przychody finansowe		(2)	1
		(2)	1
Przychody ogółem		48 408	33 683
KOSZTY			
Koszty operacyjne		(47 620)	(32 825)
Inne koszty		(789)	(858)
Koszty ogółem		(48 408)	(33 683)
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK		–	–

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	(w tys. EUR)	
	2019	2018
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu płatności zaliczkowych</i>	11 405	(24 839)
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany</i>	(715)	(261)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań finansowych</i>	(13 010)	(1 982)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań</i>	(908)	202
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów przyszłych okresów</i>	6 734	863
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	3 506	(26 017)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów</i>	3 506	(26 017)
<i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku</i>	13 926	39 943
<i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku</i>	17 432	13 926

SPRAWOZDANIE FINANSOWE FUNDUSZU POWIERNICZEGO UE NA RZECZ AFRYKI ZA 2019 R.

Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do tys. EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w tabelach nie sumują się.

INFORMACJE WSTĘPNE DOTYCZĄCE FUNDUSZU POWIERNICZEGO UE NA RZECZ AFRYKI

Informacje ogólne na temat funduszy powierniczych UE

Zgodnie z art. 234 i 235 rozporządzenia w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (rozporządzenie finansowe UE)⁶ i art. 35 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju⁷ Komisja jest upoważniona do tworzenia na potrzeby działań zewnętrznych funduszy powierniczych Unii („fundusze powiernicze Unii”). Unijne fundusze powiernicze tworzy się na podstawie umowy zawieranej z innymi darczyńcami na potrzeby działań w sytuacjach nadzwyczajnych i pokrywających niezbędnych do reagowania na kryzys lub na potrzeby działań tematycznych.

Unijne fundusze powiernicze ustanawia Komisja Europejska na podstawie decyzji podjętej po konsultacji z Parlamentem Europejskim i Radą w przedmiocie jej zatwierdzenia przez te organy. Decyzja ta obejmuje umowę ustanawiającą zawieraną z innymi darczyńcami.

Unijne fundusze powiernicze ustanawia się i wdraża wyłącznie z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:

- istnieje wartość dodana interwencji Unii: cele unijnych funduszy powierniczych, w szczególności ze względu na ich skalę lub potencjalne skutki, można osiągnąć lepiej na szczeblu unijnym niż na szczeblu krajowym, a wykorzystanie istniejących instrumentów finansowych nie wystarczyłoby do osiągnięcia celów polityki Unii;
- unijne fundusze powiernicze zapewniają wyraźną widoczność działań politycznych Unii oraz korzyści w zarządzaniu oraz umożliwiają lepsze kontrolowanie przez Unię ryzyk i wypłacania wkładów Unii i innych darczyńców;
- unijne fundusze powiernicze nie powielają innych istniejących kanałów finansowania lub podobnych instrumentów, nie wnosząc żadnej dodatkowości;
- cele unijnych funduszy powierniczych są spójne z celami unijnych instrumentów lub pozycji w budżecie, z których te fundusze są finansowane.

Dla każdego funduszu powierniczego Unii ustanawia się radę pod przewodnictwem Komisji, aby zapewnić sprawiedliwą reprezentację darczyńców oraz podejmować decyzje o wykorzystaniu środków pieniężnych. W skład rady wchodzi – w charakterze obserwatora – przedstawiciel każdego państwa członkowskiego niewnoszącego wkładu do tych funduszy. Zasady dotyczące składu rady i jej przepisy wewnętrzne określone są w umowie ustanawiającej unijny fundusz powierniczy.

Unijne fundusze powiernicze ustanawia się na czas określony w ich umowie ustanawiającej. Okres ten można przedłużyć na wniosek zarządu unijnego funduszu powierniczego oraz po przedstawieniu przez Komisję sprawozdania uzasadniającego przedłużenie. Parlament Europejski lub Rada mogą zwrócić się do Komisji o zaprzestanie przekazywania środków do danego funduszu powierniczego lub o zmianę aktu założycielskiego w celu jego likwidacji.

Księgowy Komisji pełni funkcję księgowego unijnego funduszu powierniczego. Księgowy odpowiada za ustanowienie praktyk księgowych oraz planu kont wspólnych dla wszystkich unijnych funduszy powierniczych. Audytor wewnętrzny Komisji, OLAF oraz Trybunał Obrachunkowy wykonują w odniesieniu do unijnego funduszu powierniczego te same uprawnienia co w odniesieniu do innych działań realizowanych przez Komisję. Każdego roku unijne fundusze powiernicze poddawane są również niezależnemu audytowi zewnętrznemu.

Istniejące fundusze powiernicze UE

Dotychczas Komisja utworzyła cztery fundusze powiernicze UE:

– **fundusz powierniczy „Bêkou”**, którego celem jest wsparcie wszystkich aspektów wyjścia Republiki Środkowoafrykańskiej z kryzysu i działań służących odbudowie tego kraju. Ustanowiono go dnia 15 lipca 2014 r.,

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.

⁷ Rozporządzenie Rady (UE) 2018/1877 z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju i uchylającego rozporządzenie (UE) 2015/323.

- **fundusz powierniczy UE „Madad”**, regionalny fundusz powierniczy Unii Europejskiej ustanowiony w odpowiedzi na kryzys w Syrii. Ustanowiono go dnia 15 grudnia 2014 r.,
- **fundusz powierniczy UE na rzecz Afryki**; kryzysowy fundusz powierniczy UE na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce. Ustanowiono go dnia 12 listopada 2015 r.,
- **fundusz powierniczy UE na rzecz Kolumbii**; którego celem jest wsparcie wdrażania porozumienia pokojowego w procesie wstępnej odbudowy i stabilizacji po zakończeniu konfliktu. Ustanowiono go dnia 12 grudnia 2016 r.

Fundusz powierniczy UE na rzecz Afryki

Kryzysowy fundusz powierniczy UE na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce („fundusz powierniczy UE dla Afryki”) utworzono dnia 12 listopada 2015 r. podczas szczytu w Valletcie poświęconego migracji. Głównym celem tego funduszu powierniczego jest wspieranie wszelkich aspektów stabilności i przyczynianie się do lepszego zarządzania migracją, a także eliminowania przyczyn destabilizacji, przymusowych wysiedleń i migracji nieuregulowanej, m.in. przez wspieranie odporności, możliwości gospodarczych, równości szans, bezpieczeństwa i rozwoju oraz zwalczanie naruszeń praw człowieka.

Fundusz powierniczy działa w trzech głównych obszarach geograficznych, tj. w regionie Sahelu i regionie Jeziora Czad, Rogu Afryki i Afryce Północnej. Beneficjentami projektów realizowanych w ramach funduszu mogą być w indywidualnych przypadkach również kraje sąsiadujące z kwalifikującymi się krajami. Fundusz powierniczy został ustanowiony na określony czas, do dnia 31 grudnia 2020 r., aby można było podejmować krótko- i średnioterminowe działania w odpowiedzi na wyzwania w tych regionach. Fundusz powierniczy zarządzany jest z Brukseli.

Zarząd i komitet operacyjny funduszu powierniczego UE na rzecz Afryki składają się z przedstawicieli darczyńców oraz Komisji, jak również z przedstawicieli państw członkowskich UE niewnoszących wkładu, władz kwalifikujących się państw oraz organizacji regionalnych w charakterze obserwatorów.

Zarząd ustanawia strategię funduszu powierniczego UE oraz dokonuje jej przeglądów. Posiedzenia zarządu odbywają się co najmniej raz w roku.

Komitet operacyjny kontroluje, zatwierdza i nadzoruje wdrażanie działań finansowanych przez fundusz. Komitet zatwierdza również roczne sprawozdanie finansowe i sprawozdanie roczne dotyczące działań finansowanych przez fundusz powierniczy.

Roczne sprawozdanie finansowe funduszu powierniczego UE na rzecz Afryki

Zgodnie z art. 7 umowy ustanawiającej kryzysowy fundusz powierniczy UE na rzecz stabilności oraz eliminowania przyczyn migracji nieuregulowanej i wysiedleń w Afryce oraz jego wewnętrzne zasady („umowa założycielska”) roczne sprawozdanie finansowe składa się z dwóch części: 1) rocznego sprawozdania finansowego, za które odpowiedzialny jest zarządzający funduszem powierniczym UE; oraz 2) rocznego sprawozdania finansowego sporządzonego przez księgowego Komisji, który, na podstawie tego samego artykułu, jest także księgowym funduszu powierniczego.

Zgodnie z art. 8 umowy założycielskiej sprawozdanie finansowe sporządza księgowy Komisji zgodnie z przyjętymi przez regułami rachunkowości (reguły rachunkowości UE) opartymi na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (MSRSP).

Roczne sprawozdanie finansowe jest przedmiotem niezależnego badania przez audytora zewnętrznego, a ostateczne roczne sprawozdanie finansowe jest przedkładane przez zarządzającego funduszem powierniczym UE oraz księgowego komitetowi operacyjnemu do zatwierdzenia (art. 8.3.4 lit. c)).

Najważniejsze informacje

W 2019 r. kryzysowy fundusz powierniczy UE dla Afryki po raz kolejny dowiódł, że stanowi sprawnie działające i skuteczne narzędzie wdrażania. Ułatwił dialog polityczny z afrykańskimi krajami partnerskimi, umożliwił zastosowanie innowacyjnych podejść oraz przyniósł wymierne rezultaty w trzech objętych nim regionach (region Sahelu i region Jeziora Czad, Róg Afryki i Afryka Północna) dzięki gromadzeniu środków finansowych i wiedzy fachowej różnych zainteresowanych stron.

Osiągnięcia funduszu powierniczego UE dla Afryki we współpracy z agencjami rozwoju państw członkowskich UE, organizacjami ONZ, NGO i krajami partnerskimi zostały dodatkowo ugruntowane dzięki zatwierdzeniu kolejnych 36 programów i 16 dopłat uzupełniających na obszarze trzech wspomnianych regionów przez komitety operacyjne. Całkowita kwota tych programów i dopłat wyniosła 851 mln EUR⁸. Doprowadziło to do zwiększenia łącznej liczby zatwierdzonych programów do 223, przy czym łączny budżet tych programów wynosi 4,4 mld EUR⁸. W 2019 r. z partnerami wykonawczymi podpisano nowe umowy o wartości 951 mln EUR, dzięki czemu łączna kwota podpisanych umów wzrosła do 3,4 mld EUR. Do końca 2019 r. kwota płatności osiągnęła poziom około 2 mld EUR.

W 2019 r. w ramach funduszu powierniczego UE dla Afryki kontynuowano działania na rzecz realizacji dwóch celów, tj. wspierania stabilności oraz wyeliminowania przyczyn leżących u podstaw zjawiska przymusowego wysiedlenia i migracji nieuregulowanej w regionie Sahelu i regionie Jeziora Czad, Rogu Afryki i Afryce Północnej. W ramach funduszu powierniczego UE dla Afryki kontynuowano zrównoważone podejście do eliminowania problemów związanych z migracją nieuregulowaną, koncentrując się na obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania UE i Afryki. Obszary te obejmują zwalczanie przemytu migrantów i handlu ludźmi oraz wspieranie dobrowolnych powrotów migrantów do ich państw pochodzenia i ich zrównoważonej reintegracji w tych państwach.

W ubiegłym roku fundusz powierniczy UE dla Afryki skorzystał z dodatkowych deklaracji finansowych wynoszących 486,6 mln EUR, w tym kwoty 101 mln EUR od państw członkowskich UE i innych darczyńców. W rezultacie łączna kwota zasobów zadeklarowanych na rzecz funduszu powierniczego UE dla Afryki według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosła niemal 4,7 mld EUR, z czego 590 mln EUR zostało zadeklarowane przez państwa członkowskie UE i innych darczyńców (Norwegię i Szwajcarię).

Fundusz powierniczy kontynuował współpracę w ramach stabilnego partnerstwa z szerokim spektrum partnerów wykonawczych (agencjami państw członkowskich, organizacjami ONZ i organizacjami międzynarodowymi, NGO działającymi na szczeblu lokalnym i międzynarodowym) w tych samych obszarach, co w 2018 r.

W ramach funduszu powierniczego UE dla Afryki rozpoczęto również wdrażanie zaleceń przedstawionych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy w jego sprawozdaniu specjalnym opublikowanym pod koniec 2018 r. Komisja zwiększyła zwłaszcza przejrzystość działania funduszu powierniczego UE dla Afryki oraz poprawiła skuteczność jego podejścia opartego na dowodach, w szczególności dzięki przyjęciu ram oceny ryzyka i dokonaniu przeglądu ram operacyjnych przyjętych pierwotnie w 2016 r. w odniesieniu do wspomnianych trzech regionów.

Przez cały rok w sprawozdaniach dotyczących regionu Sahelu i regionu Jeziora Czad oraz Rogu Afryki sporządzanych w ramach systemu monitorowania i wyciągania wniosków można było zaobserwować wymierne rezultaty osiągnięte przez fundusz powierniczy UE dla Afryki w różnych dziedzinach. Region Afryki Północnej ustanowił swoje ramy monitorowania i wyciągania wniosków, aby ukierunkować działania podejmowane w tym regionie w ramach funduszu powierniczego UE dla Afryki oraz zapewnić rozliczalność. Pierwsze sprawozdanie, opublikowane we wrześniu 2019 r., jest obecnie dostępne na stronie internetowej funduszu powierniczego UE dla Afryki razem ze sprawozdaniami sporządzonymi w ramach systemów monitorowania i wyciągania wniosków pozostałych dwóch regionów.

W ciągu roku osiągnięto istotne postępy, jeżeli chodzi o ocenę śródkresową funduszu powierniczego UE. Zespół przeprowadzający ocenę wybrał około 50 programów do celów przeglądu i odbył wizyty w czterech państwach położonych we wspomnianych powyżej trzech regionach (Senegal, Nigrze, Etiopii i Maroku), przy czym korzystał z informacji na temat projektów realizowanych w Somalii i Libii zebranych przez konsultantów krajowych w trakcie ich wizyt. Sprawozdanie końcowe z oceny śródkresowej ma zostać opublikowane w kwietniu 2020 r.

Dzięki usprawnieniu komunikacji udało się poprawić rozliczalność i przejrzystość w warunkach utrzymującego się braku stabilności. Cel ten osiągnięto dzięki regularnemu aktualizowaniu strony internetowej funduszu powierniczego UE, zamieszczaniu postów w mediach społecznościowych i organizowaniu wydarzeń komunikacyjnych takich jak dwie wystawy fotograficzne.

Region Sahelu i Jeziora Czad nadal borykał się z wyzwaniami natury humanitarnej, rozwojowej i środowiskowej oraz z wyzwaniami związanymi z bezpieczeństwem, przy czym sytuacja pogorszyła się szczególnie w Mali i Burkina Faso. W tym kontekście fundusz powierniczy UE zatwierdził nowe programy opiewające na łączną kwotę 302,1 mln EUR⁸, wnosząc wkład w działania służące zapewnieniu stabilizacji

⁸ Między zatwierdzeniem programów i uruchomieniem dopłat uzupełniających przez komitety operacyjne a formalnym ujęciem środków w ramach rachunkowości memoriałowej (ABAC) występuje opóźnienie czasowe. Według stanu na koniec roku łączna kwota środków zaangażowanych w 2019 r. wynosiła 722,7 mln EUR.

w tym regionie, które wzmocnią powiązania między aspektami humanitarnymi, rozwojowymi i pokojowymi. Ponad 70 % zatwierdzonego finansowania zostanie wykorzystane do zwiększenia odporności i poprawy zarządzania oraz bezpieczeństwa w regionie. Do końca 2020 r. ponad 20 % środków zostanie przeznaczone na wniesienie dodatkowego wkładu we wdrażanie wspólnej inicjatywy funduszu powierniczego UE i IOM oraz kryzysowego mechanizmu tranzytowego zapewniającego wsparcie na rzecz migrantów i uchodźców należących do grup osób wymagających szczególnego traktowania. Pozostała część finansowania przyczyni się do wspierania zielonego zatrudnienia i przedsiębiorczości.

Pomimo pozytywnych zmian politycznych, m.in. zbliżenia się Etiopii i Erytrei oraz powołania Tymczasowego Rządu Federalnego w Sudanie, region Rogu Afryki nadal boryka się z szeregiem wyzwań (o charakterze politycznym, środowiskowym, gospodarczym itp.). Warunki życia są w dalszym ciągu skrajnie trudne, a wypracowanie trwałego rozwiązania problemu uchodźców i wysiedleńców pozostaje jednym z głównych priorytetów. Aby stawić czoła tym wyzwaniom, w ramach funduszu powierniczego UE zatwierdzono nowe programy opiewające na łączną kwotę 324,4 mln EUR⁸, które będą wykorzystywane do udzielania dalszego wsparcia grupom ludności wymagającym szczególnego traktowania, w tym uchodźcom i osobom wewnątrznie przesiedlonym. Programy te przyczynią się ustabilizowania sytuacji politycznej i gospodarczej i usprawnienia zarządzania migracjami. W szczególności w ramach funduszu powierniczego UE zatwierdzono pięć nowych programów służących dalszemu wspieraniu wdrażania Globalnego porozumienia w sprawie uchodźców w tym regionie.

Region Afryki Północnej borykał się z wyzwaniami wymagającymi kompleksowej reakcji UE, aby ratować życie ludzkie, chronić grupy osób wymagających szczególnego traktowania, wspierać społeczności przyjmujące i zapewnić możliwość bezpiecznego przemieszczania się. W rezultacie w 2019 r. w ramach funduszu powierniczego UE zatwierdzono nowe działania, w tym dopłaty uzupełniające na łączną kwotę 224,8 mln EUR⁸. Cztery z tych programów mają na celu udzielenie dodatkowego wsparcia na rzecz Libii, aby:

- i. wzmocniać działania ochronne;
- ii. udoskonalać infrastrukturę społeczną;
- iii. rozwijać działania służące ustabilizowaniu sytuacji w społecznościach;
- iv. zwiększać odporność lokalnych społeczności i migrantów;
- v. wspierać dobrowolne, humanitarne powroty migrantów zablokowanych. Duży program wsparcia budżetowego zostanie wykorzystany do wsparcia Maroka w zarządzaniu granicami i przeciwdziałaniu procederowi przemytu migrantów.

Ponadto cztery programy regionalne przyczynią się do wzmocnienia odporności osób potrzebujących, wspierania praw uchodźców i osób ubiegających się o azyl, propagowania inwestycji realizowanych przez diasporę w państwach pochodzenia i dalszego promowania mobilności pracowników, aby stymulować legalną migrację. Zatwierdzono również dopłatę uzupełniającą na rzecz instrumentu współpracy technicznej.

Wzrost aktywności funduszu powierniczego przejawiający się podpisaniem 188 nowych umów jest najlepiej widoczny w bilansie przy analizowaniu płatności zaliczkowych, które wzrosły o 157 912 tys. EUR z uwagi na zaliczki wypłacone w ramach tych nowych umów. W sprawozdaniu z finansowych wyników działalności nowe działania wywarły największy wpływ na wydatki operacyjne, które wzrosły o 201 322 tys. EUR. Jednocześnie odnotowano istotne zwiększenie przychodów z dotacji (wzrost na poziomie 206 775 tys. EUR w porównaniu z 2018 r.), które służyło pokryciu wzrostu wydatków.

BILANS

(w tys. EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2019	31.12.2018
AKTYWA TRWAŁE			
<i>Płatności zaliczkowe</i>		48 539	34 144
		48 539	34 144
AKTYWA OBROTOWE			
<i>Płatności zaliczkowe</i>		418 569	273 214
<i>Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany</i>		18 471	16 656
<i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty</i>		26 915	146 864
		463 955	436 734
AKTYWA OGÓŁEM		512 495	470 878
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
<i>Zobowiązania finansowe</i>		(384 411)	(369 999)
		(384 411)	(369 999)
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
<i>Zobowiązania</i>		(25 969)	(12 733)
<i>Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów</i>		(102 114)	(88 146)
		(128 083)	(100 879)
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM		(512 495)	(470 878)
AKTYWA NETTO		–	–
FUNDUSZE I KAPITAŁY REZERWOWE			
<i>Składki członków</i>		–	–
<i>Skumulowana nadwyżka</i>		–	–
<i>Wynik ekonomiczny za rok</i>		–	–
AKTYWA NETTO		–	–

SPRAWOZDANIE Z WYNIKÓW FINANSOWYCH

(w tys. EUR)

	Informacja dodatkowa	2019	2018
PRZYCHODY			
Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany			
Odzyskanie wydatków		467	–
Przychody z darowizn		774 090	576 802
		774 557	576 802
Przychody z transakcji wymiany			
Przychody finansowe		(7)	2
Pozostałe dochody pozapodatkowe		1 855	5
		1 848	6
Przychody ogółem		776 405	576 808
KOSZTY			
Koszty operacyjne		(755 904)	(561 761)
Koszty finansowe		(9)	–
Inne koszty		(20 492)	(15 047)
Koszty ogółem		(776 405)	(576 808)
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK		–	–

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	(w tys. EUR)	
	2019	2018
Wynik ekonomiczny za rok	–	–
Działalność operacyjna		
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu płatności zaliczkowych	(159 750)	(57 110)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany	(1 815)	(13 636)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań finansowych	14 412	(26 713)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań	13 236	12 207
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów przyszłych okresów	13 968	69 546
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	(119 949)	(15 706)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(119 949)	(15 706)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku	146 864	162 571
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku	26 915	146 864

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE EFR i FUNDUSZY POWIERNICZYCH UE

Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w tabelach nie sumują się.

SKONSOLIDOWANY BILANS

(mln EUR)

	31.12.2019	31.12.2018
AKTYWA TRWAŁE		
Aktywa finansowe	36	–
Płatności zaliczkowe	962	924
	998	924
AKTYWA OBROTOWE		
Płatności zaliczkowe	1 725	1 751
Należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji	143	156
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 223	548
	3 092	2 455
AKTYWA OGÓŁEM	4 090	3 379
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		
Zobowiązania finansowe	(167)	(229)
	(167)	(229)
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		
Zobowiązania	(542)	(255)
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych	(1 432)	(1 374)
	(1 974)	(1 629)
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	(2 141)	(1 857)
AKTYWA NETTO	1 948	1 521
FUNDUSZE I KAPITAŁY REZERWOWE		
Rezerwa odzwierciedlająca wartość godziwą	(2)	–
Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) – aktywne EFR	54 809	50 423
Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) z zamkniętych EFR,	2 252	2 252
Wynik ekonomiczny przeniesiony z ubiegłych lat	(51 155)	(47 037)
Wynik ekonomiczny za rok	(3 956)	(4 118)
AKTYWA NETTO	1 948	1 521

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI

(mln EUR)

	2019	2018
PRZYCHODY		
Przychody z transakcji innych niż transakcje wymiany		
<i>Odzyskiwanie środków</i>	28	4
<i>Przychody z darowizn na rzecz funduszy powierniczych</i>	287	303
	316	307
Przychody z transakcji wymiany		
<i>Przychody finansowe</i>	7	10
<i>Pozostałe przychody</i>	41	46
	48	57
Przychody ogółem	364	364
KOSZTY		
<i>Instrumenty pomocy</i>	(3 220)	(3 747)
<i>Koszty poniesione przez fundusze powiernicze</i>	(804)	(595)
<i>Koszty współfinansowania</i>	(14)	17
<i>Koszty finansowe</i>	(1)	7
<i>Inne koszty</i>	(282)	(164)
Koszty ogółem	(4 320)	(4 482)
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK	(3 956)	(4 118)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

(mln EUR)

	2019	2018
<i>Wynik ekonomiczny za rok</i>	<i>(3 956)</i>	<i>(4 118)</i>
Działalność operacyjna		
<i>Podwyższenie kapitału – wkłady</i>	<i>4 385</i>	<i>4 250</i>
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu płatności zaliczkowych</i>	<i>(12)</i>	<i>(317)</i>
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności z tytułu transakcji wymiany i należności z tytułu transakcji innych niż transakcje wymiany</i>	<i>13</i>	<i>(60)</i>
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rezerw</i>	<i>–</i>	<i>(4)</i>
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań finansowych</i>	<i>(62)</i>	<i>(63)</i>
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań</i>	<i>288</i>	<i>(309)</i>
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów przyszłych okresów</i>	<i>58</i>	<i>618</i>
<i>Pozostałe zmiany stanu pozycji niepieniężnych</i>	<i>(2)</i>	<i>–</i>
Działalność inwestycyjna		
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży</i>	<i>(36)</i>	<i>–</i>
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	676	(2)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów</i>	<i>676</i>	<i>(2)</i>
<i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku</i>	<i>548</i>	<i>550</i>
<i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku</i>	<i>1 223</i>	<i>548</i>

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO

(mln EUR)

	Kapitał – aktywne EFR (A)	Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania) – aktywne EFR	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) – aktywne	Skumulowane kapitały rezerwowe (D)	Kapitał wniesiony (zgodnie z wezwaniem) z zamkniętych	Rezerwa odzwierci edlająca wartość godziwą	Aktywa netto ogółem (C)+(D)+(E)+(F)
STAN NA 31.12.2017	73 264	27 090	46 173	(47 037)	2 252	–	1 389
Podwyższenie kapitału – wkłady		(4 250)	4 250	–	–		4 250
Wynik ekonomiczny za rok	–	–	–	(4 118)	–		(4 118)
STAN NA 31.12.2018	73 264	22 840	50 423	(51 155)	2 252	–	1 521
Zmiany wartości godziwej						(2)	(2)
Podwyższenie kapitału – wkłady		(4 385)	4 385				4 385
Wynik ekonomiczny za rok			–	(3 956)			(3 956)
STAN NA 31.12.2019	73 264	18 455	54 809	(55 111)	2 252	(2)	1 948

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI FINANSOWEJ EFR

NOTA WPROWADZAJĄCA

1. Poprzednie EFR

Ponieważ 6. EFR został zamknięty w 2006 r., a 7. EFR – w 2008 r. – roczne sprawozdanie finansowe nie zawiera już tabeli dotyczących wykonania tych EFR. Dane dotyczące wykonania przesuniętych kwot ujmowane są natomiast w ramach 9. EFR.

Podobnie jak w poprzednich latach w celu zapewnienia przejrzystości w sposobie prezentacji sprawozdania za 2019 r. w tabelach w wyraźny sposób określono dla 8. EFR część wykorzystaną w oparciu o programowanie przewidziane w konwencjach z Lomé oraz część wykorzystaną w oparciu o programowanie przewidziane w umowie z Kotonu.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. b) umowy wewnętrznej dotyczącej 9. EFR salda środków i kwoty umorzone z poprzednich EFR przesunięto do 9. EFR, a w czasie trwania 9. EFR wykorzystano je jako środki 9. EFR.

W 2019 r. Komisja pomyślnie zakończyła specjalną procedurę zamknięcia reszty projektów w ramach 8. EFR. Niniejszemu rocznemu sprawozdaniu finansowemu za 2019 r. towarzyszy sprawozdanie końcowe z realizacji 8. EFR. Komisja zamierza kontynuować działania w tym obszarze, zamykając 9. EFR do końca 2020 r.

2. 11. EFR

Umowa o partnerstwie AKP-WE, podpisana dnia 23 czerwca 2000 r. w Kotonu przez państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej i przez państwa Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2003 r. Umowę z Kotonu zmieniono dwukrotnie: najpierw umową podpisaną w Luksemburgu w dniu 25 czerwca 2005 r., a następnie umową podpisaną w Wagadugu w dniu 22 czerwca 2010 r.

Decyzja w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską (2001/822/WE), przyjęta dnia 27 listopada 2001 r. przez Radę Unii Europejskiej, weszła w życie w dniu 2 grudnia 2001 r. Decyzja ta została zmieniona w dniu 19 marca 2007 r. (decyzja 2007/249/WE).

Umowa wewnętrzna w sprawie finansowania pomocy wspólnotowej na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 zgodnie ze zmienioną umową z Kotonu, przyjęta przez przedstawicieli rządów państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej w sierpniu 2013 r., weszła w życie w marcu 2015 r.

Zgodnie z umową z Kotonu pomoc wspólnotowa na rzecz państw AKP i KTZ w trzecim okresie (2014–2020) jest finansowana z 11. EFR, przy czym całkowita kwota przeznaczona na ten cel wynosi 30 506 mln EUR, w tym:

- 29 089 mln EUR przydzielono państwom AKP zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a) i art. 2 lit. d) umowy wewnętrznej, z czego kwotą 27 955 mln EUR zarządza Komisja Europejska;
- 364,5 mln EUR przydzielono KTZ zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a) i art. 3 ust. 1 umowy wewnętrznej, z czego kwotą 359,5 mln EUR zarządza Komisja Europejska;
- 1 052,5 mln EUR przypada Komisji na pokrycie kosztów wynikających z programowania i wykorzystania środków 11. EFR zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a) umowy wewnętrznej.

– Środki pozostałe w niepodlegających uruchomieniu rezerwach na wykonanie na 31.12.2019

Kwoty umorzone z projektów w ramach 9. EFR i poprzednich edycji funduszu są przesuwane do rezerwy na wykonanie 10. EFR, przy czym nie dotyczy to środków Stabex.

Środki umorzone z projektów w ramach 10. EFR są przesuwane do rezerwy na wykonanie 11. EFR.

W trakcie 2019 r. wszystkie środki umorzone z poprzednich EFR zostały przesunięte do odpowiednich rezerw.

Zgodnie z art. 1 ust. 4 umowy wewnętrznej dotyczącej 11. EFR oraz decyzją Rady z dnia 15 kwietnia 2019 r. (2019/640) środki umorzone w ramach 10. EFR przesunięto w celu uzupełnienia środków Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce na lata 2019–2020 do kwoty maksymalnej wynoszącej 445 860

000 EUR, z której 14 860 000 EUR przeznacza się na zasilenie środków na wydatki na działania wspierające.

(mln EUR)	
Ogółem dostępne z niepodlegających uruchomieniu rezerw na wykonanie na 31.12.2019	
niepodlegająca uruchomieniu rezerwa z funduszy umorzonych z 8. i 9. EFR	197,3
niepodlegająca uruchomieniu rezerwa z funduszy umorzonych z 10. EFR	142,6
Ogółem dostępne z niepodlegających uruchomieniu rezerw na wykonanie na 31.12.2019	339,9

Jeżeli chodzi o współfinansowanie w ramach EFR, w ramach 10. i 11. EFR podpisano umowy w sprawie przekazania środków z tytułu współfinansowania pochodzących od państw członkowskich i uruchomiono środki na zobowiązania na łączną kwotę 275,2 mln EUR. Środki na płatności uruchomiono w odniesieniu do zainkasowanej kwoty 258,4 mln EUR.

Stan środków na współfinansowanie na 31.12.2019 przedstawiono w poniższej tabeli:

(mln EUR)		
	Środki na zobowiązania	Środki na płatności
Współfinansowanie – pula środków A	230,8	214,4
Współfinansowanie – w ramach AKP	36,2	36,2
Współfinansowanie – koszty administracyjne	8,3	7,8
	275,2	258,4

W poniższych tabelach, dotyczących kwot zatwierdzonych, zakontraktowanych i zapłaconych, przedstawiono wartości netto.

W załączniku znajdują się tabele obrazujące sytuację w odniesieniu do poszczególnych instrumentów.

Tabela 1.1

8. EFR
ZMIANY STANU ŚRODKÓW: 31 grudnia 2019
ANALIZA ŚRODKÓW W PODZIALE NA INSTRUMENTY

(mln EUR)

INSTRUMENT		STAN POCZĄTKOWY	ZWIĘKSZENIE/ZMNIEJSZENIE ŁĄCZNYCH ZASOBÓW NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 R.	ZWIĘKSZENIE LUB ZMNIEJSZENIE ZASOBÓW W 2019 R.	Informacja dodatkowa	STAN OBECNY
AKP	Konwencja z Lomé					
	Regularne wkłady państw członkowskich	–	47			47
	Korekta strukturalna	–	18			18
	Programy orientacyjne ogółem	–	29			29
	AKP SUMA CZĄSTKOWA	–	47			47
AKP	Konwencja z Lomé					
	Regularne wkłady państw członkowskich	12 967	(3 332)	(1) *1		9 635
	Pomoc dla uchodźców	120	(20)			100
	Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych (konwencja z Lomé)	140	(4)			136
	Głęboko zadłużone kraje ubogie (konwencja z Lomé)	–	1 060			1 060
	Dotacje na spłatę odsetek	370	(301)			69
	Kapitał podwyższonego ryzyka	1 000	12			1 012
	Stabex	1 800	(1 077)			723
	Korekta strukturalna	1 400	79	–		1 479
	Sysmin	575	(474)			101
	Programy orientacyjne ogółem	7 562	(2 640)	(1)		4 921
	Wykorzystanie dochodów z tytułu odsetek	–	35			35
	Umowa z Kotonu					
	Regularne wkłady państw członkowskich	–	650			650
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	417			417
	Pula środków B – przydziały krajowe	–	233			233
	Odsetki i inne przychody	–	–			–
	AKP SUMA CZĄSTKOWA	12 967	(2 681)	(1) *1		10 285
KTZ	Konwencja z Lomé					
	Regularne wkłady państw członkowskich	–	46			46
	Dotacje na spłatę odsetek	–	1			1
	Kapitał podwyższonego ryzyka	–	6			6
	Stabex	–	1			1
	Sysmin	–	2			2
	Programy orientacyjne ogółem	–	35			35
	KTZ SUMA CZĄSTKOWA	–	46			46
8. EFR OGÓŁEM		12 967	(2 588)	(1) *1		10 378

*1 zmniejszenia dotyczą środków umorzonych i przesuniętych do niepodlegającej uruchomieniu rezerwy na wykonanie 10. EFR.

Tabela 1.2

9. EFR
ZMIANY STANU ŚRODKÓW: 31 grudnia 2019
ANALIZA ŚRODKÓW W PODZIALE NA INSTRUMENTY

(mln EUR)

INSTRUMENT		STAN POCZĄTKOWY	ZWIĘKSZENIE/ZMNIEJSZENIE ŁĄCZNYCH ZASOBÓW NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 R.	ZWIĘKSZENIE LUB ZMNIEJSZENIE ZASOBÓW W 2019 R.	Uwagi	STAN OBECNY
AKP	Konwencja z Lomé					
	Regularne wkłady państw członkowskich	–	–			–
	Przesunięcia z 7. EFR – konwencja z Lomé	–	–			–
	Umowa z Kotonu					
	Regularne wkłady państw członkowskich	–	50			50
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	44			44
	Pula środków B – przydziały krajowe	–	6			6
AKP SUMA CZĄSTKOWA		–	50			50
AKP	Konwencja z Lomé					
	Regularne wkłady państw członkowskich	–	667	–	*1	667
	Przesunięcia z 6. EFR – konwencja z Lomé	–	20			20
	Przesunięcia z 7. EFR – konwencja z Lomé	–	647	–	*1	647
	Umowa z Kotonu					
	Regularne wkłady państw członkowskich	8 919	5 464	(41)	*1	14 342
	Pula środków A – przydziały krajowe	5 318	3 246	(10)	*1	8 554
	Pula środków B – przydziały krajowe	2 108	(905)	–	*1	1 203
	CRP, CTA i Zgromadzenie Parlamentarne	164	(10)			154
	Koszty realizacji	125	52	(1)	*1	177
	Odsetki i inne przychody	–	63			63
	Pozostałe przydziały w ramach AKP	300	2 289	(5)	*1	2 584
	Instrument na rzecz Pokoju	–	353			353
	Przydziały regionalne	904	(145)	(11)	*1	749
	Przydział specjalny – Demokr. Rep. Konga	–	105			105
	Przydział specjalny – Sudan Południowy	–	267		*3	267
	Przydział specjalny – Sudan	–	110		*2	110
	Dobrowolna składka na Instrument na rzecz Pokoju	–	39	(15)	*4	24
AKP SUMA CZĄSTKOWA		8 919	6 131	(42)	*1 *4	15 009
KTZ	Konwencja z Lomé					
	Regularne wkłady państw członkowskich	–	3			3
	Przesunięcia z 6. EFR – konwencja z Lomé	–	–			–
	Przesunięcia z 7. EFR – konwencja z Lomé	–	3			3
	Umowa z Kotonu					
	Regularne wkłady państw członkowskich	–	287	(1)	*1	286
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	237	–	*1	236
	Pula środków B – przydziały krajowe	–	4			4
	Przydziały regionalne	–	45	–	*1	45
	Analizy/Pomoc techniczna na rzecz KTZ	–	1			1
KTZ SUMA CZĄSTKOWA		–	290	(1)	*1	289
9. EFR OGÓŁEM		8 919	6 471	(42)	*1 *4	15 348

*1 Wszystkie zmniejszenia dotyczą środków umorzonych i przesuniętych do niepodlegającej uruchomieniu rezerwy na wykonanie 10. EFR.

*2 Zgodnie z decyzją Rady 2010/406/UE na rzecz Sudanu przeznaczono dodatkową kwotę 150 mln EUR (147 mln na przydział specjalny dla Sudanu i 3 mln tytułem kosztów realizacji) z niepodlegającej uruchomieniu rezerwy na wykonanie 10. EFR.

*3 Zgodnie z decyzją Rady 2011/315/UE na rzecz Sudanu przeznaczono dodatkową kwotę 200 mln EUR (194 mln na przydział specjalny dla Sudanu Południowego i 6 mln tytułem kosztów realizacji) z niepodlegającej uruchomieniu rezerwy na wykonanie 10. EFR.

*4 Wszystkie zmniejszenia dobrowolnych składek zwraca się darczyńcom.

Tabela 1.3

10. EFR
ZMIANY STANU ŚRODKÓW: 31 grudnia 2019
ANALIZA ŚRODKÓW W PODZIALE NA INSTRUMENTY

(mln EUR)

INSTRUMENT		STAN POCZĄTKOWY	ZWIĘKSZENIE/ZMNIEJSZENIE ŁĄCZNYCH ZASOBÓW NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 R.	ZWIĘKSZENIE LUB ZMNIEJSZENIE ZASOBÓW W 2019 R.	Uwagi	STAN OBECNY
AKP	Regularne wkłady państw członkowskich	–	66	(1)	*2	65
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	57	(1)	*2	56
	Pula środków B – przydziały krajowe	–	9			9
	Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX	–	–			–
	AKP SUMA CZĄSTKOWA	–	66	(1)	*2	65
AKP	Regularne wkłady państw członkowskich	20 896	(19)	213	*2 *4	20 891
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	12 865	(169)	*2	12 696
	Pula środków A – rezerwa	13 500	(13 500)			–
	Pula środków B – przydziały krajowe	–	1 991	(9)	*2	1 983
	Pula środków B – rezerwa	1 800	(1 800)			–
	Koszty realizacji	430	15	15	*4	460
	Koszty instytucjonalne i koszty wsparcia	–	230	(5)	*2	226
	Odstępki i inne przychody	–	85	(14)	*2	71
	Rezerwa w ramach AKP	2 700	(2 700)			–
	Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX	–	–	–	*2	–
	Rezerwa na krajowe i regionalne programy orientacyjne	683	(683)			–
	Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu	–	131	40	*1	171
	Pozostałe przydziały w ramach AKP	–	1 868	(13)	*2	1 855
	Instrument na rzecz Pokoju	–	1 119	408	*4	1 527
	Przydziały regionalne	–	1 942	(40)	*2	1 902
	Rezerwa na przydziały regionalne	1 783	(1 783)			–
	Współfinansowanie	–	204	(2)	*3	203
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	187	(2)	*3	185
	Koszty realizacji	–	5	–	*3	5
	Pozostałe przydziały w ramach AKP	–	12			12
	Instrument na rzecz Pokoju	–	1			1
	AKP SUMA CZĄSTKOWA	20 896	186	211	*2 *4	21 093
KTZ	Regularne wkłady państw członkowskich	–	275	(4)	*2	271
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	190	(4)	*2	187
	Pula środków A – rezerwa	–	–			–
	Pula środków B – przydziały krajowe	–	15	–	*2	15
	Pula środków B – rezerwa	–	–			–
	Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX	–	–			–
	Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu	–	25	1	*1	26
	Przydziały regionalne	–	40	(1)	*2	39
	Rezerwa na przydziały regionalne	–	–			–
KTZ	Analizy/Pomoc techniczna na rzecz KTZ	–	5	–	*2	5
	KTZ SUMA CZĄSTKOWA	–	275	(4)	*2	271
10. EFR OGÓŁEM		20 896	527	206	*2 *4	21 430

*1 Przesunięcia w ramach lub ze środków umorzonych 8. i 9. EFR do rezerw 10. EFR

*2 Wszystkie zmniejszenia dotyczą środków umorzonych i przesuniętych do niepodlegającej uruchomieniu rezerwy na wykonanie 11. EFR.

*3 Jeśli chodzi o współfinansowanie, w tabeli przedstawione są tylko środki na zobowiązania.

*4 Zgodnie z decyzją Rady 2017/xxx/UE na Instrument na rzecz Pokoju w Afryce przeznaczono dodatkową kwotę xxx mln z niepodlegającej uruchomieniu rezerwy na wykonanie 10. EFR.

Tabela 1.4

11. EFR
ZMIANY STANU ŚRODKÓW: 31 grudnia 2019
ANALIZA ŚRODKÓW W PODZIALE NA INSTRUMENTY

INSTRUMENT		STAN POCZĄTKOWY	ZWIĘKSZENIE/ZMNIEJSZENIE ŁĄCZNYCH ZASOBÓW NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 R	ZWIĘKSZENIE LUB ZMNIEJSZENIE ZASOBÓW W 2019 R	Uwagi	STAN OBECNY
(mln EUR)						
AKP	Regularne wkłady państw członkowskich	–	82			82
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	65			65
	Pula środków B – przydziały krajowe	–	17			17
	Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX	–	–			–
	AKP SUMA CZĄSTKOWA	–	82			82
AKP	Regularne wkłady państw członkowskich	29 008	253	(179)		29 081
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	15 354	213		15 567
	Pula środków B – przydziały krajowe	–	700	139		838
	Pula środków B – rezerwa	–	–			–
	Koszty realizacji	1 053	–			1 053
	Koszty instytucjonalne i koszty wsparcia	–	246	(49)		197
	Odsetki i inne przychody	–	16	2		18
	Rezerwa w ramach AKP	3 590	(3 521)	(42)		27
	Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX	–	–			–
	Rezerwa na krajowe i regionalne programy orientacyjne	24 365	(23 095)	(731)		540
	Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu	–	311	(181)	*1	130
	Pozostałe przydziały w ramach AKP	–	2 700	91		2 791
	Instrument na rzecz Pokoju	–	1 000			1 000
	Przydziały regionalne	–	6 541	379		6 920
	Współfinansowanie	–	38	35	*2	73
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	23	19	*2	42
	Koszty realizacji	–	2	1	*2	3
	Instrument na rzecz Pokoju	–	11	13	*2	24
	Przydziały regionalne	–	2	2	*2	4
	Wewnętrzna umowa KE o gwarantowanym poziomie usług	–	1			1
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	1			1
	AKP SUMA CZĄSTKOWA	29 008	291			29 155
KTZ	Regularne wkłady państw członkowskich	–	350	5		355
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	196			196
	Pula środków B – przydziały krajowe	–	8			8
	Rezerwa na krajowe i regionalne programy orientacyjne	–	49	(18)		32
	Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu	–	7	5	*1	12
	Przydziały regionalne	–	81	18		99
	Analizy/Pomoc techniczna na rzecz KTZ	–	9			9
	Współfinansowanie	–	–			–
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	–			–
	Wewnętrzna umowa KE o gwarantowanym poziomie usług	–	–			–
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	–			–
	KTZ SUMA CZĄSTKOWA	–	350			355
	Regularne wkłady państw członkowskich	–	17			17
	Pula środków A – przydziały krajowe	–	10			10
	Pula środków B – przydziały krajowe	–	7			7
SUMA CZĄSTKOWA		–	17			17
11. EFR OGÓŁEM		29 008	740	(139)		29 608

*1 Przesunięcia w ramach lub ze środków umorzonych 10. EFR do rezerw 10. EFR

*2 Jeżeli chodzi o współfinansowanie, w tabeli przedstawione są tylko środki na zobowiązania.

Tabela 2.1

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE EFR NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R.
SPRAWOZDANIE Z POSTĘPU PRAC

(mln EUR)

PRZYDZIAŁ		EFR				
		8	9	10	11	OGÓŁEM
K o n w e n c j a z	Dochody różne	35				35
	Programy orientacyjne ogółem	4 985				4 985
	Pomoc nieobjęta programowaniem ogółem	4 707				4 707
	Przesunięcia z innych funduszy		670			670
	SUMA CZĄSTKOWA: REGULARNE WKŁADY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH	9 728	670			10 398
U n o w a z K o t o n u	Pula środków A – przydziały krajowe	417	8 835	12 939	15 838	38 029
	Pula środków B – przydziały krajowe	233	1 213	2 006	870	4 322
	Instrument pomostowy				–	–
	CRP, CTA i Zgromadzenie Parlamentarne		154			154
	Rezerwa krajowa			–	–	–
	Koszty realizacji i przychody z tytułu odsetek	–	240	535	1 079	1 855
	Przydziały w ramach AKP		2 937	3 608	3 988	10 534
	Rezerwa w ramach AKP			–	27	27
	Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX			–	–	–
	Rezerwa na krajowe i regionalne programy orientacyjne			–	571	571
	Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu			197	142	340
	Przydziały regionalne		793	1 941	7 018	9 752
	Rezerwa na przydziały regionalne			–		–
	Przydział specjalny – Demokr. Rep. Konga		105			105
	Przydział specjalny – Sudan Południowy		267			267
	Przydział specjalny – Sudan		110			110
	Dobrowolna składka na Instrument na rzecz Pokoju		24			24
	SUMA CZĄSTKOWA: REGULARNE WKŁADY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH	650	14 678	21 227	29 535	66 089
	Pula środków A – przydziały krajowe				1	1
	SUMA CZĄSTKOWA: WEWNĘTRZNA UMOWA KE O GWARANTOWANYM POZIOMIE USŁUG				1	1
	Pula środków A – przydziały krajowe			185	42	227
	Koszty realizacji i przychody z tytułu odsetek			5	3	8
	Przydziały w ramach AKP			12	24	36
	Przydziały regionalne				4	4
	SUMA CZĄSTKOWA: WSPÓŁFINANSOWANIE			203	73	275
OGÓŁEM		10 378	15 348	21 430	29 608	76 764

Roczne sprawozdanie finansowe Europejskiego Funduszu Rozwoju za rok 2019

Decyzje	EF	Suma całkowita			Dane zbiorcze	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	
		Na	Zobowiąz	% przydziału	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	8	10 375	1	100 %	10 786	(42)	(45)	(60)	(64)	(98)	(63)	(12)	(13)	(9)	(4)	(2)
	9	15 335	134	100 %	16 633	(54)	(116)	(9)	(297)	(72)	(381)	(170)	(104)	(38)	(33)	(22)
	10	21 088	1 803	98 %	4 766	3 501	2 349	3 118	3 524	4 131	(95)	(156)	(80)	(5)	(147)	183
	11	26 511	13 959	90 %							1 160	5 372	6 688	5 807	4 332	3 153
Ogółem		73 309	15 896		32 185	3 405	2 187	3 049	3 163	3 961	621	5 034	6 491	5 754	4 147	3 311
Przyznane środki	EF	Suma całkowita			Dane zbiorcze	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane
		Na	RAP	% przydziału	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	8	10 374	–	100 %	10 541	(42)	8	(13)	(46)	(11)	(37)	(16)	(6)	(3)	–	(1)
	9	15 302	100	100 %	14 209	997	476	9	(187)	(96)	(1)	(52)	(46)	(20)	16	(4)
	10	20 310	1 025	95 %	130	3 184	2 820	2 514	3 460	3 457	2 687	783	541	550	236	(51)
	11	21 697	9 144	73 %							731	3 293	3 745	5 684	4 687	3 557
Ogółem		67 683	10 269		24 881	4 140	3 304	2 509	3 226	3 350	3 380	4 008	4 234	6 211	4 940	3 501
Płatności	EF	Suma całkowita			Dane zbiorcze	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane	Roczne dane
		Na		% przydziału	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	8	10 374		100 %	9 930	152	158	90	15	18	16	(3)	–	(1)	–	–
	9	15 201		99 %	10 011	1 806	1 304	906	539	231	145	43	68	111	23	14
	10	19 285		90 %	90	1 111	1 772	1 879	2 655	2 718	2 760	2 024	1 466	1 277	1 076	456
	11	12 553		42 %							595	1 024	1 816	2 770	2 970	3 377
Ogółem		57 414			20 031	3 069	3 233	2 874	3 209	2 967	3 516	3 088	3 350	4 158	4 069	3 847

(mln EUR)

85

Przyznane środki			105	95 %					105	95 %
Płatności			101	91 %					101	91 %
Dobrowolna składka na Instrument na rzecz										
Środki			24						24	
Decyzje			24	100 %					24	100 %
Przyznane środki			24	100 %					24	100 %
Płatności			24	100 %					24	100 %
Regularne wkłady państw członkowskich										
Pula środków A – przydziały krajowe										
Środki					185		42		227	
Decyzje					181	98 %	31	75 %	212	94 %
Przyznane środki					177	96 %	31	75 %	208	92 %
Płatności					152	82 %	2	5 %	154	68 %
Koszty realizacji i przychody z tytułu										
Środki					5		3		8	
Decyzje					5	100 %	3	86 %	8	95 %
Przyznane środki					3	65 %	1	24 %	4	49 %
Płatności					3	51 %	–	1 %	3	31 %
Przydziały w ramach AKP										
Środki					12		24		36	
Decyzje					11	92 %	23	95 %	34	94 %
Przyznane środki					11	91 %	22	93 %	33	92 %
Płatności					11	91 %	17	73 %	29	79 %
Przydziały regionalne										
Środki							4		4	
Decyzje							2	50 %	2	50 %
Przyznane środki							2	50 %	2	50 %
Płatności							2	50 %	2	50 %
Współfinansowanie										
Pula środków A – przydziały krajowe										
Środki							1		1	
Decyzje							1	71 %	1	71 %
Przyznane środki							1	52 %	1	52 %
Płatności							1	52 %	1	52 %
Wewnętrzna umowa KE										

Środki	8	%	9	%	10	%	11	%	OGÓŁE M	%
				(1)		(1)		(1)		(1)
Rezerwa krajowa					–		–		–	
Rezerwa w ramach AKP					–		27		27	
Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX					–		–		–	
Rezerwa na krajowe					–		571		571	
Rezerwa na przydziały					–				–	
Rezerwy podlegające										
Rezerwa niepodlegająca					197		142		340	
Rezerwa niepodlegająca										

Środki	8	%	9	%	10	%	11	%	OGÓŁE M	%
				(1)		(1)		(1)		(1)
Środki	10 378		15 348		21 630		29 608		76 964	
Decyzje	10 375	100 %	15 335	100 %	21 088	97 %	26 511	90 %	73 309	95 %
Przyznane środki	10 374	100 %	15 302	100 %	20 310	94 %	21 697	73 %	67 683	88 %
Płatności	10 374	100 %	15 201	99 %	19 285	89 %	12 553	42 %	57 414	75 %
OGÓŁEM: WSZYSTKIE PRZYDZIAŁY										

(1) % środków

Tabela 2.3

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE EFR NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R.
RODZAJ POMOCY
AKP + KTZ – 8. EFR

		ŚROD				DECYZJE			PRZYZNANE ŚRODKI			PŁATNOŚCI		
		KI	ZBIOR	ROCZ	%	ZBIOR	ROCZ	%	ZBIOR	ROCZ	%	ZBIOR	ROCZ	%
		(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)			
K o n w e n c j a z L o m a	AKP													
	Regularne wkłady państw członkowskich													
	Programy orientacyjne ogółem	29	29		100 %	29		100 %	29		100 %			
	SUMA CZĄSTKOWA: PROGRAMY ORIENTACYJNE OGÓŁEM	29	29		100 %	29		100 %	29		100 %			
	Korekta strukturalna	18	18		100 %	18		100 %	18		100 %			
	SUMA CZĄSTKOWA: POMOC NIEOBJĘTA PROGRAMOWANIEM	18	18		100 %	18		100 %	18		100 %			
	OGÓŁEM AKP	47	47		100 %	47		100 %	47		100 %			
	AKP													
	Regularne wkłady państw członkowskich													
	Wykorzystanie dochodów z tytułu odsetek	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %			
U m o w a z w a	SUMA CZĄSTKOWA: DOCHODY RÓŻNE	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %			
	Programy orientacyjne ogółem	4 921	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %			
	SUMA CZĄSTKOWA: PROGRAMY ORIENTACYJNE OGÓŁEM	4 921	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %	4 921	–	100 %			
	Pomoc dla uchodźców	100	100		100 %	100		100 %	100		100 %			
	Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych (konwencja z Lomé)	136	136		100 %	136		100 %	136		100 %			
	Głęboko zadłużone kraje ubogie (konwencja z Lomé)	1 060	1 060		100 %	1 060		100 %	1 060		100 %			
	Dotacje na spłatę odsetek	69	69	–	100 %	68		100 %	68		100 %			
	Kapitał podwyższonego ryzyka	1 012	1 012		100 %	1 012		100 %	1 012		100 %			
	Stabex	723	722	–	100 %	722		100 %	722		100 %			
	Korekta strukturalna	1 479	1 479		100 %	1 479		100 %	1 479		100 %			
U m o w a z w a	Sysmin	101	101		100 %	101		100 %	101		100 %			
	SUMA CZĄSTKOWA: POMOC NIEOBJĘTA PROGRAMOWANIEM	4 679	4 678	–	100 %	4 677		100 %	4 677		100 %			
	AKP													
	Regularne wkłady państw członkowskich													
	Pula środków A – przydziały krajowe	417	417	–	100 %	417	–	100 %	417		100 %			
	SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	417	417	–	100 %	417	–	100 %	417		100 %			
	Pula środków B – przydziały krajowe	233				231	–	100 %	231		100 %			
	Wyrównanie zmniejszonych dochodów z wywozu		231	(2)		231		100 %	231		100 %			
	SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRZYDZIAŁY	233	231	(2)	99 %	231	–	100 %	231		100 %			
	Odsetki i inne przychody	–												
U m o w a z w a	SUMA CZĄSTKOWA: KOSZTY REALIZACJI I PRZYCHODY Z	–												
	OGÓŁEM AKP (A)	10 285	10 282	(2)	100 %	10 282	(1)	100 %	10 282	–	100 %			
	KTZ													
	Regularne wkłady państw członkowskich													
	Programy orientacyjne ogółem	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %			
	SUMA CZĄSTKOWA: PROGRAMY ORIENTACYJNE OGÓŁEM	35	35		100 %	35		100 %	35		100 %			
	Dotacje na spłatę odsetek	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %			
	Kapitał podwyższonego ryzyka	6	6		100 %	6		100 %	6		100 %			
	Stabex	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %			
	Sysmin	2	2		100 %	2		100 %	2		100 %			
U m o w a z w a	SUMA CZĄSTKOWA: POMOC NIEOBJĘTA PROGRAMOWANIEM	10	10		100 %	10		100 %	10		100 %			
	KTZ OGÓŁEM	46	46		100 %	46		100 %	46		100 %			
	OGÓŁEM: AKP+KTZ (A+B)	10 378	10 375	(2)	100 %	10 374	(1)	100 %	10 374	–	100 %			

Tabela 2.4

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE EFR NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R.
RODZAJ POMOCY
AKP + KTZ – 9. EFR

(mln EUR)

	ŚROD KI (1)	DECYZJE			PRZYZNANE ŚRODKI			PŁATNOŚCI		
		ZBIOR (2)	ROCZ (2): (1)	% (2): (1)	ZBIOR (3)	ROCZ (3): (2)	% (3): (2)	ZBIOR (4)	ROCZ (4): (3)	% (4): (3)
AKP										
Regularne wkłady państw członkowskich										
Przesunięcia z 7. EFR – konwencja z Lomé	–	–		100 %	–		100 %	–		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRZESUNIĘCIA Z INNYCH FUNDUSZY	–	–		100 %	–		100 %	–		100 %
AKP										
Regularne wkłady państw członkowskich										
Pula środków A – przydziały krajowe	44	44		100 %	44		100 %	44		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	44	44		100 %	44		100 %	44		100 %
Pula środków B – przydziały krajowe	6									
Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych		6			6		100 %	6		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRZYDZIAŁY	6	6		100 %	6		100 %	6		100 %
OGÓŁEM: AKP	50	50		100 %	50		100 %	50		100 %
AKP										
Regularne wkłady państw członkowskich										
Przesunięcia z 6. EFR – konwencja z Lomé	20	20		100 %	20		100 %	20		100 %
Przesunięcia z 7. EFR – konwencja z Lomé	647	647	–	100 %	646	(1)	100 %	646		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRZESUNIĘCIA Z INNYCH FUNDUSZY	667	667	–	100 %	667	(1)	100 %	667		100 %
AKP										
Regularne wkłady państw członkowskich										
Pula środków A – przydziały krajowe	8 554	8 553	(3)	100 %	8 543	(3)	100 %	8 521	1	100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	8 554	8 553	(3)	100 %	8 543	(3)	100 %	8 521	1	100 %
Pula środków B – przydziały krajowe	1 203									
Wyrównanie zmniejszonych dochodów z wywozu		148			148		100 %	148		100 %
Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych		1 044	–		1 040	–	100 %	1 034	–	99 %
Głęboko zadłużone kraje ubogie		11			11		100 %	11		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRZYDZIAŁY	1 203	1 203	–	100 %	1 199	–	100 %	1 193	–	100 %
CRP, CTA i Zgromadzenie Parlamentarne	154	154		100 %	154		100 %	154		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: CRP, CTA I ZGROMADZENIE	154	154		100 %	154		100 %	154		100 %
Koszty realizacji	177	177		100 %	177		100 %	177		100 %
Odsutki i inne przychody	63	63		100 %	63		100 %	63		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: KOSZTY REALIZACJI I PRZYCHODY Z	239	239		100 %	239		100 %	239		100 %
Pozostałe przydziały wewnątrz AKP	2 584	2 578	(9)	100 %	2 571	(7)	100 %	2 567	(1)	100 %
Instrument na rzecz Pokoju	353	353		100 %	353		100 %	353		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁY W RAMACH AKP	2 937	2 931	(9)	100 %	2 924	(7)	100 %	2 920	(1)	100 %
Przydziały regionalne	749	748	(8)	100 %	741	(4)	99 %	732	4	99 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁY REGIONALNE	749	748	(8)	100 %	741	(4)	99 %	732	4	99 %
Przydział specjalny – Demokr. Rep. Konga	105	105		100 %	105		100 %	105		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁ SPECJALNY – Demokr. Rep.	105	105		100 %	105		100 %	105		100 %
Przydział specjalny – Sudan Południowy	267	266	(1)	100 %	263	10	99 %	208	8	79 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁ SPECJALNY – SUDAN	267	266	(1)	100 %	263	10	99 %	208	8	79 %
Przydział specjalny – Sudan	110	107		97 %	105	(1)	98 %	101	3	96 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁ SPECJALNY – SUDAN	110	107		97 %	105	(1)	98 %	101	3	96 %
Dobrowolna składka na Instrument na rzecz Pokoju	24	24		100 %	24		100 %	24		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: DOBROWOLNA SKŁADKA NA	24	24		100 %	24		100 %	24		100 %
OGÓŁEM: AKP (A)	15 009	14 996	(21)	100 %	14 964	(4)	100 %	14 864	14	99 %
KTZ										
Regularne wkłady państw członkowskich										
Przesunięcia z 6. EFR – konwencja z Lomé	–	–		100 %	–		100 %	–		100 %
Przesunięcia z 7. EFR – konwencja z Lomé	3	3		100 %	3		100 %	3		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRZESUNIĘCIA Z INNYCH FUNDUSZY	3	3		100 %	3		100 %	3		100 %
KTZ										
Regularne wkłady państw członkowskich										
Pula środków A – przydziały krajowe	236	236	–	100 %	235	–	99 %	235	–	100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	236	236	–	100 %	235	–	99 %	235	–	100 %
Pula środków B – przydziały krajowe	4									
Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych		4			4		100 %	4		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRZYDZIAŁY	4	4		100 %	4		100 %	4		100 %
Analizy/Pomoc techniczna na rzecz KTZ	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: KOSZTY REALIZACJI I PRZYCHODY Z	1	1		100 %	1		100 %	1		100 %
Przydziały regionalne	45	45	–	100 %	45		100 %	45		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁY REGIONALNE	45	45	–	100 %	45		100 %	45		100 %
OGÓŁEM: KTZ	289	289	(1)	100 %	288	–	99 %	288	–	100 %
OGÓŁEM: AKP+KTZ (A+B)	15 348	15 335	(22)	100 %	15 302	(4)	100 %	15 201	14	99 %

Tabela 2.6

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE EFR NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R.
RODZAJ POMOCY
AKP + KTZ – 10. EFR

(mln EUR)

	ŚROD	ZBIOR	PRYZNANE ŚRODKI		PŁATNOŚCI		RODZ		RODZ	
	(1)	(2)	(2): (1)	(3)	(3): (2)	(4)	(3): (2)	(4)	(4): (3)	(4): (3)
Regularne wkłady państw członkowskich										
Przydziały										
Pula środków A – przydziały krajowe	56	56	(1)	100 %	56	–	99 %	56	–	100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRYZDZIAŁY	56	56	(1)	100 %	56	–	99 %	56	–	100 %
Pula środków B – przydziały krajowe	9						100 %	9		100 %
Inne wydarzenia mające wpływ na budżet		9			9		100 %	9		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRYZDZIAŁY	9	9		100 %	9		100 %	9		100 %
Rezerwy podlegające uruchomieniu										
Rezerwy										
Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX	–									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NA PRYZDZIAŁY KRAJOWE –	–	–								
Regularne wkłady państw członkowskich										
Przydziały										
Pula środków A – przydziały krajowe	12 696	12 594	(168)	99 %	12 384	(42)	98 %	11 798	286	95 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRYZDZIAŁY	12 696	12 594	(168)	99 %	12 384	(42)	98 %	11 798	286	95 %
Pula środków B – przydziały krajowe	1 983									
Wyrównanie zmniejszonych dochodów z wywozu		202	(1)		197	(4)	97 %	191	–	97 %
Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych		835	(4)		829	(2)	99 %	821	8	99 %
Głęboko zadłużone kraje ubogie		49	–		49		100 %	49		100 %
Inne wydarzenia mające wpływ na budżet		895			887	–	99 %	880	3	99 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRYZDZIAŁY	1 983	1 981	(5)	100 %	1 961	(6)	99 %	1 941	11	99 %
Koszty realizacji	460	440	4	96 %	440	4	100 %	440	5	100 %
Odsutki i inne przychody	71	68	–	96 %	67	–	98 %	67	–	100 %
SUMA CZĄSTKOWA: KOSZTY REALIZACJI I PRZYCHODY Z	530	509	4	96 %	507	4	100 %	507	5	100 %
Koszty instytucjonalne i koszty wsparcia	226	226	(3)	100 %	226	(3)	100 %	209	–	93 %
Pozostałe przydziały w ramach AKP	1 855	1 848	(17)	100 %	1 826	2	99 %	1 726	43	95 %
Instrument na rzecz Pokoju	1 527	1 527	408	100 %	1 087	(12)	71 %	1 038	15	95 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRYZDZIAŁY W RAMACH AKP	3 608	3 600	388	100 %	3 139	(13)	87 %	2 973	58	95 %
Przydziały regionalne	1 902	1 896	(30)	100 %	1 827	8	96 %	1 625	70	89 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRYZDZIAŁY REGIONALNE	1 902	1 896	(30)	100 %	1 827	8	96 %	1 625	70	89 %
Współfinansowanie										
Przydziały										
Pula środków A – przydziały krajowe	185	181	(2)	98 %	177	(1)	98 %	152	9	86 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRYZDZIAŁY	185	181	(2)	98 %	177	(1)	98 %	152	9	86 %
Koszty realizacji	5	5	–	100 %	3	–	65 %	3	1	78 %
SUMA CZĄSTKOWA: KOSZTY REALIZACJI I PRZYCHODY Z	5	5	–	100 %	3	–	65 %	3	1	78 %
Pozostałe przydziały w ramach AKP	12	11	–	92 %	10	–	99 %	10	–	100 %
Instrument na rzecz Pokoju	1	1	–	99 %	1		100 %	1		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRYZDZIAŁY W RAMACH AKP	12	11	–	92 %	11	–	99 %	11	–	100 %
Rezerwy podlegające uruchomieniu										
Rezerwy										
Pula środków A – rezerwa	–									
Pula środków B – rezerwa	–									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA KRAJOWA	–	–								
Rezerwa w ramach AKP	–									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA W RAMACH AKP	–	–								
Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX	–									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NA PRYZDZIAŁY KRAJOWE –	–	–								
Rezerwa na krajowe i regionalne programy orientacyjne	–									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NA KRAJOWE I REGIONALNE	–	–								
Rezerwa na przydziały regionalne	–									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NA PRYZDZIAŁY REGIONALNE	–	–								
Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu										
Rezerwy										
Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu	171									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NIEPODLEGAJĄCA	171	171								
Regularne wkłady państw członkowskich										
Przydziały										
Pula środków A – przydziały krajowe	187	187	(2)	100 %	182	–	97 %	157	13	87 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRYZDZIAŁY	187	187	(2)	100 %	182	–	97 %	157	13	87 %
Pula środków B – przydziały krajowe	15				8	–	99 %	8	1	99 %
Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych		9	–		8		100 %	6		100 %
Inne wydarzenia mające wpływ na budżet		6			6		100 %	6		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRYZDZIAŁY	15	15	–	100 %	14	–	99 %	14	1	99 %
Analizy/Pomoc techniczna na rzecz KTZ	5	5	–	100 %	5		100 %	5		100 %
SUMA CZĄSTKOWA: KOSZTY REALIZACJI I PRZYCHODY Z	5	5	–	100 %	5		100 %	5		100 %
Przydziały regionalne	39	39	–	100 %	36	(1)	93 %	34	2	94 %
SUMA CZĄSTKOWA: PRYZDZIAŁY REGIONALNE	39	39	–	100 %	36	(1)	93 %	34	2	94 %
Rezerwy podlegające uruchomieniu										
Rezerwy										
Pula środków A – rezerwa	–									
Pula środków B – rezerwa	–									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA KRAJOWA	–	–								
Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX	–									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NA PRYZDZIAŁY KRAJOWE –	–	–								
Rezerwa na przydziały regionalne	–									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NA PRYZDZIAŁY REGIONALNE	–	–								

Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu										
Rezerwy										
Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu	26									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NIEPODLEGAJĄCA	26									
OGÓŁEM: AKP+KTZ (W TYM REZERWY) (A+B)	21 430	21 088	183	97 %	20 310	(51)	96 %	19 285	456	95 %

Tabela 2.6

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE EFR NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R.
RODZAJ POMOCY
AKP + KTZ – 11. EFR

(mln EUR)

	ŚROD KI (1)	ZBIOR (2)	PRYZNANE ŚRODKI		ZBIOR (3)	PŁATNOŚCI		ZBIOR (4)	ROCZ (5)	ROCZ (6)	ROCZ (7)	ROCZ (8)
			ROCZ (2): (1)	% (2): (1)		ROCZ (3): (2)	% (3): (2)					
Regularne wkłady państw członkowskich												
Przydziały												
Pula środków A – przydziały krajowe	65	65		100 %	64	5	98 %	45	18	70 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	65	65		100 %	64	5	98 %	45	18	70 %		
Pula środków B – przydziały krajowe	17											
Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych		17			17		100 %	17		100 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRZYDZIAŁY	17	17		100 %	17		100 %	17		100 %		
Rezerwy podlegające uruchomieniu												
Rezerwy												
Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX	–											
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NA PRZYDZIAŁY KRAJOWE –	–											
Regularne wkłady państw członkowskich												
Przydziały												
Pula środków A – przydziały krajowe	15 567	14 186	1 617	91 %	11 063	1 920	78 %	6 077	1 637	55 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	15 567	14 186	1 617	91 %	11 063	1 920	78 %	6 077	1 637	55 %		
Pula środków B – przydziały krajowe	838											
Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych		712	137		600	29	84 %	511	35	85 %		
Inne wydarzenia mające wpływ na budżet		109			109	–	100 %	109	–	100 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRZYDZIAŁY	838	821	137	98 %	709	29	86 %	620	35	87 %		
Instrument pomostowy	–											
SUMA CZĄSTKOWA: INSTRUMENT POMOSTOWY	–											
Koszty realizacji	1 053	855	155	81 %	824	177	96 %	769	166	93 %		
Odsetki i inne przychody	18	9	–	51 %	8	1	85 %	7	–	85 %		
SUMA CZĄSTKOWA: KOSZTY REALIZACJI I PRZYCHODY Z	1 071	864	154	81 %	832	178	96 %	775	166	93 %		
Koszty instytucjonalne i koszty wsparcia	197	127	(6)	64 %	103	5	81 %	95	10	93 %		
Pozostałe przydziały w ramach AKP	2 791	2 397	281	86 %	1 938	591	81 %	1 279	380	66 %		
Instrument na rzecz Pokoju	1 000	1 000		100 %	980	34	98 %	881	22	90 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁY W RAMACH AKP	3 988	3 524	275	88 %	3 020	630	86 %	2 256	413	75 %		
Przydziały regionalne	6 920	6 649	846	96 %	5 644	704	85 %	2 591	1 038	46 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁY REGIONALNE	6 920	6 649	846	96 %	5 644	704	85 %	2 591	1 038	46 %		
Współfinansowanie												
Przydziały												
Pula środków A – przydziały krajowe	42	31	11	75 %	31	11	100 %	2	1	6 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	42	31	11	75 %	31	11	100 %	2	1	6 %		
Koszty realizacji	3	3	1	86 %	1	1	28 %	–	–	3 %		
SUMA CZĄSTKOWA: KOSZTY REALIZACJI I PRZYCHODY Z	3	3	1	86 %	1	1	28 %	–	–	3 %		
Instrument na rzecz Pokoju	24	23	21	95 %	22	20	98 %	17	16	78 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁY W RAMACH AKP	24	23	21	95 %	22	20	98 %	17	16	78 %		
Przydziały regionalne	4	2		50 %	2		100 %	2	2	100 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁY REGIONALNE	4	2		50 %	2		100 %	2	2	100 %		
Rezerwy podlegające uruchomieniu												
Rezerwy												
Pula środków B – rezerwa	–											
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA KRAJOWA	–											
Rezerwa w ramach AKP	27											
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA W RAMACH AKP	27											
Rezerwa na przydziały krajowe – pula środków A STABEX	–											
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NA PRZYDZIAŁY KRAJOWE –	–											
Rezerwa na krajowe i regionalne programy orientacyjne	540											
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NA KRAJOWE I REGIONALNE	540											
Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu												
Rezerwy												
Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu	130											
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NIEPODLEGAJĄCA	130											
Wewnętrzna umowa KE o gwarantowanym poziomie												
Rezerwy												
Pula środków A – przydziały krajowe	1	1		71 %	1	–	73 %	1		100 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	1	1		71 %	1	–	73 %	1		100 %		
Regularne wkłady państw członkowskich												
Przydziały												
Pula środków A – przydziały krajowe	196	196	13	100 %	192	13	98 %	120	44	63 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	196	196	13	100 %	192	13	98 %	120	44	63 %		
Pula środków B – przydziały krajowe	8											
Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych		5	2		5	2	99 %	4	2	78 %		
Inne wydarzenia mające wpływ na budżet		3			3		100 %	3		100 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRZYDZIAŁY	8	8	2	100 %	8	2	99 %	7	2	87 %		
Instrument pomostowy	–											
SUMA CZĄSTKOWA: INSTRUMENT POMOSTOWY	–											
Analizy/Pomoc techniczna na rzecz KTZ	9	7	2	84 %	5	–	65 %	4	1	87 %		
SUMA CZĄSTKOWA: KOSZTY REALIZACJI I PRZYCHODY Z	9	7	2	84 %	5	–	65 %	4	1	87 %		
Przydziały regionalne	99	99	62	100 %	80	43	81 %	13	5	16 %		
SUMA CZĄSTKOWA: PRZYDZIAŁY REGIONALNE	99	99	62	100 %	80	43	81 %	13	5	16 %		
Współfinansowanie												
Przydziały												
Pula środków A – przydziały krajowe	–											
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	–											
Rezerwy podlegające uruchomieniu												
Rezerwy												

Rezerwa na krajowe i regionalne programy orientacyjne	32									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NA KRAJOWE I REGIONALNE	32									
Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu										
Rezerwy										
Rezerwa niepodlegająca uruchomieniu	12									
SUMA CZĄSTKOWA: REZERWA NIEPODLEGAJĄCA	12									
Wewnętrzna umowa KE o gwarantowanym poziomie										
Rezerwy										
Pula środków A – przydziały krajowe	–									
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	–									
Regularne wkłady państw członkowskich										
Przydziały										
Pula środków A – przydziały krajowe	10	10	4	100 %	6		59 %	6	–	99 %
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW A – PRZYDZIAŁY	10	10	4	100 %	6		59 %	6	–	99 %
Pula środków B – przydziały krajowe	7									
Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych		7	7							
SUMA CZĄSTKOWA: PULA ŚRODKÓW B – PRZYDZIAŁY	7	7	7	100 %						
OGÓŁEM: AKP+KTZ (W TYM REZERWY) (A+B)	29 608	26 511	3 153	90 %	21 697	3 557	82 %	12 553	3 377	58 %

SPRAWOZDANIE ROCZNE Z REALIZACJI – ŚRODKI PIENIĘŻNE ZARZĄDZANE PRZEZ EUROPEJSKI BANK INWESTYCYJNY

EUROPEJSKI BANK INWESTYCYJNY

CA/531/20

12 marca 2020 r.

Dokument 20/108

RADA DYREKTORÓW

**INSTRUMENT INWESTYCYJNY
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 R.**

- a) Sprawozdanie z sytuacji finansowej
- b) Sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów
- c) Zestawienie zmian w zasobach stron wnoszących wkład
- d) Rachunek przepływów pieniężnych
- e) Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego

**SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2019 r.**

(w tys. EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2019	31.12.2018
AKTYWA			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5	837 777	573 708
Należności od stron wnoszących wkład	9/17	86 330	100 000
Aktywa finansowe ogółem	10	330 587	335 140
Pochodne instrumenty finansowe	6	14 184	9 873
Pożyczki i zaliczki	7	1 518 675	1 540 991
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu	8	619 928	567 292
Pozostałe aktywa	11	-	171
Aktywa ogółem		3 407 481	3 127 175
ZOBOWIĄZANIA I ZASOBY STRON WNOSZĄCYCH WKŁAD			
ZOBOWIĄZANIA			
Pochodne instrumenty finansowe	6	191	8 493
Przychody przyszłych okresów	12	32 566	33 764
Rezerwy na wystawione gwarancje	13	628	793
Rezerwy z tytułu zobowiązań do udzielenia pożyczki	14	37 269	23 822
Zobowiązania wobec osób trzecich	15	147 438	143 813
Pozostałe zobowiązania	16	2 353	2 493
Zobowiązania ogółem		220 445	213 178
ZASOBY STRON WNOSZĄCYCH WKŁAD			
Wkład państw członkowskich do instrumentu wniesiony zgodnie z wezwaniem	17	2 967 000	2 697 000
Zyski zatrzymane		220 036	216 997
Zasoby stron wnoszących wkład ogółem		3 187 036	2 913 997
Zobowiązania i zasoby stron wnoszących wkład ogółem		3 407 481	3 127 175

**SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT I INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2019 R.**

(w tys. EUR)

	Informacja dodatkowa	1.1.2019 – 31.12.2019	1.1.2018 – 31.12.2018
Odsetki i podobne przychody*	19	93 923	96 730
Odsetki i podobne koszty	19	-2 948	-2 539
Odsetki i podobne przychody netto		90 975	94 191
Przychody z tytułu opłat i prowizji	20	4 438	284
Koszty z tytułu opłat i prowizji	20	-721	-106
Przychody z tytułu opłat i prowizji netto		3 717	178
Zmiana wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych		12 611	-9 987
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu – wynik netto	21	9 904	-10 179
Pożyczki i zaliczki wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) – wynik netto	7	-8 331	-702
Sprzedaż wierzytelności – wynik netto	7	2 064	-
Różnice kursowe – wynik netto		-61 998	-32 436
Operacje finansowe – wynik netto		-45 750	-53 304
Zmiana w odpisie aktualizującym z tytułu utraty wartości pożyczek i zaliczek, bez odwróceń	7	17 243	-22 771
Zmiana stanu rezerw na wystawione gwarancje, bez odwróceń	13	107	-485
Zmiana rezerw z tytułu zobowiązań do udzielenia pożyczki, bez odwróceń	14	-13 244	-19 612
Ogólne koszty administracyjne	22	-50 009	-47 799
Zysk/(strata) za rok		3 039	-49 602
Inne całkowite dochody		-	-
Całkowity dochód – zysk/(strata) za rok		3 039	-49 602

* W odniesieniu do roku kończącego się z dniem 31 grudnia 2019 r. odsetki i podobne dochody obejmowały 93,9 mln EUR (w 2018 r.: 96,7 mln EUR) naliczone od aktywów utrzymywanych po kosztach zamortyzowanych według metody efektywnej stopy procentowej.

**ZESTAWIENIE ZMIAN W ZASOBACH STRON WNOSZĄCYCH WKŁAD
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2019 R.**

(w tys. EUR)

		Wkłady wniesione zgodnie z wezwaniem	Zyski zatrzymane	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2019 r.	Uwagi	2 697 000	216 997	2 913 997
Wkłady państw członkowskich wniesione zgodnie z wezwaniem w ciągu roku	17	270 000	-	270 000
Zysk za rok 2019		-	3 039	3 039
Zmiany w zasobach stron wnoszących wkład		270 000	3 039	273 039
Na dzień 31 grudnia 2019 r.		2 967 000	220 036	3 187 036
		Wkłady wniesione zgodnie z wezwaniem	Zyski zatrzymane	Ogółem
Na 1 stycznia 2018		2 517 000	266 599	2 783 599
Wkłady państw członkowskich wniesione zgodnie z wezwaniem w ciągu roku		180 000	-	180 000
Strata za rok 2018		-	-49 602	-49 602
Zmiana w zasobach stron wnoszących wkład		180 000	-49 602	130 398
Na 31 grudnia 2018		2 697 000	216 997	2 913 997

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH **ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2019 R.**

(w tys. EUR)

	Informacja dodatkowa	1.1.2019 – 31.12.2019	1.1.2018 – 31.12.2018
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA			
Zysk/(strata) za rok obrotowy		3 039	-49 602
Korekty:			
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu – wynik netto na poziomie wartości godziwej	8	-8 629	20 665
Zmiana w odpisie aktualizującym z tytułu utraty wartości pożyczek i zaliczek, bez odwróceń	7	-17 243	22 771
Pożyczki i zaliczki wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) – wynik netto		8 331	702
Zmiana stanu naliczonych odsetek i zamortyzowanych kosztów pożyczek i zaliczek	7	-5 087	-1 833
Zmiana netto stanu rezerw na wystawione gwarancje, bez odwróceń	13	-107	309
Zmiana rezerw z tytułu zobowiązań do udzielenia pożyczki netto, bez odwróceń		13 447	19 666
Zmiana wartości godziwej instrumentów pochodnych		-12 611	9 987
Zmiana stanu naliczonych odsetek i zamortyzowanych kosztów aktywów finansowych ogółem	10	331	-1 645
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów		-1 198	7 962
Wpływ zmian kursu wymiany na pożyczki	7	-17 752	-44 927
Wpływ zmian kursu wymiany na akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu	8	-6 812	-17 300
Wpływ zmian kursu wymiany na środki pieniężne		2 369	2 561
Strata na działalności operacyjnej przed zmianami stanu aktywów i zobowiązań operacyjnych		-41 922	-30 684
Wypłaty pożyczek	7	-311 185	-259 214
Spląty pożyczek	7	355 078	354 855
Sprzedaż wierzytelności		2 194	-
Zmiana stanu naliczonych odsetek od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	5	-93	-178
(Zwiększenie) stanu aktywów finansowych ogółem	10	-2 948 021	-2 219 062
Zapadalność aktywów finansowych ogółem	10	2 952 905	2 026 659
(Zwiększenie) stanu akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu	8	-106 943	-95 434
Wpływy netto z akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu		71 024	32 802
(Zmniejszenie) stanu pozostałych aktywów		-171	-4 214
Zwiększenie stanu pozostałych zobowiązań		140	31
Zwiększenie stanu zobowiązań wobec Europejskiego Banku Inwestycyjnego		2 187	2 168
Przepływy pieniężne netto w działalności operacyjnej		-24 807	-192 271
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA			
Wkład otrzymany od państw członkowskich		284 820	230 000
Kwoty otrzymane od państw członkowskich w związku z dotacjami na spłatę odsetek i pomocą techniczną		30 000	20 000
Kwoty wypłacone w imieniu państw członkowskich w związku z dotacjami na spłatę odsetek i pomocą techniczną		-28 220	-35 641
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		286 600	214 359
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		261 793	22 088
Zbiórca rachunek przepływów pieniężnych:			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku budżetowego		573 818	549 169
Środki pieniężne netto:			
Działalność operacyjna		-24 937	-192 271
Działalność finansowa		286 730	214 359
Wpływ zmian kursu wymiany na środki pieniężne i ich ekwiwalenty		2 369	2 561
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku budżetowego		837 980	573 818
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują:			
Środki pieniężne w kasie	5	72 166	51 936
Lokaty terminowe (z wyłączeniem naliczonych odsetek)	5	622 991	521 882
Komercyjne papiery dłużne	5	142 823	-
		837 980	573 818

Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2019 r.

1 Informacje ogólne

Instrument Inwestycyjny („instrument”) został ustanowiony w ramach Umowy z Kotonu („umowy”) o współpracy i pomocy na rzecz rozwoju pomiędzy grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku („państw AKP”) a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi z dnia 23 czerwca 2000 r., zmienionej w dniu 25 czerwca 2005 r. oraz 22 czerwca 2010 r.

Instrument nie jest odrębnym podmiotem prawnym, a Europejski Bank Inwestycyjny („EBI” lub „Bank”) zarządza wkładami w imieniu państw członkowskich („darczyńców”) zgodnie z warunkami umowy oraz pełni funkcję administratora instrumentu.

Finansowanie na podstawie umowy pochodzi z budżetów państw członkowskich UE. Państwa członkowskie UE wnoszą kwoty przewidziane na finansowanie instrumentu oraz dotacji na finansowanie dopłat do oprocentowania, jak przewidziano w wieloletnich ramach finansowych (pierwszy protokół finansowy obejmujący lata 2000–2007, zwany 9. Europejskim Funduszem Rozwoju (EFR), drugi protokół finansowy obejmujący lata 2008–2013, zwany 10. EFR, oraz trzeci protokół finansowy obejmujący lata 2014–2020, zwany 11. EFR). EBI powierzono zarządzanie:

- instrumentem – obciążonym ryzykiem funduszem odnawialnym o wartości 3 685,5 mln EUR przeznaczonym na wsparcie inwestycji sektora prywatnego w państwach AKP; przy czym kwota 48,5 mln EUR przydzielona jest krajom i terytoriom zamorskim („KTZ”),
- dotacjami na finansowanie dopłat do oprocentowania o wartości maksymalnie 1 220,85 mln EUR dla państw AKP i maksymalnie 8,5 mln EUR dla KTZ. Maksymalnie 15 % tych dopłat może zostać wykorzystane na pomoc techniczną związaną z projektami.

Po stronie UE i AKP uzgodniono przepisy przejściowe, które umożliwią finansowanie ze strony EBI w celu prowadzenia działań w regionie AKP do końca 2020 r. (decyzja nr 3/2019 Komitetu Ambasadorów AKP–UE z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia środków przejściowych zgodnie z art. 95 ust. 4 umowy o partnerstwie AKP–UE). Bank będzie kontynuował zatwierdzanie operacji zgodnie ze swoim mandatem do końca 2020 r., czyli do końca okresu zobowiązań dotyczącego wykorzystania funduszy odnawialnych w ramach IF określonych w 11. EFR.

W czerwcu 2018 r. Komisja opublikowała również wniosek budżetowy dotyczący działań zewnętrznych UE na lata 2021–2027, rozporządzenie ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR). Ważnym aspektem wniosku jest uproszczenie struktury finansowania poprzez połączenie dziewięciu odrębnych instrumentów i funduszy, a także włączenie obecnego pozabudżetowego EFR do budżetu UE. Rozporządzenie ustanawiające ISWMR będzie stanowiło podstawę prawną dla udzielania EBI przez Komisję upoważnień UE w zakresie jego działalności poza UE w przyszłości. Zapewni ono również Unii zewnętrzne ramy inwestycyjne umożliwiające współpracę z instytucjami partnerskimi dzięki dotacjom lub gwarancjom z budżetu UE. Negocjacje w sprawie ISWMR nadal trwają. Nie naruszając przepisów decyzji Rady, EBI i KE prowadzą rozmowy na temat wniosku dotyczącego dalszego wykorzystywania środków powracających z instrumentu inwestycyjnego przez uzgodnioną liczbę lat.

Niniejsze sprawozdanie finansowe obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.

Na wniosek Komitetu Zarządzającego EBI Rada Dyrektorów EBI przyjęła sprawozdanie finansowe w dniu 12 marca 2020 r. i zezwoliła na jego przedłożenie Radzie Gubernatorów do zatwierdzenia do dnia 24 kwietnia 2020 r.

2 Istotne zasady rachunkowości

2

2.1 Podstawa przygotowania – Stwierdzenie zgodności

Sprawozdanie finansowe dotyczące instrumentu inwestycyjnego zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi przez Unię Europejską.

2.2 Istotne osądy i szacunki księgowe

Przygotowanie sprawozdania finansowego wymaga wykorzystania wartości szacunkowych. Wymaga to również od kierownictwa Banku stosowania własnego osądu przy stosowaniu zasad księgowych obowiązujących w przypadku Instrumentu Inwestycyjnego. Poniżej wymieniono obszary wymagające kierowania się w znacznym stopniu osądem lub cechujące się złożonością lub obszary, w których założenia i szacunki są istotne dla sprawozdania finansowego.

Stosowanie osądów i szacunków ma największe znaczenie w następujących kwestiach:

▪ **Wycena instrumentów finansowych według wartości godziwej**

Wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, które są przedmiotem obrotu na aktywnych rynkach, ustala się w oparciu o notowania rynkowe lub notowania cen maklerów. Jeżeli na podstawie aktywnych rynków nie można określić wartości godziwej, wartość tę określa się, korzystając z różnych technik wyceny, w tym z modeli matematycznych. Dane wejściowe do tych modeli pochodzą z obserwacji rynków w tych przypadkach, w których jest to możliwe, a jeżeli nie ma takiej możliwości, do określenia wartości godziwej niezbędny jest osąd. Wyceny są podzielone na różne kategorie w hierarchii wartości godziwej na podstawie danych wejściowych wykorzystanych w technikach wyceny zgodnie z opisem w informacjach dodatkowych 2.4.2 i 4.

▪ **Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości pożyczek i zaliczek**

Wycena oczekiwanych strat kredytowych wymaga od zarządzających istotnego osądu, w szczególności oceny znacznego wzrostu ryzyka kredytowego od czasu początkowego ujęcia, uwzględnienia przewidywań i dalszych szacunków dotyczących kwot i terminów przyszłych przepływów pieniężnych oraz wartości zabezpieczeń przy określaniu poziomu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Szacunki te wynikają z szeregu czynników, których zmiany mogą powodować znaczne zmiany terminu i kwoty ujemowanego odpisu na oczekiwane straty kredytowe (informacja dodatkowa 2.4.2).

▪ **Wycena inwestycji w nienotowane instrumenty kapitałowe**

Wycena nienotowanych inwestycji kapitałowych opiera się zazwyczaj na jednym z następujących elementów:

- ostatnich transakcjach zawartych na warunkach rynkowych,
- bieżącej wartości godziwej innego instrumentu o zasadniczo takim samym charakterze,
- spodziewanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych według bieżących stóp procentowych mających zastosowanie do instrumentów o podobnych warunkach i podobnej charakterystyce ryzyka,
- metodzie skorygowanych aktywów netto: lub
- innych modelach wyceny.

Określenie przepływów pieniężnych oraz czynników dyskontujących dla nienotowanych inwestycji kapitałowych wymaga wykorzystania szacunków w znaczącym stopniu. W ramach instrumentu okresowo porównuje się techniki wyceny i ocenia się je pod kątem wiarygodności, stosując ceny z obserwacji bieżących transakcji rynkowych na takich samych instrumentach lub inne dostępne zaobserwowane dane rynkowe.

▪ **Konsolidacja jednostek, w których instrument ma udziały**

Zgodnie z istotnym osądem w ramach instrumentu żadna z jednostek, w których posiada on udziały, nie jest przez niego kontrolowana. Wynika to z faktu, że we wszystkich tych jednostkach wyłączna odpowiedzialność za zarządzanie spółką oraz kontrolowanie jej działań i innych spraw spoczywa na komplementariuszu, zarządzającym funduszem lub zarządzie, który ma również kompetencje i uprawnienia do podejmowania wszelkich działań niezbędnych do realizacji celów spółki zgodnie z wytycznymi dotyczącymi polityki i inwestycji.

2.3 Zmiany zasad rachunkowości

Z wyjątkiem zmian opisanych poniżej, w odniesieniu do instrumentu niezmiennie stosowano zasady rachunkowości określone w informacji dodatkowej 2.4 w przypadku wszystkich okresów objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym. W odniesieniu do instrumentu przyjęto nowe standardy i zmiany standardów przedstawione poniżej.

Przyjęte standardy

Poniższe interpretacje, a także zmiany i rewizje istniejących standardów stały się skuteczne w odniesieniu do sprawozdania finansowego dotyczącego instrumentu w dniu 1 stycznia 2019 r.:

MSSF 16 Leasing

MSSF 16 stały się skuteczne w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 r. lub później i zastępują one istniejące wytyczne MSR 17. Skutkuje to tym, że prawie wszystkie pozycje leasingowe są ujmowane w bilansie, ponieważ zniesione zostanie rozróżnienie między leasingiem operacyjnym a finansowym. Zgodnie z nowym standardem ujmuje się składnik aktywów (prawo do używania przedmiotu leasingu) oraz zobowiązanie finansowe do wniesienia opłaty. Jedynymi wyjątkami są leasing krótkoterminowy i leasing aktywów niskocennych. Zasady rachunkowości dla leasingodawców nie uległy znaczącej zmianie.

Zmiana ta nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe dotyczące instrumentu.

Wcześniejsza spłata z ujemną kompensatą – zmiany w MSSF 9

W ramach tych zmian tych wyjaśniono, że składnik aktywów finansowych spełnia kryterium dotyczące przepływów stanowiących wyłącznie spłatę odsetek i kwoty głównej niezależnie od zdarzenia lub okoliczności powodujących wcześniejsze rozwiązanie umowy i niezależnie od tego, która strona płaci lub otrzymuje uzasadnioną rekompensatę za wcześniejsze rozwiązanie umowy. W uzasadnieniu wniosków dotyczących zmian wyjaśniono, że wcześniejsze rozwiązanie umowy może wynikać z warunku umownego lub ze zdarzenia niezależnego od stron umowy, takiego jak zmiana przepisów lub regulacji prowadząca do wcześniejszego rozwiązania umowy.

Przyjęcie tych zmian nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe dotyczące instrumentu.

Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i we wspólnych przedsięwzięciach (zmiany w MSR 28)

W ramach tych zmian tych wyjaśniono, że jednostka stosuje MSSF 9 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, w odniesieniu do których nie stosuje się metody praw własności, ale które w istocie stanowią część inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu (udziały długoterminowe). Wyjaśnienie to jest istotne, ponieważ oznacza, że model oczekiwanych strat kredytowych w MSSF 9 ma zastosowanie do takich udziałów długoterminowych.

W ramach zmian sprecyzowano również, że stosując MSSF 9, jednostka nie uwzględnia żadnych strat jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ani żadnych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości inwestycji netto ujętych jako korekty inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które wynikają ze stosowania MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.

Zmiany te nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe dotyczące instrumentu.

Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (zmiany w MSR 19)

W ramach zmian określono, że w przypadku zmiany, ograniczenia lub rozliczenia programu w rocznym okresie sprawozdawczym jednostka ma obowiązek:

- ustalić koszty bieżącego zatrudnienia za pozostałą część okresu po zmianie, ograniczeniu lub rozliczeniu programu, stosując założenia aktuarialne wykorzystywane do ponownej wyceny zobowiązania z tytułu określonych świadczeń netto odzwierciedlającego świadczenia oferowane w ramach programu oraz aktywa programu po tym zdarzeniu;
- ustalić odsetki netto za pozostałą część okresu po zmianie, ograniczeniu lub rozliczeniu programu, stosując: zobowiązania z tytułu określonych świadczeń netto odzwierciedlające świadczenia oferowane w ramach programu oraz aktywa programu po tym zdarzeniu; oraz stopę dyskontową wykorzystaną do ponownej wyceny tego zobowiązania z tytułu określonych świadczeń netto.

Zmiany te nie miały wpływu na sprawozdanie finansowe dotyczące instrumentu.

Coroczne zmiany w MSSF w cyklu 2015–2017 (zmiany w MSSF 3, MSSF 11)

Przyjęcie tych zmian nie miało wpływu na sprawozdanie finansowe dotyczące instrumentu, ponieważ nie ma transakcji, w których uzyskano by współkontrolę.

Standardy opublikowane, ale jeszcze nie przyjęte

Definicja pojęcia „istotne” – zmiany MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub później.

W ramach zmian wyjaśniono definicję terminu „istotne” oraz dostosowano definicję stosowane w założeniach koncepcyjnych i w samych standardach.

Zgodnie ze zmienioną definicją „[i]nformacje są istotne, jeżeli w racjonalny sposób można oczekiwać, że ich pominięcie, zniekształcenie lub ich nieprzejrzystość może wpływać na decyzje głównych użytkowników sprawozdania finansowego ogólnego przeznaczenia podejmowane na podstawie takiego sprawozdania, zawierającego informacje finansowe dotyczące konkretnej jednostki sprawozdawczej”.

Definicja zawiera również wyjaśnienie znaczenia pojęcia „głównych użytkowników sprawozdania finansowego ogólnego”, do których skierowane jest sprawozdanie finansowe, w którym określa się ich jako „obecnych i potencjalnych inwestorów, pożyczkodawców i innych wierzycieli”, którzy muszą oni opierać się na sprawozdaniach finansowych ogólnego przeznaczenia w przypadku wielu informacji finansowych, których potrzebują.

Zmiany te obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub później. W ramach instrumentu nie wdrożono tych zmian wcześniej; nie przewiduje się też, że będą one miały znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe instrumentu.

Reforma referencyjnej stopy procentowej – zmiany w MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7

We wrześniu 2019 r. RMSR wprowadziła zmiany w MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7, które zapewniają tymczasowe ulgi umożliwiające kontynuowanie rachunkowości zabezpieczeń w okresie niepewności przed zastąpieniem istniejącej referencyjnej stopy procentowej alternatywną stopą procentową niemal wolną od ryzyka.

Zmiany w MSSF 9 obejmują szereg ulg obowiązujących w odniesieniu do wszystkich powiązań zabezpieczających, na które reforma referencyjnej stopy procentowej ma bezpośredni wpływ. W ramach pierwszych trzech ulg przewiduje się:

- ocenę, czy planowana transakcja (lub jej składnik) jest wysoce prawdopodobna;
- ocenę tego, kiedy należy dokonać przeklasyfikowania kwoty z instrumentu pochodnego przepływów środków pieniężnych do zysków i strat;
- ocenę zależności ekonomicznej pomiędzy pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym.

W przypadku każdej z tych ulg zakłada się, że stopa referencyjna, na której opierają się zabezpieczane przepływy środków pieniężnych, nie ulega zmianie w wyniku reformy IBOR.

W ramach czwartej ulgi przewiduje się, że komponent ryzyka nieokreślony w umowie należy zidentyfikować oddzielnie tylko w momencie początkowego wyznaczania zabezpieczenia, a nie na bieżąco.

Stosowanie ulg jest obowiązkowe i obowiązują one bezterminowo w przypadku braku wystąpienia któregośkolwiek ze zdarzeń opisanych w zmianach.

W ramach zmian wprowadzono również szczególne wymogi dotyczące ujawniania informacji o powiązaniach zabezpieczających, do których stosuje się ulgi.

Zmiany te obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub później. W ramach instrumentu nie przyjęto tych zmian na początku i Bank ustanowił partnerską grupę roboczą ds. IBOR, której zadaniem jest ocena wpływu zmian i zarządzanie instrumentem w okresie przejściowym.

Zmiany w odniesieniach do założeń koncepcyjnych w standardach MSSF – obowiązujące od dnia 1 stycznia 2020 r.

W zmienionych założeniach koncepcyjnych określono kompleksowy zestaw pojęć dotyczących sprawozdawczości finansowej, standaryzację, wytyczne dla podmiotów sporządzających sprawozdania finansowe w zakresie opracowywania spójnych zasad rachunkowości oraz pomoc innym stronom w zrozumieniu i interpretacji standardów.

Zmienione założenia koncepcyjne sprawozdawczości finansowej nie są standardem i żadne z określonych w nich pojęć nie jest nadrzędne w stosunku do innych standardów lub wymogów zawartych w standardzie, ale mają one na celu przede wszystkim pomóc Zarządowi w opracowaniu standardów, pomóc jednostkom sporządzającym sprawozdania finansowe w opracowaniu spójnych zasad rachunkowości, w przypadku gdy nie ma obowiązującego standardu, a także pomóc wszystkim stronom w zrozumieniu i interpretacji tych standardów.

Założenia koncepcyjne zawierają pewne nowe pojęcia, zaktualizowane definicje i kryteria ujmowania aktywów i zobowiązań oraz objaśnienia niektórych istotnych pojęć. Założenia koncepcyjne obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub później.

W ramach instrumentu nie wdrożono zmienionych założeń koncepcyjnych wcześniej; nie przewiduje się też, że będą one miały znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe instrumentu.

2.4 Opis istotnych zasad rachunkowości

Sprawozdanie z sytuacji finansowej przedstawia aktywa i zobowiązania w porządku zgodnym z malejącym stopniem płynności, bez wprowadzania podziału na pozycje krótkoterminowe i inne.

2.4.1 Przeliczenie waluty obcej

Walutą wykorzystaną do prezentacji sprawozdania finansowego dotyczącego instrumentu jest euro (EUR), które jest także walutą funkcjonalną. Informacje finansowe przedstawione w euro zostały zaokrąglone do pełnego tysiąca, chyba że zaznaczono inaczej.

Transakcje w walutach obcych przelicza się według kursu wymiany obowiązującego w dniu transakcji.

Aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach innych niż euro przelicza się na euro według kursów wymiany obowiązujących na dzień sporządzenia sprawozdania z sytuacji finansowej. Dodatkowo lub ujemne różnice kursowe wynikające z przeliczenia walut wykazuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów.

Niepieniężne pozycje wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji. Pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji według kursu innego niż kurs z dnia transakcji oraz niezrealizowane różnice kursowe wynikające z nierozliczonych aktywów i zobowiązań pieniężnych w walucie obcej ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów.

2.4.2 Aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne

Instrumenty finansowe niebędące instrumentami pochodnymi początkowo ujmuje się na dzień rozliczenia.

Klasyfikacja i wycena

Aktywa finansowe

W początkowym ujęciu składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako wyceniany po koszcie zamortyzowanym („AC”), według wartości godziwej przez inne całkowite dochody („FVOCI”) lub według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”), natomiast zobowiązanie finansowe klasyfikuje się jako wyceniane po koszcie zamortyzowanym („AC”) lub według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”).

Zgodnie z MSSF 9 dokonując klasyfikacji, w pierwszej kolejności należy określić, czy dany składnik aktywów finansowych uznaje się za instrument dłużny czy kapitałowy. MSSF 9 odnosi się do definicji określonych w MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja.

Instrumenty dłużne to takie instrumenty, które spełniają definicję zobowiązania finansowego z punktu widzenia kontrahenta – pożyczki i dłużne papiery wartościowe w tym obligacje, weksle lub świadectwa wydawane przez jednostki strukturyzowane, rządy lub przedsiębiorstwa.

Instrument dłużny jest klasyfikowany jako wyceniany po koszcie zamortyzowanym, jeżeli spełnia oba następujące warunki i nie został wyznaczony do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”):

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymanie aktywów, aby otrzymywać przepływy pieniężne wynikające z umowy; oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (kryteria dotyczące przepływów stanowiących wyłącznie spłatę odsetek i kwoty głównej).

Instrument dłużny jest klasyfikowany jako wyceniany według wartości godziwej przez inne całkowite dochody („FVOCI”) jedynie wówczas, gdy spełnia oba następujące warunki i nie został wyznaczony do wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”):

- składnik aktywów jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych spełniających kryteria dotyczące przepływów stanowiących wyłącznie spłatę odsetek i kwoty głównej.

Powyższe wymogi należy stosować w odniesieniu do całego składnika aktywów finansowych, nawet jeżeli obejmuje on wbudowany instrument pochodny.

Instrumenty kapitałowe to instrumenty, które spełniają definicję kapitału własnego z punktu widzenia emitenta, tj. instrumenty, które nie obejmują zobowiązania umownego do przekazania przepływów pieniężnych i które uprawniają do udziału końcowego (rezydualnego) w aktywach netto emitenta. Instrumenty kapitałowe są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”).

W początkowym ujęciu instrumentu kapitałowego, który nie jest przeznaczony do obrotu, w ramach instrumentu można nieodwołalnie zdecydować o ujmowaniu późniejszych zmian w ramach innych całkowitych dochodów. Wybór ten jest podejmowany w odniesieniu do poszczególnych inwestycji.

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”).

Ocena modelu biznesowego

EBI, jako zarządzający instrumentem, ocenia cel modelu biznesowego, w ramach którego utrzymuje się dany instrument dłużny, na poziomie portfela, gdyż jest to najlepszy sposób na odzwierciedlenie metody zarządzania działalnością biznesową i przekazywania informacji zarządcy. Uwzględniane informacje obejmują:

- wskazane zasady i cele dotyczące portfela oraz funkcjonowanie tych strategii w praktyce. Dotyczy to w szczególności kwestii, czy strategia zarządu koncentruje się na uzyskaniu przychodu z odsetek wynikających z umowy, utrzymaniu określonego

profilu stopy procentowej, dostosowaniu okresu życia aktywów finansowych do terminu wymagalności zobowiązań, z których finansowane są te aktywa, lub realizowaniu przepływów pieniężnych poprzez sprzedaż aktywów;

- sposób, w jaki wyniki portfela są oceniane i przekazywane zarządowi instrumentu;
- rodzaje ryzyka, które mają wpływ na wyniki modelu biznesowego (i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego), a także sposób, w jaki zarządza się tym ryzykiem; oraz
- częstotliwość, wielkość i rozkład w czasie sprzedaży we wcześniejszych okresach, powody tej sprzedaży oraz oczekiwania co do przyszłych operacji sprzedaży.

Informacje na temat operacji sprzedaży nie są jednak rozpatrywane odrębnie, tylko w ramach ogólnej oceny sposobu, w jaki wskazany w ramach instrumentu cel zarządzania aktywami finansowymi jest osiągany, oraz sposobu realizacji przepływów pieniężnych.

Model biznesowy bezpośrednich operacji pożyczkowych w ramach zestawu finansowania efektywnego zmieniono w sposób opisany i ujawniony w informacji dodatkowej 7 i informacji dodatkowej 24.

Kryteria dotyczące przepływów stanowiących wyłącznie spłatę odsetek i kwoty głównej

Do celów niniejszej oceny „kwotę główną” definiuje się jako wartość godziwą instrumentu dłużnego w początkowym ujęciu. „Odsetki” definiuje się jako zapłatę z tytułu wartości pieniądza w czasie i ryzyka kredytowego związanego z kwotą główną pozostałą do spłaty w danym okresie oraz z tytułu innych rodzajów ryzyka i kosztów (np. ryzyka płynności i kosztów administracyjnych), a także marży zysku.

Przeprowadzając ocenę kwestii, czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłaty odsetek i kwoty głównej, uwzględnia się umowne warunki instrumentu. Dotyczy to między innymi kwestii, czy składnik aktywów finansowych objęty jest warunkiem umownym, w wyniku którego może dojść do zmiany rozkładu w czasie lub kwoty przepływów pieniężnych wynikających z umowy, która to zmiana spowoduje, że warunek ten nie zostanie spełniony.

Usunięcie z bilansu

W ramach instrumentu zaprzestaje się ujmowania składnika aktywów finansowych, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub przenosi się prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych wynikających z umowy w ramach transakcji, w której całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych zostają w ramach instrumentu przeniesione, lub jeżeli w ramach instrumentu zachowuje się zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem przeniesionego składnika aktywów, ale nie zachowuje się nad nim kontroli.

W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego (informacje dodatkowe 2.4.4) różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązania (lub wartością bilansową przypisaną do części składnika aktywów lub zobowiązania, którego przestaje się ujmować) a sumą (i) kwoty otrzymanej lub uiszczonej oraz (ii) wszelkiej kwoty skumulowanego zysku lub straty ujętej w innych całkowitych dochodach ujmuje się w wyniku finansowym z wyjątkiem skumulowanych zysków lub strat ujętych w innych całkowitych dochodach w przypadku inwestycji kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, przenoszonych do funduszu rezerw, a nie do zysków lub strat w momencie zbycia.

Przeklasyfikowanie

Aktywa finansowe nie podlegają przeklasyfikowaniu po ich początkowym ujęciu, z wyjątkiem możliwości przeklasyfikowania w okresie, w którym zostaje zmieniony model biznesowy instrumentu w zakresie zarządzania aktywami finansowymi.

Modyfikacja

Składnik aktywów finansowych wyceniony według zamortyzowanego kosztu jest uznawany za zmodyfikowany, gdy umowne przepływy pieniężne są renegocjowane lub w inny sposób modyfikowane. Renegocjacja lub modyfikacja może – ale nie musi – doprowadzić do usunięcia z bilansu starego i ujęcia nowego instrumentu finansowego.

Istotna umowna modyfikacja przepływów środków pieniężnych ze składnika aktywów finansowych wycenianego według zamortyzowanego kosztu powodująca usunięcie składnika aktywów finansowych z bilansu prowadzi do ujęcia nowego składnika aktywów finansowych w jego wartości godziwej oraz ujęcia wpływu modyfikacji na zysk lub stratę w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z operacji finansowych”.

Wycena instrumentów finansowych według wartości godziwej

Wartość godziwa jest to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny na głównym rynku lub – w przypadku jego braku – na najkorzystniejszym rynku, do jakiego instrument ma dostęp w tym dniu.

W stosownych przypadkach EBI, w imieniu instrumentu, dokonuje wyceny wartości godziwej danego instrumentu, wykorzystując cenę notowaną na aktywnym rynku dla tego instrumentu. Rynek uznaje się za aktywny, jeżeli transakcje dotyczące składnika aktywów lub zobowiązania odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczać w sposób ciągły informacji na temat cen.

Jeżeli na podstawie aktywnych rynków nie można określić wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wartość tę określa się, korzystając z różnych technik wyceny, w tym określonych modeli

matematycznych. Dane wejściowe do tych modeli pochodzą z obserwacji rynków w tych przypadkach, w których jest to możliwe, a jeżeli nie ma takiej możliwości, do określenia wartości godziwej niezbędny jest osąd. Wybrana technika wyceny obejmuje wszystkie czynniki, jakie uwzględniliby uczestnicy rynku, ustalając cenę transakcji.

Techniki wyceny mogą obejmować wartość bieżącą netto i metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych, porównanie z podobnymi instrumentami, dla których można zaobserwować ceny rynkowe, model Blacka-Scholesa i wielomianowe modele wyceny opcji oraz inne modele wyceny. Założenia i dane wejściowe wykorzystywane w technikach wyceny obejmują stopy procentowe wolne od ryzyka, referencyjne stopy procentowe, spready kredytowe wykorzystywane do oszacowania stóp dyskontowych, ceny obligacji i akcji, kursy wymiany walut, wysokość cen akcji i indeksu akcyjnego oraz oczekiwane wahania i korelacje cen.

Celem technik wyceny jest ustalenie wartości godziwej odzwierciedlającej cenę, która zostałaby uzyskana ze sprzedaży składnika aktywów lub zapłacona za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku w dniu wyceny.

W ramach instrumentu wykorzystuje się powszechnie przyjęte modele wyceny w celu ustalenia wartości godziwej powszechnych i mniej złożonych instrumentów finansowych, na przykład swapów stóp procentowych i swapów walutowych, w przypadku których wykorzystuje się tylko możliwe do zaobserwowania dane rynkowe i które wymagają od zarządzających osądu i dokonania szacunków w ograniczonym zakresie. Dające się zaobserwować ceny i dane wejściowe do modeli zazwyczaj są dostępne na rynku notowanych na giełdzie dłużnych papierów wartościowych i kapitałowych papierów wartościowych, giełdowych instrumentów pochodnych i zwykłych pozagiełdowych instrumentów pochodnych takich jak swapy stóp procentowych. Dostępność dających się zaobserwować cen rynkowych i danych wejściowych do modeli ogranicza konieczność stosowania przez zarządzających osądu i szacunków oraz ogranicza niepewność związaną z określaniem wartości godziwej. Dostępność dających się zaobserwować cen rynkowych i danych wejściowych do modeli różni się w zależności od produktów i rynków i jest podatna na zmiany uzależnione od konkretnych wydarzeń i ogólnych warunków na rynkach finansowych.

W przypadku instrumentów bardziej złożonych w ramach instrumentu wykorzystuje się własne modele wyceny, opracowane na podstawie powszechnie przyjętych modeli wyceny. Część lub całość istotnych danych wejściowych do tych modeli może nie być możliwa do zaobserwowania na rynku – są one pozyskiwane na podstawie cen lub stóp rynkowych lub szacowane w oparciu o założenia. Przykładem instrumentów obejmujących istotne dane wejściowe, które nie dają się zaobserwować, mogą być niektóre pożyczki i gwarancje, w przypadku których nie istnieje aktywny rynek. Modele wyceny obejmujące istotne dane wejściowe, które nie dają się zaobserwować, wymagają od zarządzających szerszego stosowania osądu i szacunków do ustalenia wartości godziwej. Zastosowanie przez zarządzających osądu i szacunków jest zwykle niezbędne do dokonania wyboru odpowiedniego modelu wyceny, określenia oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z wycenianym instrumentem finansowym, określenia prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta i przedterminowej spłaty oraz dokonania wyboru odpowiednich stóp dyskontowych.

W ramach instrumentu dokonuje się wyceny według wartości godziwej, stosując następującą hierarchię wartości godziwej, która odzwierciedla znaczenie danych wejściowych wykorzystanych do wyceny:

- Poziom 1 dane wejściowe będące nieskorygowanymi notowaniami cen rynkowych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów, do których instrument ma dostęp,
- Poziom 2 dane inne niż ceny notowane ujęte na poziomie 1, ale dające się zaobserwować albo bezpośrednio (tj. jako ceny), albo pośrednio (tj. jako pochodne cen). Kategoria ta obejmuje instrumenty wycenione z wykorzystaniem notowanych cen rynkowych na aktywnych rynkach dla identycznych instrumentów, notowanych cen dla identycznych lub podobnych instrumentów na rynkach uznawanych za rynki nieaktywne lub innych technik wyceny, w których wszystkie istotne dane wejściowe dają się bezpośrednio lub pośrednio zaobserwować na podstawie danych rynkowych,
- Poziom 3 dane wejściowe, których nie da się zaobserwować. Kategoria ta obejmuje wszelkie instrumenty, w przypadku których technika wyceny obejmuje dane wejściowe nieoparte na dających się zaobserwować danych, a dane wejściowe, które nie dają się zaobserwować, mają istotny wpływ na wycenę instrumentu. Kategoria ta obejmuje instrumenty wyceniane na podstawie cen notowanych dla podobnych instrumentów, jeżeli istotne niedające się zaobserwować korekty lub założenia są niezbędne, by oddać różnicę pomiędzy tymi instrumentami.

Przesunięcia pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej w ramach instrumentu ujmuje się na koniec okresu sprawozdawczego, w którym wystąpiła zmiana.

Utrata wartości aktywów finansowych

Określony w MSSF 9 przyszłościowy model utraty wartości w oparciu o koncepcję oczekiwanej straty kredytowej obowiązuje w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych po koszcie zamortyzowanym, wobec umów gwarancji finansowych, jak również wobec zobowiązań pozabilansowych. Wymaga to ustalenia – na podstawie ważonego prawdopodobieństwa – zmiennej bazowej (prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD), strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD), ekspozycja, której dotyczy niewykonanie zobowiązania (EAD)) wykorzystanej do oceny wpływu zmian czynników ekonomicznych i innych czynników na oczekiwane straty kredytowe.

Zgodnie z MSSF 9 odpisy na oczekiwane straty kredytowe wycenia się w jeden z następujących sposobów:

- na podstawie 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych: są to oczekiwane straty kredytowe wynikające z wszystkich ewentualnych zdarzeń niewykonania zobowiązania w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego, oraz
- na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia: są to oczekiwane straty kredytowe wynikające ze wszystkich ewentualnych zdarzeń niewykonania zobowiązania w całym okresie życia instrumentu finansowego.

MSSF 9 określa „trzyfazowy” model utraty wartości oparty na zmianach w jakości środków od momentu początkowego ujęcia. Instrumenty finansowe są klasyfikowane w fazie 1 z wyjątkiem tych instrumentów, w odniesieniu do których stwierdzono znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia. Obejmuje to informacje i analizy ilościowe i jakościowe, oparte na wiedzy fachowej banku, w tym informacje perspektywiczne.

Zakupione lub utworzone aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe („POCI”) stanowią aktywa finansowe, które z chwilą początkowego ujęcia uznaje się za zaklasyfikowane jako faza 3. W przypadku POCI skumulowane zmiany oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia od momentu początkowego ujęcia ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Ocena instrumentu dotycząca fazy opiera się na metodzie sekwencyjnej zgodnej z wytycznymi dotyczącymi ryzyka kredytowego oraz wytycznymi i procedurami w zakresie monitorowania pod względem finansowym, w której to metodzie w szczególności uwzględnia się listę zagrożeń, rating wewnętrzny i zaległości w spłacie.

Jeżeli nastąpi znaczny wzrost ryzyka kredytowego, instrument finansowy jest przenoszony do fazy 2, jednak nie jest jeszcze uznawany za dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. Jeżeli instrument finansowy zostanie dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, jest on przenoszony do fazy 3.

W celu określenia ekspozycji w fazie 3 w ramach instrumentu ustala się, czy istnieją obiektywne dowody na zdarzenie niewykonania zobowiązania. Uznaje się, że składnik aktywów finansowych jest zagrożony niewykonaniem zobowiązania, jeżeli pożyczkobiorca prawdopodobnie nie wywiąże się w pełni ze swoich zobowiązań kredytowych wobec instrumentu bez konieczności podjęcia działania w ramach instrumentu lub jeżeli należność pożyczkobiorcy dotycząca istotnych zobowiązań kredytowych wobec instrumentu jest przeterminowana o ponad 90 dni.

W tym zakresie uznaje się, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych, jeżeli zostanie ustalone, że prawdopodobnie instrument nie będzie w stanie odzyskać wszystkich należności na pierwotnie ustalonych warunkach ani ich równowartości. Ocenę poszczególnych ekspozycji kredytowych przeprowadza się na podstawie: charakterystyki pożyczkobiorcy, jego ogólnej kondycji finansowej, posiadanych zasobów i rejestru płatności, perspektyw na uzyskanie wsparcia ze strony dowolnych gwarantów ponoszących odpowiedzialność finansową oraz, w stosownych przypadkach, możliwości do uzyskania wartości dowolnego zabezpieczenia.

Przegląd i analiza wszystkich zagrożonych roszczeń mają miejsce co najmniej co pół roku. Wszelkie późniejsze zmiany kwot i terminów oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w porównaniu z wcześniejszymi szacunkami będą skutkować zmianą rezerwy na straty kredytowe i będą pomniejszać lub powiększać rachunek zysków i strat. Odpis z tytułu utraty wartości zostaje odwrócony jedynie w przypadku poprawy jakości kredytowej dającej wystarczającą pewność terminowej spłaty kwoty głównej i odsetek zgodnie z pierwotnymi warunkami umownymi określonymi w umowie będącej podstawą roszczenia. Odpis następuje wówczas, gdy całość lub część roszczenia uznaje się za nieściągalną lub umorzoną. Odpisy pomniejszają wcześniej stwierdzone kwoty utraty wartości lub są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat, a także powodują obniżenie kwoty głównej roszczenia. Kwoty odzyskanej części lub całości wcześniej odpisanych kwot są zapisywane na dobro rachunku zysków i strat.

Wycena oczekiwanych strat kredytowych – dane wejściowe, założenia i techniki

Wycena oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia ma zastosowanie do aktywów fazy 2 i fazy 3, a wycena w ciągu 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego ma zastosowanie do aktywów fazy 1.

Oczekiwane straty kredytowe zostały obliczone na podstawie następujących zmiennych:

- prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD),
- strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD),
- ekspozycja, której dotyczy niewykonanie zobowiązania (EAD).

PD określa prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania finansowego przez kontrahenta, albo w ciągu kolejnych 12 miesięcy, albo w całym pozostałym okresie życia zobowiązania. PD jest szacowane w konkretnym dniu, który jest obliczany w oparciu o statystyczne modele ratingowe, i oceniane przy wykorzystaniu narzędzi ratingowych właściwych dla różnych kategorii kontrahentów i ekspozycji.

Ratingi stanowią podstawę określenia struktury terminowej PD dla ekspozycji na ryzyko. EBI gromadzi dane dotyczące wykonania i niewykonania zobowiązań w odniesieniu do ekspozycji na ryzyko kredytowe w ramach instrumentu. Zgromadzone dane są dzielone według typu branży i rodzaju regionu. Różne branże i regiony, które reagują w ten sam sposób na cykle kredytowe, są analizowane łącznie.

EBI stosuje modele statystyczne do analizowania zgromadzonych danych i generowania oczekiwanego PD dla ekspozycji na ryzyko w pozostałym okresie życia oraz przewidywanych zmian tych szacunków w czasie.

Strata z tytułu niewykonania zobowiązania stanowi oczekiwanie EBI dotyczące stosunku straty na ekspozycji z powodu niewykonania zobowiązań przez kontrahenta do kwoty należności w chwili niewykonania zobowiązania. Stratę z tytułu niewykonania zobowiązania można również definiować jako „1 – stopa odzysku”. Szacunki dotyczące LGD określa się głównie na podstawie położenia geograficznego i według typu kontrahenta, przy czym wyróżnia się pięć głównych kategorii ekspozycji: ekspozycje wobec państw, ekspozycje wobec instytucji publicznych, ekspozycje wobec instytucji finansowych, ekspozycje wobec przedsiębiorstw i ekspozycje na operacje typu *project finance*. Można dokonać dalszej korekty wartości LGD na podstawie cech ekspozycji związanych z produktem lub wynikających z umowy.

EAD oznacza oczekiwaną ekspozycję w przypadku ekspozycji, której dotyczy niewykonanie zobowiązania i opiera się na bieżącej ekspozycji na ryzyko wobec kontrahenta i możliwych zmianach bieżącej kwoty dopuszczalnej na mocy umowy wraz z amortyzacją. EAD składnika aktywów finansowych to jego wartość bilansowa brutto. W przypadku zobowiązań kredytowych i gwarancji finansowych EAD obejmuje kwotę wykorzystaną, jak również możliwe przyszłe kwoty, które mogą zostać wykorzystane na mocy umowy.

EBI uwzględnia informacje perspektywiczne zarówno w ocenie kwestii, czy od momentu początkowego ujęcia doszło do znacznego wzrostu ryzyka kredytowego związanego z danym instrumentem, jak i w wycenie oczekiwanych strat kredytowych.

2.4.2.1 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty zostały zdefiniowane dla instrumentu jako rachunki bieżące, depozyty krótkoterminowe lub komercyjne papiery dłużne o pierwotnym terminie zapadalności wynoszącym do trzech miesięcy. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się po koszcie zamortyzowanym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

2.4.2.2 Aktywa finansowe ogółem

Aktywa finansowe ogółem obejmują notowane i nienotowane obligacje, które mają być utrzymywane do upływu terminu zapadalności, oraz komercyjne papiery dłużne o pierwotnym terminie zapadalności przekraczającym trzy miesiące.

Takie obligacje i komercyjne papiery dłużne są początkowo wyceniane po koszcie, czyli według wartości godziwej powiększonej o ewentualne bezpośrednio z nimi związane koszty transakcyjne. Różnica między ceną na wejściu a wartością wykupu jest amortyzowana metodą efektywnej stopy procentowej przez pozostałą część okresu życia instrumentu.

2.4.2.3 Pożyczki i zaliczki

Portfel pożyczek i zaliczek może składać się z instrumentów dłużnych, takich jak pożyczki i dłużne papiery wartościowe w tym wydawane przez jednostki strukturyzowane obligacje, weksle lub świadectwa, które mają być utrzymywane do upływu terminu zapadalności i w celu uzyskania umownych przepływów środków pieniężnych.

Pożyczki i zaliczki obejmują:

- pożyczki i zaliczki wyceniane po koszcie zamortyzowanym
- pożyczki i zaliczki obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”).

Pożyczki z instrumentu ujmowane są jako aktywa instrumentu w dniu przekazania pożyczki pożyczkobiorcom. Niewypłacone części pożyczek ujmuje się w pozycji pozabilansowej według wartości nominalnej. Pożyczki, w przypadku których stwierdzono przepływy stanowiące wyłącznie spłatę odsetek i kwoty głównej, wykazywane są początkowo według kosztu (kwoty wypłacone netto), który jest równy wartości godziwej środków pieniężnych przekazanych na uruchomienie pożyczki, łącznie z wszelkimi kosztami transakcji. Następnie są one wyceniane po koszcie zamortyzowanym z wykorzystaniem metody efektywnego dochodu.

Dłużne papiery wartościowe ujmowane są jako aktywa instrumentu w dniu przekazania emitentowi i mogą one mieć formę powiązanego umownie lub składającego się z jednej transzy instrumentu dłużnego. Niewypłacone części dłużnych papierów wartościowych ujmuje się w pozycji pozabilansowej według wartości nominalnej. Takie dłużne papiery wartościowe są początkowo wyceniane po koszcie, czyli według wartości godziwej powiększonej o ewentualne bezpośrednio z nimi związane koszty transakcyjne, a następnie wyceniane po koszcie zamortyzowanym z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej. Różnica między ceną na wejściu a wartością wykupu jest amortyzowana metodą efektywnej stopy procentowej przez pozostałą część okresu życia instrumentu.

Politykę dotyczącą pożyczek i zaliczek opisano w informacji dodatkowej 2.4.2.

Pożyczki i zaliczki, które nie spełniają kryterium przepływów stanowiących wyłącznie spłatę odsetek i kwoty głównej, są obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”). Stosowana technika wyceny wartości godziwej opiera się na technice zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

2.4.2.4 Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu

w instrumencie istnieją dwa rodzaje inwestycji kapitałowych: (i) bezpośrednie inwestycje kapitałowe oraz (ii) inwestycje w fundusze *venture capital*. Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu początkowo są ujmowane według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji. Późniejsze zmiany wartości godziwej, uwzględniając zyski i straty z tytułu transakcji w walucie obcej, są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w pozycji „Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu – wynik netto”.

W przypadku inwestycji w nienotowane instrumenty, jeżeli nie można określić wartości godziwej na podstawie aktywnych rynków, wartość godziwą określa się, korzystając z uznanych technik wyceny (informacja dodatkowa 4.2.1).

Udziały nabyte w ramach instrumentu to zazwyczaj inwestycje w fundusze *private equity* i fundusze *venture capital*. Zgodnie z praktyką branżową tego rodzaju inwestycje są zwykle realizowane wspólnie przez kilku inwestorów, z których żaden nie może pojedynczo wpływać na bieżące funkcjonowanie i działalność inwestycyjną takiego funduszu. W związku z tym ewentualne członkostwo inwestora w organie zarządzającym takim funduszem zasadniczo nie uprawnia takiego inwestora do wpływania na bieżące funkcjonowanie funduszu. Ponadto pojedynczy inwestorzy mający udział w funduszu *private equity* lub funduszu *venture capital* nie wpływają na politykę funduszu, na przykład na zasady wypłaty dywidend i wypłaty innych środków. Tego rodzaju decyzje podejmuje zwykle zarząd funduszu na podstawie umowy udziałowców określającej prawa i obowiązki zarządu oraz wszystkich udziałowców funduszu. Umowa udziałowców z reguły również uniemożliwia pojedynczym inwestorom dwustronne przeprowadzanie znaczących transakcji z funduszem, wymienianie się członkami zarządu czy uzyskiwanie uprzywilejowanego dostępu do podstawowych informacji technicznych. Inwestycje w ramach instrumentu realizowane są zgodnie z wyżej opisaną praktyką branżową, co gwarantuje, że instrument nie będzie sprawował kontroli nad którąkolwiek z tych inwestycji ani nie będzie wywierał na nie znaczącego wpływu w rozumieniu MSR 10 i MSR 28; dotyczy to również inwestycji, w których instrument ma ponad 20 % udział w prawach głosu.

2.4.3 Gwarancje finansowe

Umowy gwarancji finansowych to umowy zobowiązujące instrument do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie zgodnie z warunkami instrumentu dłużnego.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami gwarancje te nie spełniają wymogów definicji umowy ubezpieczeniowej (MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”).

Gwarancje finansowe ujmuje się zgodnie z MSSF 9 „Instrumenty finansowe” jako „instrumenty pochodne” lub jako „gwarancje finansowe”, w zależności od ich elementów i cech określonych w MSSF 9.

Zasady rachunkowości w odniesieniu do instrumentów pochodnych przedstawiono w informacji dodatkowej 2.4.5.

Gwarancje finansowe początkowo są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako „Rezerwy na wystawione gwarancje” według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji bezpośrednio związane z udzieleniem gwarancji finansowych. W momencie ujęcia początkowego obowiązek zapłaty odpowiada wartości bieżącej netto przewidywanych wpływów premii lub pierwotnie oczekiwanej straty.

Po ujęciu początkowym wartość gwarancji finansowych jest aktualizowana do wyższej z dwóch wartości:

- kwoty odpisu na oczekiwane straty kredytowe według MSSF 9; oraz
- premii w początkowym ujęciu pomniejszonej o dochód ujęty zgodnie zasadami MSSF 15.

Każde zwiększenie lub zmniejszenie wartości zobowiązań netto (wycenionych według MSSF 9) związane z gwarancjami finansowymi oprócz płatności z tytułu uruchomienia gwarancji ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w pozycji „Zmiana stanu rezerw z tytułu gwarancji”.

Otrzymałą premię ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w pozycji „Przychody z opłat i prowizji” na podstawie planu amortyzacji zgodnie z MSSF 15 przez cały okres życia gwarancji finansowej.

Ponadto po podpisaniu umowy gwarancyjnej są one ujmowane jako zobowiązanie warunkowe instrumentu, natomiast po uruchomieniu gwarancji – jako zobowiązanie instrumentu.

2.4.4 Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne

Klasyfikacja i wycena

Zobowiązania finansowe

Zobowiązanie finansowe jest wyceniane po koszcie zamortyzowanym z wyjątkiem zobowiązań finansowych, które spełniają definicję zobowiązań przeznaczonych do obrotu (np. instrumentów pochodnych będących zobowiązaniami).

W ramach instrumentu zaprzestaje się ujmowania zobowiązania finansowego w momencie spłaty, umorzenia lub przedawnienia zobowiązań umownych podjętych w ramach instrumentu.

2.4.5 Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe obejmują swapy walutowe (ang. cross-currency swaps) i walutowo-procentowe, krótkoterminowe umowy swapowe („krótkoterminowe swapy walutowe”) i swapy stóp procentowych.

Pochodne instrumenty finansowe są początkowo ujmowane na podstawie daty zawarcia transakcji.

W normalnych warunkach działalności w ramach instrumentu mogą być zawierane umowy swap w celu zabezpieczenia określonych operacji udzielania pożyczek lub kontrakty terminowej wymiany walut w celu zabezpieczenia pozycji walutowej, denominowane w walutach innych niż euro będących przedmiotem aktywnego obrotu, w celu wyrównania ewentualnych zysków lub strat spowodowanych wahaniami kursu wymiany walut.

Wszelkie instrumenty pochodne są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) i wykazywane jako pochodne instrumenty finansowe. Wartości godziwe są wyprowadzane przede wszystkim z modeli zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modeli wyceny opcji oraz ofert osób trzecich.

Instrumenty pochodne wykazywane są według wartości godziwej i ujmowane jako aktywa, kiedy ich wartość godziwa jest dodatnia, a jako zobowiązania – kiedy wartość ta jest ujemna. Zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych są uwzględniane w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w pozycji „Zmiana wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych”.

Na podstawie MSSF 9 wyeliminowano wymogi dotyczące rozdzielania wbudowanych instrumentów pochodnych w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych, w związku z czym przy klasyfikacji odpowiednio aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych umowę hybrydową traktuje się jako całość.

2.4.6 Wkłady

Wkłady państw członkowskich wykazywane są jako należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w dniu decyzji Rady określającej wkład finansowy, jaki mają wnieść państwa członkowskie do instrumentu.

Wkłady państw członkowskich są klasyfikowane jako kapitał własny, ponieważ spełniają następujące warunki:

- zgodnie z umową w sprawie wkładu upoważniają one państwa członkowskie do decydowania o sposobie wykorzystania aktywów netto instrumentu w przypadku jego likwidacji,
- należą one do kategorii instrumentów podporządkowanych wobec wszystkich innych kategorii instrumentów,
- wszystkie instrumenty finansowe w kategorii instrumentów podporządkowanej wobec wszystkich innych kategorii instrumentów mają identyczne cechy,
- instrument nie zawiera elementów wymagających klasyfikacji jako zobowiązanie oraz

- całkowite oczekiwane przepływy pieniężne, które można przyporządkować do instrumentu przez okres jego użytkowania, opierają się zasadniczo na zyskach lub stratach, zmianie w ujętych aktywach netto lub zmianie wartości godziwej ujętych i nieujętych aktywów netto instrumentu przez okres jego użytkowania.

Wkłady klasyfikuje się i wycenia po koszcie zamortyzowanym w sprawozdaniu finansowym.

2.4.7 Odsetki i podobne przychody

Odsetki od pożyczek z instrumentu ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów („odsetki i podobne przychody”) oraz w sprawozdaniu z sytuacji finansowej („pożyczki i zaliczki”) według zasady memoriału przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, która jest stopą dokładnie dyskontującą szacowane przyszłe przepływy pieniężne (wyплаты i wpływy) w ciągu całego oczekiwanego okresu trwania pożyczki do poziomu wartości bilansowej netto pożyczki. Po zmniejszeniu zaksięgowanej wartości pożyczki z tytułu utraty wartości przychody z tytułu odsetek nadal są ujmowane według pierwotnej efektywnej stopy procentowej zastosowanej do nowej wartości bilansowej.

Odsetki od pożyczek POCl ujmowane są w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów („odsetki i podobne przychody”) oraz w sprawozdaniu z sytuacji finansowej („pożyczki i zaliczki”) według zasady memoriału przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe przez cały okres trwania pożyczki, która to stopa jest stopą dokładnie dyskontującą szacowane przyszłe przepływy pieniężne (wyплаты i wpływy) w ciągu całego oczekiwanego okresu trwania pożyczki do zamortyzowanego kosztu pożyczki.

Oplaty wynikające z zobowiązań są odraczane i ujmowane jako przychód z wykorzystaniem metody efektywnej stopy procentowej w okresie od wypłaty do spłaty danej pożyczki oraz przedstawiane w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w pozycji „Odsetki i podobne przychody”.

2.4.8 Dotacje na spłatę odsetek i pomoc techniczną

Działalność instrumentu obejmuje także zarządzanie dotacjami na spłatę odsetek i pomocą techniczną w imieniu państw członkowskich.

Część wkładów państw członkowskich przeznaczona na wypłatę dotacji na spłatę odsetek i pomoc techniczną nie jest uwzględniana w zasobach stron wnoszących wkład do instrumentu, lecz klasyfikowana jako zobowiązania wobec osób trzecich. W pierwszej kolejności dokonuje się wypłaty na rzecz beneficjentów końcowych, a następnie zmniejsza zobowiązania wobec osób trzecich.

Jeżeli kwoty przeznaczone na dotacje na spłatę odsetek i pomoc techniczną nie są w pełni rozdysponowane, zostają one przeklasyfikowane jako wkład na rzecz instrumentu.

2.4.9 Przychody z tytułu odsetek od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów

Przychody z tytułu odsetek od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów są wykazywane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów instrumentu według zasady memoriału.

2.4.10 Oplaty, prowizje i dywidendy

Oplaty uzyskane z tytułu usług świadczonych w pewnym okresie ujmowane są jako przychody w trakcie świadczenia usług, natomiast opłaty uzyskane po wykonaniu istotnego działania są ujmowane jako przychody po zakończeniu tego działania. Oplaty te są przedstawiane w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w pozycji „Dochody z tytułu opłat i prowizji”.

Dywidendy związane z udziałami i papierami wartościowymi o zmiennej stopie dochodu są ujmowane po ich otrzymaniu i przedstawiane w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów w pozycji „Zrealizowane zyski netto z tytułu udziałów i papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu”.

2.4.11 Podatki

Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej, dołączony do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, określa, że aktywa, przychody i inne mienie instytucji Unii są zwolnione ze wszelkich podatków bezpośrednich.

1 3 Zarządzanie ryzykiem

3

2 Poniższa informacja dodatkowa przedstawia ekspozycję instrumentu na ryzyko kredytowe i finansowe oraz zarządzanie tym ryzykiem i kontrolę nad nim; szczególnie dotyczy to ryzyka pierwotnego związanego z wykorzystywaniem instrumentów finansowych. Mowa tu o:

3

- ryzyku kredytowym – ryzyku poniesienia straty w wyniku niewykonania zobowiązania przez klienta lub kontrahenta, wynikającym z ekspozycji kredytowej w każdej formie, w tym także ryzyku rozrachunku,
- ryzyku płynności – ryzyku, że dany podmiot nie będzie zdolny do finansowania wzrostu wartości aktywów oraz wywiązywania się ze zobowiązań w terminie ich wymagalności bez ponoszenia niemożliwych do zaakceptowania strat,
- ryzyku rynkowym – ryzyku, że zmiany cen i stóp rynkowych, takich jak stopy procentowe, ceny akcji i kursy walutowe, wpłyną na przychody jednostki lub na wartość posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

4

3.1 Organizacja zarządzania ryzykiem

5 EBI na bieżąco dostosowuje ramy zarządzania ryzykiem.

4

5 Dyrekcja EBI ds. Zarządzania Ryzykiem zapewnia niezależną identyfikację, ocenę, monitorowanie i zgłaszanie ryzyka, na które instrument jest narażony. W strukturze, w której zachowany jest rozdział obowiązków, Dyrekcja ds. Zarządzania Ryzykiem jest niezależna od jednostki operacyjnej. Na poziomie EBI Dyrektor Generalny ds. Zarządzania Ryzykiem podlega w kwestiach ryzyka wyznaczonemu Wiceprezesowi Europejskiego Banku Inwestycyjnego ds. Zarządzania Ryzykiem. Do obowiązków tego wiceprezesa należy nadzór nad zgłaszaniem ryzyka Komitetowi Zarządzającemu i Radzie Dyrektorów EBI.

3.2 Ryzyko kredytowe

5.1

Ryzyko kredytowe to potencjalna strata, która może być skutkiem niewykonania zobowiązania przez klienta lub kontrahenta, a wynika z ekspozycji kredytowej w każdej formie, w tym także z rozrachunku.

3.2.1 Polityka dotycząca ryzyka kredytowego

W ramach analizy kredytowej kontrahentów pożyczek EBI ocenia ryzyko kredytowe i przewidywane straty w celu jego obliczenia i dokonania wyceny. EBI opracował wewnętrzną metodykę ratingową w celu określenia wewnętrznych ratingów kontrahentów pożyczek będących pożyczkobiorcami lub gwarantami. Metodyka ta oparta jest na systemie arkuszy oceny dostosowanych do każdego z głównych rodzajów kontrahentów pożyczek (np. przedsiębiorstw, banków, jednostek sektora publicznego itp.). Biorąc pod uwagę zarówno sprawdzone praktyki w dziedzinie bankowości, jak i zasady określone w ramach nowej bazylejskiej umowy kapitałowej (Bazylea II), wszyscy kontrahenci związani z profilem kredytowym określonej transakcji są klasyfikowani do poszczególnych kategorii ratingu wewnętrznego z wykorzystaniem odnośnej metodyki dla każdego rodzaju kontrahenta. W następstwie szczegółowej analizy profili ryzyka finansowego i ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej kontrahenta oraz warunków ryzyka panujących w kraju, w którym prowadzi on działalność, każdemu kontrahentowi jest przypisywany rating wewnętrzny odzwierciedlający prawdopodobieństwo niewykonania przez niego zobowiązań w walucie obcej.

Ocena kredytowa operacji typu *project finance* oraz innych strukturyzowanych operacji o ograniczonym zastosowaniu odbywa się z wykorzystaniem narzędzi oceny ryzyka kredytowego właściwych dla danego sektora, skoncentrowanych przede wszystkim na dostępności przepływów pieniężnych i zdolności do obsługi zadłużenia. Narzędzia te obejmują analizę warunków umownych projektów, analizę kontrahentów oraz symulację przepływów pieniężnych. Podobnie jak w przypadku przedsiębiorstw i instytucji finansowych, do każdego projektu jest przypisany wewnętrzny rating ryzyka.

Wszystkie ratingi wewnętrzne są monitorowane przez okres trwania pożyczki i okresowo aktualizowane.

Wszystkie operacje bez udziału państwa (czyli bez państwowych gwarancji ani środków) podlegają określonym ograniczeniom co do poziomu zawieranych transakcji i rozmiarów kontrahenta. W stosownych przypadkach ograniczenia dotyczące kontrahenta są określone na poziomie ekspozycji skonsolidowanej grupy. Tego rodzaju ograniczenia zwykle odzwierciedlają np. wysokość funduszy własnych kontrahenta.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego w indywidualnych przypadkach EBI stosuje w razie potrzeby różne środki wsparcia jakości kredytowej w postaci:

- zabezpieczeń dotyczących kontrahenta lub projektu (np. zastaw na udziałach; zastaw na aktywach; cesji praw; zastawu na rachunkach); lub
- gwarancji, z reguły zapewnianych przez sponsora finansowanego projektu (np. gwarancje ukończenia, gwarancje na żądanie) lub gwarancji bankowych.

W celu zmniejszenia ryzyka kredytowego nie stosuje się natomiast kredytowych instrumentów pochodnych.

3.2.2 Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe bez uwzględnienia zabezpieczenia ani innych środków wsparcia jakości kredytowej

1

2 Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe w odniesieniu do poszczególnych składników sprawozdania z sytuacji finansowej, w tym instrumentów pochodnych. Maksymalną ekspozycję ujęto w wartościach brutto, nie uwzględniając skutków zastosowania zabezpieczenia.

Maksymalna ekspozycja (w tys. EUR)	31.12.2019	31.12.2018
AKTYWA		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	837 777	573 708
Należności od stron wnoszących wkład	86 330	100 000
Aktywa finansowe ogółem	330 587	335 140
Pochodne instrumenty finansowe	14 184	9 873
Pożyczki i zaliczki	1 518 675	1 540 991
Pozostałe aktywa	-	171
Ogółem	2 787 553	2 559 883
Rezerwy z tytułu zobowiązań do udzielenia pożyczki	-37 269	-23 822
POZYCJE POZABILANSOWE		
POZYCJE POZABILANSOWE		
Zobowiązania warunkowe		
- Gwarancje wystawione	200 013	2 800
Zobowiązania		
Niewypłacone pożyczki	1 357 320	1 283 932
- Gwarancje niewystawione	1 359 818	1 553 668
Pozycje pozabilansowe ogółem	2 917 151	2 840 400
Ekspozycja kredytowa ogółem	5 667 435	5 376 461

3.2.3 Ryzyko kredytowe z tytułu pożyczek i zaliczek

1

3.2.3.1 Wycena ryzyka kredytowego z tytułu pożyczek i zaliczek

2

Pożyczki i zaliczki lub gwarancje udzielone z instrumentu są poprzedzone kompleksową oceną ryzyka i oszacowaniem oczekiwanej straty, co znajduje odzwierciedlenie w klasyfikacji pożyczek. Operacje w ramach zestawu finansowania efektywnego (jak opisano w informacji dodatkowej 24), z wyjątkiem pożyczek udzielanych przy pomocy pośredników, nie podlegają wytycznym polityki ryzyka kredytowego i stosuje się do nich inną procedurę. Klasyfikacje pożyczek są ustalane według ogólnie przyjętych kryteriów na podstawie jakości pożyczkobiorcy, terminu zapadalności pożyczki, gwarancji, a w stosownych przypadkach – gwaranta.

System klasyfikacji pożyczek obejmuje metodykę, procesy, bazy danych i systemy informatyczne służące do oceny ryzyka kredytowego w ramach operacji udzielania pożyczek oraz oszacowanie oczekiwanej straty. Wykorzystuje on duże ilości informacji, aby zapewnić porównawczą ocenę ryzyka kredytowego związanego z pożyczkami. Klasyfikacja pożyczek jest odzwierciedleniem wartości bieżącej szacowanego poziomu oczekiwanej straty, który jest wynikiem prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez głównych dłużników, ekspozycji na ryzyko oraz rozmiarów straty w przypadku braku spłaty należności. Klasyfikacja pożyczek jest wykorzystywana do następujących celów:

- jako ułatwienie w dokładniejszym oszacowaniu ryzyka udzielenia pożyczki,
- jako ułatwienie w podziale zadań z zakresu monitorowania,
- jako opis jakości portfela pożyczek w dowolnym momencie,
- jako jeden z czynników decydujących o wycenie ryzyka na podstawie oczekiwanej straty.

W określeniu klasyfikacji pożyczki brane są pod uwagę następujące czynniki:

- i) zdolność kredytowa pożyczkobiorcy: Dyrekcja ds. Zarządzania Ryzykiem niezależnie ocenia pożyczkobiorców i ich zdolność kredytową na podstawie metodyki wewnętrznej i zewnętrznych danych. Zgodnie z zastosowanym nowym podejściem zgodnym z regulacjami Bazylea II Bank opracował metodykę ratingu wewnętrznego służącą do określenia wewnętrznego ratingu pożyczkobiorców i gwarantów. Opiera się ona na zestawie arkuszy oceny dostosowanych do poszczególnych rodzajów kontrahentów;
- ii) skorelowanie ryzyka niewykonania zobowiązania: służy ono do pomiaru prawdopodobieństwa równoczesnego zaistnienia trudności finansowych w przypadku pożyczkobiorcy i gwaranta. Im wyższa korelacja tego prawdopodobieństwa, tym niższa jest wartość gwarancji, a tym samym niższa (gorsza) jest pozycja w klasyfikacji pożyczek;
- iii) wartość instrumentów gwarancyjnych i zabezpieczeń: wartość ta jest szacowana na podstawie połączenia zdolności kredytowej wystawcy oraz rodzaju wykorzystanego instrumentu;
- iv) mająca zastosowanie stopa odzysku: jest to kwota, w przypadku której zakłada się, że zostanie odzyskana w przypadku niewykonania zobowiązania przez danego kontrahenta, wyrażona jako procent odnośnej ekspozycji kredytowej;
- v) warunki umowne: rzetelne warunki umowne poprawiają jakość pożyczki i podnoszą jej pozycję w wewnętrznej klasyfikacji;
- vi) okres spłaty pożyczki lub, bardziej ogólnie, przepływy pieniężne w ramach pożyczki: przy niezmienności pozostałych warunków, im dłuższy okres spłaty pożyczki, tym wyższe ryzyko zaistnienia trudności w obsłudze pożyczki.

Oczekiwana strata w związku z pożyczką obliczana jest przez połączenie pięciu elementów omówionych powyżej. W zależności od poziomu tej straty, pożyczka zostaje przypisana do jednego z następujących poziomów klasyfikacji pożyczek:

A – Pożyczki najwyższej jakości składające się z trzech kategorii:

A0 – obejmuje pożyczki udzielone państwom członkowskim UE lub przez nie gwarantowane, w przypadku których oczekiwana strata wynosi 0 % (na podstawie statusu wierzyciela uprzywilejowanego banku i ustawowej ochrony, które uznaje się za zapewniające pełne odzyskanie aktywów banku w terminie zapadalności).

A+ – obejmuje pożyczki przyznane podmiotom innym niż państwa członkowskie UE (lub gwarantowane przez takie podmioty), w przypadku których nie oczekuje się pogorszenia jakości w całym okresie spłaty.

A- – obejmuje te operacje udzielenia pożyczek, w przypadku których istnieją pewne wątpliwości co do utrzymania ich obecnego statusu, ale stopień takiego pogorszenia jakości powinien być ograniczony.

B – Pożyczki wysokiej jakości: stanowią one kategorię aktywów, które są dla banku bezpieczne, mimo że nie można wykluczyć nieznacznego pogorszenia ich jakości w przyszłości. B+ i B- – stosowane są na oznaczenie względnego prawdopodobieństwa takiego pogorszenia.

C – Pożyczki dobrej jakości: przykładem mogą być niezabezpieczone pożyczki udzielone stabilnym bankom i przedsiębiorstwom o terminie zapadalności z jednorazową spłatą po 7 latach lub spłacane w ratach, licząc od daty wypłaty, przez okres równoważny.

D – Rating ten wyznacza granicę między pożyczkami o dopuszczalnej jakości a tymi, które stały się źródłem problemów. Dokładnie rzecz biorąc, granica w klasyfikacji pożyczek przebiega między podkategoriami D+ i D-. Pożyczki o ratingu D- wymagają podwyższonego monitorowania.

E – Ta kategoria w klasyfikacji pożyczek obejmuje pożyczki o profilu ryzyka wyższym niż ogólnie przyjmowane. Obejmuje ona pożyczki, które w okresie trwania przysporzyły poważnych problemów, a ich przekształcenie w stratę nie może być wykluczone. Z tego względu pożyczki te objęte są uważnym i podwyższonym monitorowaniem. Podkategorie E+ i E- odzwierciedlają różnice w intensywności tego specjalnego procesu monitorowania, przy czym w przypadku operacji zaklasyfikowanych jako E- zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że nie uda się zapewnić obsługi długu w terminie, a zatem potrzebna jest jakaś forma restrukturyzacji długu, co może nawet prowadzić do dokonania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

F – (fail – niewywiązanie się z zobowiązania) oznacza pożyczki, w przypadku których poziom ryzyka jest niemożliwy do przyjęcia. Pożyczki zaklasyfikowane jako F- mogą być wyłącznie wynikiem nierozliczonych transakcji, w przypadku których po złożeniu podpisów wystąpiły nieprzewidziane, wyjątkowe i poważne okoliczności. Wszystkie operacje, w przypadku których dochodzi do utraty kwoty głównej pożyczki, są klasyfikowane w kategorii F, a na ich pokrycie stosowana jest specjalna rezerwa.

Zasadniczo pożyczki zaklasyfikowane wewnętrznie do kategorii D- lub niższej są umieszczane na liście pożyczek obserwowanych. Jeżeli jednak pożyczka została początkowo zatwierdzona z profilem ryzyka D- lub gorszym, zostaje umieszczona na tej liście tylko w przypadku wystąpienia istotnego zdarzenia kredytowego powodującego jej dalszy spadek w klasyfikacji pożyczek.

4 Tabela w sekcji 3.2.3.3. przedstawia analizę jakości kredytowej portfela pożyczek udzielonych w ramach instrumentu na podstawie opisanych wyżej kategorii klasyfikacji pożyczek.

3.2.3.2 Analiza ekspozycji na ryzyko kredytowe w ramach działalności pożyczkowej

1

2 Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję (wartość bilansowa netto) na ryzyko kredytowe w związku z pożyczkami i zaliczkami podpisanymi (wyłaconymi i niewyłaconymi) w rozbiu na poszczególne rodzaje pożyczkobiorców, z uwzględnieniem gwarancji udzielonych przez gwarantów:

3

Na dzień 31.12.2019	Zabezpieczone	Inne środki wsparcia jakości kredytowej	Niezabezpieczone	Ogółem	% wyłaconych ogółem
w tys. EUR					
Banki	111 806	-	803 861	915 667	60 %
Przedsiębiorstwa	190 006	36 704	172 082	398 792	26 %
Instytucje publiczne	26 908	-	1 686	28 594	2 %
Państwa	-	2 085	173 537	175 622	12 %
Wyłacone ogółem	328 720	38 789	1 151 166	1 518 675	100 %
Niewyłacone	191 191	-	1 128 860	1 320 051	
Wyłacone i niewyłacone ogółem	519 911	38 789	2 280 026	2 838 726	

Na dzień 31.12.2018	Zabezpieczone	Inne środki wsparcia jakości kredytowej	Niezabezpieczone	Ogółem	% wyłaconych ogółem
w tys. EUR					
Banki	88 263	-	856 484	944 747	61 %
Przedsiębiorstwa	147 551	45 820	205 198	398 569	26 %
Instytucje publiczne	29 182	-	-	29 182	2 %
Państwa	-	2 647	165 846	168 493	11 %
Wyłacone ogółem	264 996	48 467	1 227 528	1 540 991	100 %
Niewyłacone	170 356	-	1 089 753	1 260 110	
Wyłacone i niewyłacone ogółem	435 352	48 467	2 317 281	2 801 101	

Do zadań Dyrekcji ds. Zarządzania Transakcjami i Restrukturyzacji należy monitorowanie kredytobiorcy i gwaranta, a także monitorowanie projektów pod względem finansowym i w kwestii przestrzegania warunków umowy. Tak więc zdolność kredytowa pożyczek, pożyczkobiorców i gwarantów instrumentu jest stale monitorowana, co najmniej raz do roku, lub częściej w zależności od potrzeb oraz od zachodzących zdarzeń kredytowych. W szczególności Dyrekcja ds. Zarządzania Transakcjami i Restrukturyzacji kontroluje wykonywanie praw wynikających z umowy, a w razie obniżenia ratingu lub niedotrzymania warunków umowy podejmowane są czynności zaradcze. W razie konieczności stosowane są środki ograniczające ryzyko zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ryzyka kredytowego. W przypadku odnawiania gwarancji bankowych otrzymanych w związku z pożyczkami zapewnia się również zastąpienie tych gwarancji lub inne działania w odpowiednim czasie.

3.2.3.3 Analiza jakości kredytowej według rodzaju pożyczkobiorcy

1

2 Poniższe tabele przedstawiają analizę jakości kredytowej portfela pożyczek udzielonych w ramach instrumentu na dzień 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r. w podziale na poszczególne kategorie klasyfikacji pożyczek, z uwzględnieniem operacji podpisanych (wyłaconych i niewyłaconych).

3

Na dzień 31.12.2019		Wysoka ocena	Ocena standardowa	Minimalne akceptowane ryzyko	Wysokie ryzyko	Brak oceny*	Ogółem	% całości
w tys. EUR								
		A do B-	C	D+	D- i niższa			
Pożyczkobiorca	Banki	234 072	219 467	335 841	817 894	-	1 607 274	57 %
	Przedsiębiorstwa	100 115	49 458	-	524 532	95 925	770 030	27 %
	Instytucje publiczne	-	26 908	-	-	1 686	28 594	1 %
	Państwa	-	6 285	4 486	422 057	-	432 828	15 %
Ogółem		334 187	302 118	340 327	1 764 483	97 611	2 838 726	100 %

* Operacje pożyczkowe wyceniane według wartości godziwej przez wnik finansowy / EV(TPI %)

Na dzień 31.12.2018		Wysoka ocena	Ocena standardowa	Minimalne akceptowane ryzyko	Wysokie ryzyko	Brak oceny	Ogółem	% całości
w tys. EUR								
		A do B-	C	D+	D- i niższa			
Pożyczkobiorca	Banki	232 467	238 619	349 756	698 562	-	1 519 404	54 %
	Przedsiębiorstwa	103 845	7 564	744	693 100	50 000	855 253	31 %
	Instytucje publiczne	-	-	29 182	2 994	-	32 176	1 %
	Państwa	-	4 786	7 681	381 801	-	394 268	14 %
Ogółem		336 312	250 969	387 363	1 776 457	50 000	2 801 101	100 %

3.2.3.4 Koncentracja ryzyka w ramach pożyczek i zaliczki

1

3.2.3.4.1 Analiza geograficzna

2

3 Na podstawie kraju pożyczkobiorcy portfel pożyczek udzielonych w ramach instrumentu można przeanalizować według następujących regionów geograficznych (w tys. EUR):

4

Kraj pożyczkobiorcy	31.12.2019	31.12.2018
Kenia	230 837	233 269
Nigeria	179 499	172 515
Egipt	101 316	74 431
Zjednoczona Republika Tanzanii	96 640	124 718
Mauritius	96 014	133 132
Barbados	75 342	74 638
Demokratyczna Republika Konga	66 754	62 708
Uganda	64 882	81 766
Etiopia	62 005	55 215
Mauretania	49 139	50 727
Rwanda	48 839	28 704
Dominikana	45 393	54 326
Nowa Kaledonia	43 980	21 124
Zambia	43 036	17 700
Senegal	42 750	18 330
Jamajka	33 436	72 165
Kamerun	32 238	14 784
Ghana	31 635	39 246
Malawi	21 800	26 827
Gwinea	20 399	-
Angola	19 269	20 651
Togo	18 022	30 634
Republika Zielonego Przylądka	17 226	18 923
Region – AKP	14 674	24 335
Mozambik	12 709	14 719
Polinezja Francuska	12 556	17 453
Kajmany	12 203	13 213
Niger	5 399	9 655
Mali	4 234	4 767
Seszele	4 201	4 786
Haiti	3 345	4 748
Samoa	3 036	3 986
Burkina Faso	1 861	4 649
Vanuatu	1 527	1 848
Botswana	1 004	7 278
Palau	768	1 107
Mikronezja	648	759
Benin	59	-
Liberia	-	1 153
Republika Południowej Afryki	-	2
Ogółem	1 518 675	1 540 991

3.2.3.4.2 Analiza według sektorów przemysłu

1

Poniższa tabela przedstawia analizę portfela pożyczek udzielonych w ramach instrumentu w podziale na sektory, w których działają pożyczkobiorcy. Operacje, w przypadku których pożyczki wypłacane są najpierw pośrednikowi finansowemu, a potem beneficjentowi końcowemu, są wykazywane w pozycji „Usługi i inne” (w tys. EUR).

Sektor przemysłu, w którym działa pożyczkobiorca	31.12.2019	31.12.2018
Usługi i inne	932 901	957 602
Energia elektryczna, węgiel i inne	226 314	181 317
Rozwój i odnowa obszarów miejskich oraz transport miejski	195 042	192 400
Chemikalia, tworzywa sztuczne i wyroby farmaceutyczne	51 865	20 436
Materiały podstawowe i górnictwo	44 746	45 820
Lotniska i systemy zarządzania ruchem lotniczym	26 908	29 182
Telekomunikacja	21 546	26 095
Łańcuch żywnościowy	8 355	15 386
Odzyskiwanie odpadów	6 812	7 564
Dobra inwestycyjne, towary konsumpcyjne trwałego użytku	4 186	-
Przetwórstwo materiałów, budownictwo	-	33 144
Drogi i autostrady	-	32 043
Infrastruktura społeczna, edukacja i zdrowie	-	2
Ogółem	1 518 675	1 540 991

3.2.3.5 Ryzyko kredytowe dla każdego wewnętrznego ratingu ryzyka

W ramach instrumentu stosuje się wewnętrzną metodykę ratingową zgodną z podejściem opartym na regulacjach Bazylea III. Większości kontrahentów korzystających z instrumentu przypisano rating wewnętrzny zgodnie z tą metodyką. Poniższa tabela przedstawia zestawienie portfela pożyczek udzielonych w ramach instrumentu według lepszego z ratingów wewnętrznych pożyczkobiorcy lub gwaranta, jeżeli jest dostępny. W przypadku gdy rating wewnętrzny nie jest dostępny, do analizy wykorzystano rating zewnętrzny.

					2019		
w tys. EUR	Rating na podstawie ekwiwalentu według agencji Moody's	12-miesięczne oczekiwane straty kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia niedotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	POCI	FVTPL	Ogółem
Pożyczki i zaliczki wyceniane po koszcie zamortyzowanym							
Rating wewnętrzny 1 – minimalne ryzyko kredytowe	Aaa	-	82 211	-	-	-	82 211
Rating wewnętrzny 2 – bardzo niskie ryzyko kredytowe	Aa1 – Aa3	75 352	-	-	-	-	75 352
Rating wewnętrzny 3 – niskie ryzyko kredytowe	A1 – A3	5 399	-	-	-	-	5 399
Rating wewnętrzny 4 – umiarkowane ryzyko kredytowe	Baa1 – Baa3	60 385	16 449	-	-	-	76 834
Rating wewnętrzny 5 – kontrahent o słabej sytuacji finansowej	Ba1 – Ba3	192 201	6 199	-	-	-	198 400
Rating wewnętrzny 6 – wysokie ryzyko kredytowe	B1 – B3	708 162	159 858	-	-	-	868 020
Rating wewnętrzny 7 – bardzo wysokie ryzyko kredytowe	poniżej Caa1	79 411	145 176	-	-	-	224 587
	poniżej Caa1, ale nie wywiązuje się z zobowiązania						
Rating wewnętrzny 8 – kontrahent nie wywiązuje się z zobowiązania		-	-	136 749	-	-	136 749
Pożyczki i zaliczki wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”)		-	-	-	-	37 366	37 366
Odpis na oczekiwane straty kredytowe i kwota skorygowana do wartości godziwej		-17 191	-38 509	-114 307	-	-16 236	-186 243
Wartość bilansowa pożyczek i zaliczek		1 103 719	371 384	22 442	-	21 130	1 518 675
Zobowiązania do udzielenia pożyczki							
Rating wewnętrzny 1 – minimalne ryzyko kredytowe	Aaa	-	-	-	-	-	-
Rating wewnętrzny 2 – bardzo niskie ryzyko kredytowe	Aa1 – Aa3	102 092	-	-	-	-	102 092
Rating wewnętrzny 3 – niskie ryzyko kredytowe	A1 – A3	12 000	-	-	-	-	12 000
Rating wewnętrzny 4 – umiarkowane ryzyko kredytowe	Baa1 – Baa3	61 461	-	-	-	-	61 461
Rating wewnętrzny 5 – kontrahent o słabej sytuacji finansowej	Ba1 – Ba3	323 080	-	-	-	-	323 080
Rating wewnętrzny 6 – wysokie ryzyko kredytowe	B1 – B3	405 773	126 076	-	-	-	531 849
Rating wewnętrzny 7 – bardzo wysokie ryzyko kredytowe	poniżej Caa1	14 883	104 328	-	-	-	119 211

Rating wewnętrzny 8 – kontrahent nie wywiązuje się z zobowiązania	poniżej Caa1, ale nie wywiązuje się z zobowiązania	-	-	51 377	-	-	51 377
Brak ratingu wewnętrznego*		79 669	-	-	-	-	79 669
Pożyczki i zaliczki wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”)		-	-	-	-	76 581	76 581
Odpis na oczekiwane straty kredytowe i kwota skorygowana do wartości godziwej		-3 943	-33 326	-	-	-	-37 269
Wartość bilansowa zobowiązań do udzielenia pożyczki		995 015	197 078	51 377	-	76 581	1 320 051

(*) Umowy agencyjne, w przypadku których na dzień sprawozdawczy nie ma odnośnych kontrahentów.

Tabela przedstawia zarówno ekspozycje podpisane (wyплаcone i niewypłacone) oraz ekspozycje wazone ryzykiem na podstawie wewnętrznej metodyki stosowanej w ramach instrumentu do zarządzania limitami.

3.2.3.5 Ryzyko kredytowe dla każdego wewnętrznego ratingu ryzyka (c.d.)

				2018			
w tys. EUR	Rating na podstawie ekwiwalent u według agencji Moody's	12- miesięczne oczekiwane straty kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia niedotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	POCI	FVTPL	Ogółem
Pożyczki i zaliczki wyceniane po koszcie zamortyzowanym							
Rating wewnętrzny 1 – minimalne ryzyko kredytowe	Aaa	-	90 875	-	-	-	90 875
Rating wewnętrzny 2 – bardzo niskie ryzyko kredytowe	Aa1 – Aa3	74 650	-	-	-	-	74 650
Rating wewnętrzny 3 – niskie ryzyko kredytowe	A1 – A3	17 804	-	-	-	-	17 804
Rating wewnętrzny 4 – umiarkowane ryzyko kredytowe	Baa1 – Baa3	39 295	18 783	-	-	-	58 078
Rating wewnętrzny 5 – kontrahent o słabej sytuacji finansowej	Ba1 – Ba3	165 551	-	-	-	-	165 551
Rating wewnętrzny 6 – wysokie ryzyko kredytowe	B1 – B3	834 194	94 749	-	-	-	928 943
Rating wewnętrzny 7 – bardzo wysokie ryzyko kredytowe	poniżej Caa1 poniżej Caa1, ale nie wywiązuje się z zobowiązania	75 057	134 701	-	-	-	209 758
Rating wewnętrzny 8 – kontrahent nie wywiązuje się z zobowiązania	nie wywiązuje się z zobowiązania	-	-	185 273	3 588	-	188 861
Pożyczki i zaliczki wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”)		-	-	-	-	1 806	1 806
Odpis na oczekiwane straty kredytowe i kwota skorygowana do wartości godziwej		-22 023	-27 342	-143 092	-1 794	-1 084	-195 335
Wartość bilansowa pożyczek i zaliczek		1 184 528	311 766	42 181	1 794	722	1 540 991
Zobowiązania do udzielenia pożyczki							
Rating wewnętrzny 2 – bardzo niskie ryzyko kredytowe	Aa1 – Aa3	102 092	-	-	-	-	102 092
Rating wewnętrzny 3 – niskie ryzyko kredytowe	A1 – A3	12 000	-	-	-	-	12 000
Rating wewnętrzny 4 – umiarkowane ryzyko kredytowe	Baa1 – Baa3	12 463	-	-	-	-	12 463
Rating wewnętrzny 5 – kontrahent o słabej sytuacji finansowej	Ba1 – Ba3	230 455	-	-	-	-	230 455
Rating wewnętrzny 6 – wysokie ryzyko kredytowe	B1 – B3	567 573	22 467	-	-	-	590 040
Rating wewnętrzny 7 – bardzo wysokie ryzyko kredytowe	poniżej Caa1 poniżej Caa1, ale nie wywiązuje się z zobowiązania	100 055	96 074	-	-	-	196 129
Rating wewnętrzny 8 – kontrahent nie wywiązuje się z zobowiązania	nie wywiązuje się z zobowiązania	-	-	16 932	-	-	16 932
Brak ratingu wewnętrznego*		123 821	-	-	-	-	123 821
Odpis na oczekiwane straty kredytowe i kwota skorygowana do wartości godziwej		-7 225	-16 597	-	-	-	-23 822
Wartość bilansowa zobowiązań do udzielenia pożyczki		1 141 234	101 944	16 932	-	-	1 260 110

(*) Umowy agencyjne, w przypadku których na dzień sprawozdawczy nie ma odnośnych kontrahentów.

W ramach instrumentu nadal monitoruje się wydarzenia mające wpływ na pożyczkobiorców i gwarantów, zwłaszcza na banki. W szczególności w ramach instrumentu dokonuje się indywidualnej oceny praw wynikających z umowy w przypadku pogorszenia ratingu i dąży się do zastosowania środków łagodzących. Uważnie śledzi się również odnawianie gwarancji bankowych otrzymanych w związku z pożyczkami, aby, w stosownych przypadkach, zapewnić zastępowanie tych gwarancji lub podjęcie innych działań w odpowiednim czasie.

3.2.3.6 Zaległości w spłacie pożyczek oraz utrata wartości

Kwoty zaległości są określane, monitorowane i zgłaszane zgodnie z procedurami określonymi w obowiązujących w całym banku wytycznych i procedurach w zakresie monitorowania finansowego („Finance Monitoring Guidelines and Procedures”). Procedury te są zgodne z najlepszymi praktykami bankowymi i przyjęte w stosunku do wszystkich pożyczek zarządzanych przez EBI.

Proces monitorowania jest tak skonstruowany, aby gwarantował, że (i) potencjalne zaległości są należycie wykrywane i jak najszybciej zgłaszane odpowiedzialnym służbom; (ii) przypadki krytyczne są szybko przekazywane na odpowiedni szczebel operacyjny i decyzyjny; (iii) kierownictwo EBI i państwa członkowskie otrzymują regularne sprawozdania na temat ogólnego statusu zaległości oraz podjętych lub planowanych działań w celu odzyskania środków.

Zaległości i utratę wartości w odniesieniu do pożyczek można przeanalizować następująco (w tys. EUR):

	Pożyczki i zaliczki 31.12.2019	Pożyczki i zaliczki 31.12.2018
Wartość bilansowa	1 518 675	1 540 991
Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe		
Kwota brutto	136 749	188 861
Odpis z tytułu utraty wartości	-114 307	-144 886
Wartość bilansowa oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia dotkniętych utratą wartości ze względem na ryzyko kredytowe	22 442	43 975
Przeterminowane, ale które nie utraciły wartości ze względu na ryzyko kredytowe		
Przeterminowane		
0–30 dni	61	804
30–60 dni	924	-
60–90 dni	-	-
90–180 dni	135	-
więcej niż 180 dni	26	1
Wartość bilansowa pożyczek zaległych bez utraty wartości ze względu na ryzyko kredytowe	1 146	805
Wartość bilansowa składników innych niż pożyczki zaległe i objęte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	1 495 087	1 496 211
Wartość bilansowa pożyczek i zaliczek ogółem	1 518 675	1 540 991

3.2.3.7 Renegocjacja pożyczek i zwłoka/wstrzymanie

W ramach instrumentu uznaje pożyczki podlegają zwłoce/wstrzymaniu, jeżeli w reakcji na niekorzystne zmiany sytuacji finansowej pożyczkobiorcy w ramach instrumentu renegocjuje się pierwotne warunki umowy z pożyczkobiorcą mające bezpośredni wpływ na przyszłe przepływy pieniężne związane z instrumentem finansowym, co może przynieść instrumentowi stratę. Wpływ finansowy działań restrukturyzacyjnych ogranicza się jednak zazwyczaj do ewentualnych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, ponieważ w ramach instrumentu zapewnia się neutralność finansową, która ma odzwierciedlenie w renegocjowanych warunkach dotyczących ustalania cen operacji podlegających restrukturyzacji.

W normalnych warunkach działalności klasyfikacja takich pożyczek zostałaby zmieniona na niższą, a przed renegocjacją pożyczka zostałaby umieszczona na liście pożyczek obserwowanych. Po renegocjacji pożyczki te będą ściśle monitorowane w ramach instrumentu. Jeżeli renegocjowane warunki płatności nie umożliwią odzyskania pierwotnej wartości bilansowej składnika aktywów, uznanie zostanie, że utracił on wartość. Wysokość odpowiednich odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości zostanie obliczona na podstawie prognozowanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych według początkowej efektywnej stopy procentowej. Wszystkie pożyczki, których jakość obniżyła się w klasyfikacji do poziomu E-, monitoruje się regularnie pod kątem konieczności dokonania odpisu aktualizującego; wszystkie pożyczki zaklasyfikowane do kategorii F wymagają dokonania odpisu. Kiedy klasyfikacja pożyczki wyraźnie się poprawi, pożyczka zostanie usunięta z listy pożyczek obserwowanych zgodnie z procedurami w ramach instrumentu.

Działania i praktyki związane z udzieleniem zwłoki podejmowane przez zespół restrukturyzacyjny banku obsługujący instrument w okresie sprawozdawczym obejmują przedłużenie terminu wymagalności, odroczenie spłat wyłącznie w odniesieniu do kapitału, odroczenie spłat odsetek i kapitału oraz kapitalizację zaległych wpłat. Takie działania związane z udzieleniem zwłoki nie prowadzą do usunięcia z bilansu operacji bazowej, chyba że wpływ zmian umownych na bieżącą wartość netto pożyczki w dniu restrukturyzacji uznaje się za istotny. Jeżeli taki nowo ujęty składnik aktywów finansowych utraciłby wartość ze względu na ryzyko kredytowe, byłby on zgodny z definicją POCI.

Ekspozycji podlegających zmianom warunków umownych, które nie mają wpływu na przyszłe przepływy pieniężne, takie jak zabezpieczenie lub zrzeczenie się praw określonych umowie, nie uznaje się za wstrzymane i dlatego zdarzenia te same w sobie nie są uznawane za wystarczającą podstawę do stwierdzenia utraty wartości.

Operacje podlegające działaniom związanym z udzieleniem zwłoki wykazano jako takie w tabeli poniżej:

w tys. EUR	31.12.2019	31.12.2018
Liczba operacji podlegających działaniom związanym z udzieleniem zwłoki	28	33
Wartości bilansowe (w tym odsetki i kwoty zaległości)	245 534	280 720
Ujęty odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych	7 916	9 506
Z ujętym odpisem aktualizującym z tytułu utraty wartości	57 321	86 334
Przychody z tytułu odsetek w odniesieniu do operacji podlegających zwłoce/wstrzymaniu	8 985	13 465
Ekspozycje trwale odpisane (po zakończeniu/sprzedaży operacji)	280	-

w tys. EUR	31.12.2018	Działania związane z udzieleniem zwłoki				Inne	Spłata umowna i wygaśnięcie umów*	31.12.2019
		Przedłużenie terminu wymagalności	Odroczenie spłat wyłącznie w odniesieniu do kapitału	Naruszenie postanowień istotnych umów finansowych				
Banki	27 592	0	97	33 524	507	-10 252	51 468	
Przedsiębiorstwa	253 128	134	0	0	0	-59 196	194 066	
Ogółem	280 720	134	97	33 524	507	-69 448	245 534	

* Zmniejszenia wynikają ze spłat kapitału, które miały miejsce w ciągu roku w odniesieniu do operacji już uznanych za podlegające zwłoce/wstrzymaniu na dzień 31 grudnia 2019 r., oraz z wygaśnięcia środków podlegających zwłoce/wstrzymaniu w ciągu roku.

3.2.3 Ryzyko kredytowe z tytułu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów

1 Dostępne środki są inwestowane zgodnie z ustalonym w ramach instrumentu harmonogramem zobowiązań umownych w zakresie wypłat. Na dzień 31 grudnia 2019 r. i dzień 31 grudnia 2018 r. inwestycje miały postać depozytów bankowych, certyfikatów depozytowych i komercyjnych papierów dłużnych.

2

3 Zatwierdzone jednostki posiadają rating podobny do krótko- i długoterminowych ratingów wymaganych w przypadku własnych depozytów skarbowych EBI. W przypadku różnic w ratingach przyznanych przez różne agencje ratingowe, decydujące znaczenie ma rating najniższy. Maksymalny dopuszczony limit zaangażowania w przypadku pojedynczego zatwierdzonego banku wynosi obecnie 50 000 000 EUR (pięćdziesiąt milionów euro). Wyjątek od tej zasady stanowi Société Générale, który prowadzi operacyjne rachunki pieniężne instrumentu. Limit krótkoterminowego zaangażowania kredytowego dla Société Générale na dzień 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r. wynosi 110 000 000 EUR (sto dziesięć milionów euro). Ten zwiększony limit dotyczy kwot środków pieniężnych na operacyjnych rachunkach pieniężnych oraz instrumentów wystawionych przez kontrahentów i utrzymywanych w ramach portfela skarbowego.

4

Wszystkie inwestycje powierzono zatwierdzonym jednostkom z okresem zapadalności nie dłuższym niż trzy miesiące, licząc od daty waluty. Wszystkie naruszenia limitów ekspozycji kredytowej zgłoszono odpowiednim mocodawcom. Na dzień 31 grudnia 2019 r. i dzień 31 grudnia 2018 r. wszystkie depozyty terminowe, komercyjne papiery dłużne i środki pieniężne w kasie utrzymywane w ramach portfela skarbowego instrumentu miały rating nie niższy niż P-2 (ekwiwalent według agencji Moody's) na dzień rozliczenia.

5

6 Poniższa tabela przedstawia stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów z naliczonymi odsetkami (w tys. EUR):

7

Minimalny rating krótkoterminowy	Minimalny rating długoterminowy	31.12.2019		31.12.2018	
(termin agencji Moody's)	(termin agencji Moody's)				
P-1	Aaa	98 945	12 %	71 914	13 %
P-1	Aa2	67 799	8 %	-	0 %
P-1	Aa3	89 983	11 %	49 972	9 %
P-1	A1	213 914	26 %	199 938	34 %
P-1	A2	212 199	25 %	201 899	35 %
P-1	A3	104 944	12 %	-	0 %
P-2	A3	49 993	6 %	49 985	9 %
Ogółem		837 777	100 %	573 708	100 %

3.2.5 Ryzyko kredytowe z tytułu instrumentów pochodnych

1

3.2.5.1 Polityka dotycząca ryzyka kredytowego z tytułu instrumentów pochodnych

2

3 Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi to strata, którą jedna ze stron ponosi, gdy druga strona nie jest w stanie wywiązać się z ciężących na niej zobowiązań umownych. Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi zależy od szeregu czynników (takich jak stopy procentowe i kursy wymiany walut) i z reguły odpowiada tylko niewielkiej części ich wartości nominalnej.

4

5 W normalnych warunkach działalności w ramach instrumentu mogą być zawierane umowy swap w celu zabezpieczenia określonych operacji udzielania pożyczek lub kontrakty terminowej wymiany walut w celu zabezpieczenia pozycji walutowej, denominowane w walutach innych niż euro będących przedmiotem aktywnego obrotu. Wszystkie umowy swap są zawierane przez EBI z zewnętrznymi kontrahentami. Operacje swapowe podlegają tym samym umowom ramowym (Master Swap Agreement) i umowom CSA zawartym przez EBI z jego partnerami zewnętrznymi.

6

3.2.5.2 Wycena ryzyka kredytowego z tytułu instrumentów pochodnych

7

8 Wszystkie operacje swapowe wykonane przez EBI i związane z instrumentem są traktowane zgodnie z tymi samymi warunkami umownymi i zgodnie z tą samą metodyką, które są stosowane do instrumentów pochodnych wynegocjowanych przez EBI do własnych celów. Między innymi kwalifikowalność kontrahentów operacji swapowych jest ustalana przez EBI według tych samych warunków kwalifikowalności, jakie są stosowane do celów innych operacji swapowych.

9

10 EBI dokonuje pomiaru ekspozycji na ryzyko kredytowe z tytułu operacji swapowych i operacji na instrumentach pochodnych, stosując w kwestii sprawozdawczości i monitorowania limitów strategię *Net Market Exposure* (ekspozycja rynkowa netto) oraz *Potential Future Exposure* (potencjalna przyszła ekspozycja). Obie te strategię w pełni uwzględniają instrumenty pochodne związane z Instrumentem Inwestycyjnym.

11

- Poniższa tabela przedstawia terminy zapadalności swapów walutowo-procentowych z podziałem według ich wartości nominalnej i wartości godziwej:

1

Umowy swap na 31.12.2019	Na okres krótszy niż	1 rok	5 lat	Na ponad	Ogółem za 2019 r.
w tys. EUR	1 rok	do 5 lat	do 10 lat	10 lat	
Wartość nominalna	-	-	-	-	-
Wartość godziwa (tj. zdyskontowana wartość netto)	-	-	-	-	-

Umowy swap na 31.12.2018	Na okres krótszy niż	1 rok	5 lat	Na ponad	Ogółem za 2018 r.
w tys. EUR	1 rok	do 5 lat	do 10 lat	10 lat	
Wartość nominalna	-	5 245	-	-	5 245
Wartość godziwa (tj. zdyskontowana wartość netto)	-	-325	-	-	-325

1

- W ramach instrumentu zawiera się krótkoterminowe umowy swap („krótkoterminowe swapy walutowe”) służące zabezpieczeniu ryzyka walutowego w związku z wypłacanymi pożyczkami w walutach innych niż EUR. Krótkoterminowe swapy walutowe mają termin zapadalności nie dłuższy niż trzy miesiące i są regularnie rolowane. Wartość nominalna krótkoterminowych swapów walutowych wynosiła 1 545,0 mln EUR w dniu 31 grudnia 2019 r. i 460,6 mln EUR w dniu 31 grudnia 2018 r. Wartość godziwa krótkoterminowych swapów walutowych wynosiła 14,1 mln EUR w dniu 31 grudnia 2019 r. i 1,1 mln EUR w dniu 31 grudnia 2018 r.

2

- W ramach instrumentu zawiera się umowy swap na stopy procentowe w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej na udzielonych pożyczkach. Na dzień 31 grudnia 2019 r. pozostają dwa nierozliczone swapy stóp procentowych o wartości nominalnej wynoszącej 24,2 mln EUR (w 2018 r.: 28,5 mln EUR) i wartości godziwej wynoszącej -0,1 mln EUR (w 2018 r.: 0,7 mln EUR).

3

3.2.4 Ryzyko kredytowe z aktywów finansowych

1

Poniższa tabela przedstawia stan portfela aktywów finansowych w całości składającego się z komercyjnych papierów dłużnych, których termin zapadalności przypada w okresie do trzech miesięcy, wydanych lub gwarantowanych przez jednostki państwowe niższego szczebla, banki i instytucje niebędące bankami. Kwalifikowanymi emitentami są państwa członkowskie UE, ich agencje, banki oraz podmioty pozabankowe. Maksymalny dopuszczony limit zaangażowania w przypadku pojedynczego zatwierdzonego emitenta wynosi obecnie 50 000 000 EUR (pięćdziesiąt milionów euro). Inwestycje w średnio- i długoterminowe obligacje również mogą być brane pod uwagę zgodnie z wytycznymi inwestycyjnymi, zależnie od wymogów dotyczących płynności.

2

Minimalny rating krótkoterminowy (termin agencji Moody's)	Minimalny rating długoterminowy (termin agencji Moody's)	31.12.2019	31.12.2018	
P-1	Aa1	50 046	15 %	- 0 %
P-1	Aa2	19 997	6 %	80 041 24 %
P-1	Aa3	50 025	15 %	95 055 29 %
P-1	A1	55 050	17 %	15 005 4 %
P-1	A2	-	0 %	45 008 13 %
P-2	A2	-	0 %	50 015 15 %
P-2	A3	85 027	26 %	50 016 15 %
P-2	Baa1	30 433	9 %	- 0 %
P-2	Baa3	40 009	12 %	- 0 %
Ogółem		330 587	100 %	335 140 100 %

3.3 Ryzyko płynności

1

2 Ryzyko płynności odnosi się do zdolności jednostki do finansowania wzrostu wartości aktywów oraz wywiązywania się ze zobowiązań w terminie ich wymagalności bez ponoszenia niemożliwych do zaakceptowania strat. Ryzyko płynności można podzielić na ryzyko płynności finansowania i ryzyko płynności rynkowej. Ryzyko płynności finansowania jest to ryzyko, że jednostka nie będzie w stanie skutecznie sprostac zarówno oczekiwany, jak i nieoczekiwany obecnym i przyszłym potrzebom w zakresie przepływów pieniężnych bez pogorszenia swojej bieżącej działalności lub kondycji finansowej. Ryzyko płynności rynkowej jest to ryzyko, że jednostka nie będzie mogła łatwo kompensować lub zlikwidować pozycji po cenie rynkowej ze względu na niewystarczającą głębokość rynku lub zakłócenia jego funkcjonowania.

3.2

3.3.1 Zarządzanie ryzykiem płynności

3

4 Instrument jest finansowany głównie z rocznych wkładów państw członkowskich oraz ze środków powracających z operacji instrumentu. W ramach instrumentu ryzykiem płynności finansowania zarządza się przede wszystkim poprzez planowanie potrzeb związanych z płynnością netto i wymaganych rocznych wkładów państw członkowskich.

5

6 W celu obliczenia rocznych wkładów państw członkowskich przez cały rok analizuje się i monitoruje harmonogram wypłat bieżących i przygotowywanych. Wydarzenia wyjątkowe, takie jak wcześniejsze spłaty, sprzedaż udziałów lub niewywiązanie się dłużnika z zobowiązań, są uwzględniane w celu skorygowania rocznych wymogów w zakresie płynności.

7

8 W celu dalszego zminimalizowania ryzyka płynności instrument utrzymuje rezerwy płynności wystarczające, aby w dowolnym momencie pokryć prognozowane wypłaty gotówkowe, o których okresowo informuje odpowiedzialny za pożyczki departament EBI. Fundusze inwestuje się na rynku pieniężnym i rynku obligacji w formie depozytów międzybankowych i innych krótkoterminowych instrumentów finansowych, uwzględniając zobowiązania instrumentu dotyczące wypłat. Aktywami płynnymi instrumentu zarządza Departament Skarbu Banku w celu utrzymania odpowiedniej płynności, tak aby możliwe było wywiązywanie się ze zobowiązań w ramach instrumentu.

9

10 Zgodnie z zasadą podziału obowiązków między jednostkami operacyjnymi i jednostkami rozliczeniowymi operacje rozliczeniowe związane z inwestowaniem tych aktywów wchodzą w zakres obowiązków Departamentu Planowania i Rozliczania Operacji EBI. Ponadto zatwierdzanie kontrahentów oraz określanie limitów dla inwestycji finansowych, a także monitorowanie tych limitów jest obowiązkiem Dyrekcji ds. Zarządzania Ryzykiem Banku.

11

3.3.2 Wycena ryzyka płynności

12

13 W tabelach zawartych w niniejszej sekcji przeanalizowano zobowiązania finansowe instrumentu według daty wymagalności na podstawie okresu od dnia bilansowego do terminu wymagalności określonego w umowie (według niezdykontowanych przepływów pieniężnych).

14

15 Jeżeli chodzi o zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania pochodne, instrument utrzymuje zobowiązania w postaci niewypłaconych części kredytów na podstawie podpisanych umów pożyczki, niewypłaconych części środków na mocy podpisanych umów subskrypcji kapitału/umów inwestycyjnych, udzielonych gwarancji pożyczkowych lub przyznanych dotacji na spłatę odsetek i pomoc techniczną.

16

17 Pożyczki udzielane w ramach instrumentu inwestycyjnego mają termin wypłaty. Wypłat dokonuje się jednak w momentach i w kwotach odpowiadających postępom odnośnych projektów inwestycyjnych. Ponadto pożyczki instrumentu inwestycyjnego są transakcjami realizowanymi w warunkach operacyjnych, dla których typowe są dość duże wahania, gdyż ich harmonogram wypłat jest obarczony znacznym stopniem niepewności.

18

19 Inwestycje kapitałowe stają się wymagalne w momencie wydania przez osoby zarządzające środkami własnymi ważnego wezwania do opłacenia kapitału, stosownie do postępów w działalności inwestycyjnej. Całkowity okres wypłaty pożyczki wynosi zwykle 3 lata, przy czym jest on często przedłużany o rok lub dwa. Niektóre zobowiązania z tytułu wypłaty zwykle wykraczają poza okres wypłaty pożyczki do czasu pełnego zbycia odnośnych inwestycji funduszu, ponieważ jego płynność może być niekiedy niedostateczna do pokrycia niektórych opłat lub innych wydatków.

20

21 Gwarancje nie są ujmowane jako osobne zobowiązania do wypłaty, do czasu uruchomienia gwarancji. Pozostała kwota gwarancji jest zmniejszana zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczek objętych gwarancją.

22

23 Wpływy środków pieniężnych na przyznane dotacje na spłatę odsetek występują w przypadku pożyczek subsydiowanych finansowanych z zasobów własnych Banku. W związku z tym zgłaszane wpływy stanowią wyłącznie zobowiązania związane z tymi pożyczkami, a nie całkowitą kwotę przyznanych, niewypłaconych dotacji na spłatę odsetek. Podobnie jak w przypadku pożyczek, harmonogram ich wypłaty jest niepewny.

24

25 „Nominalne wpływy brutto” na przyznaną pomoc techniczną w tabeli „Profil wymagalności zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania pochodne” dotyczą łącznej niewypłaconej kwoty podpisanych umów na pomoc techniczną. Schemat czasowy dokonywania wypłat charakteryzuje wysoki stopień niepewności. Wpływy środków pieniężnych w kolumnie „3 miesiące lub mniej” stanowią kwotę niezapłaconych faktur, które otrzymano do dnia sprawozdawczego.

26

27 Zobowiązania dotyczące zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania pochodne, w przypadku których nie określono umownych terminów wymagalności, umieszczono w kolumnie „Nieokreślony termin wymagalności”. Zobowiązania, w przypadku których na dzień sprawozdawczy zarejestrowano wniosek o wypłatę, umieszczono w odpowiedniej kolumnie.

28

29 Jeżeli chodzi o pochodne zobowiązania finansowe, ich profil wymagalności odpowiada określonym w umowie niezdyktowanym przepływom pieniężnym brutto z transakcji swapowych, w tym swapów walutowych, swapów walutowo-procentowych, krótkoterminowych swapów walutowych i swapów stóp procentowych.

30

Profil wymagalności zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania pochodne	3 miesiące lub mniej	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Nieokreślony termin wymagalności	Nominalne wypływy brutto
W tys. EUR na 31.12.2019						
Wypływy na pożyczki udzielone, ale niewypłacone	33 038	-	-	-	1 324 282	1 357 320
Wypływy na przyznane środki inwestycyjne i subskrypcję udziałów	369	-	-	-	405 551	405 920
Pozostałe (gwarancje podpisane niewystawione, gwarancje wystawione)	-	-	-	-	1 559 831	1 559 831
Wypływy na przyznane dotacje na spłatę odsetek	-	-	-	-	350 678	350 678
Wypływy na przyznaną pomoc techniczną	3 898	-	-	-	21 166	25 064
Ogółem	37 305	-	-	-	3 661 508	3 698 813

Profil wymagalności zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania pochodne	3 miesiące lub mniej	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Nieokreślony termin wymagalności	Nominalne wypływy brutto
W tys. EUR na 31.12.2018						
Wypływy na pożyczki udzielone, ale niewypłacone	7 854	-	-	-	1 276 078	1 283 932
Wypływy na przyznane środki inwestycyjne i subskrypcję udziałów	2 023	-	-	-	345 144	347 167
Pozostałe (gwarancje podpisane niewystawione, gwarancje wystawione)	-	-	-	-	1 556 468	1 556 468
Wypływy na przyznane dotacje na spłatę odsetek	-	-	-	-	360 655	360 655
Wypływy na przyznaną pomoc techniczną	2 373	-	-	-	24 082	26 455
Ogółem	12 250	-	-	-	3 562 427	3 574 677

Profil wymagalności pochodnych zobowiązań finansowych	3 miesiące lub mniej	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Nominalne wpływy/wypływy brutto
W tys. EUR na 31.12.2019					
Swapy walutowe i swapy walutowo-procentowe – Wpływy	-	-	-	-	-
Swapy walutowe i swapy walutowo-procentowe – Wypływy	-	-	-	-	-
Krótkoterminowe swapy walutowe – Wpływy	1 545 000	-	-	-	1 545 000
Krótkoterminowe swapy walutowe – Wypływy	-1 535 571	-	-	-	-1 535 571
Swapy stóp procentowych – Wpływy	310	820	2 045	-	3 175
Swapy stóp procentowych – Wypływy	-	-1 128	-2 138	-	-3 266
Ogółem	9 739	-308	-93	-	9 338

Profil wymagalności pochodnych zobowiązań finansowych	3 miesiące lub mniej	Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Nominalne wpływy/wypływy brutto
W tys. EUR na 31.12.2018					
Swapy walutowe i swapy walutowo-procentowe – Wpływy	5	3 281	1 816	-	5 102
Swapy walutowe i swapy walutowo-procentowe – Wypływy	-	-4 081	-1 770	-	-5 851
Krótkoterminowe swapy walutowe – Wpływy	1 460 608	-	-	-	1 460 608
Krótkoterminowe swapy walutowe – Wypływy	-1 465 498	-	-	-	-1 465 498
Swapy stóp procentowych – Wpływy	397	1 171	3 473	204	5 245
Swapy stóp procentowych – Wypływy	-	-1 340	-3 030	-175	-4 545
Ogółem	-4 488	-969	489	29	-4 939

3.3.3 Długoterminowe aktywa i zobowiązania finansowe

4

5 W poniższej tabeli przedstawiono wartości bilansowe aktywów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi oraz zobowiązań finansowych, których odzyskanie lub rozliczenie jest spodziewane po upływie 12 miesięcy od dnia sprawozdawczego.

6

w tys. EUR	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa finansowe:		
Pożyczki i zaliczki	1 636 520	1 666 232
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu	619 928	567 292
Pozostałe aktywa	-	171
Ogółem	2 256 448	2 233 695
Zobowiązania finansowe:		
Rezerwy na wystawione gwarancje	628	793
Zobowiązania wobec osób trzecich*	93 531	93 641
Rezerwy z tytułu zobowiązań do udzielenia pożyczki	37 269	23 822
Ogółem	131 428	118 256

* Zobowiązania wobec osób trzecich obejmują niewypłacone dotacje na spłatę odsetek i pomoc techniczną należne państwom członkowskim, których termin wymagalności jest głównie nieokreślony.

3.4 Ryzyko rynkowe

4

5 Ryzyko rynkowe jest to ryzyko, że zmiany cen i stóp rynkowych, takich jak stopy procentowe, ceny akcji i kursy walutowe, wpłyną na przychody jednostki lub na wartość posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

6

3.4.1 Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej wynika ze zmienności wartości ekonomicznej pozycji związanych ze stopami procentowymi lub przychodów uzyskanych z tych pozycji ze względu na niekorzystne zmiany wysokości stóp procentowych.

Wahania wartości ekonomicznej instrumentu ani niedopasowanie wyceny między poszczególnymi aktywami, zobowiązaniami i instrumentami zabezpieczającymi nie mają bezpośredniego wpływu na instrument, ponieważ (i) nie wiążą się z nim żadne bezpośrednie koszty finansowania zewnętrznego ani oprocentowane zobowiązania oraz (ii) w ramach instrumentu akceptuje się wpływ wahań stopy procentowej na przychody z inwestycji.

W ramach instrumentu wrażliwość portfela pożyczek i swapów zabezpieczających w skali mikro na wahania stopy procentowej wycenia się przez obliczenie wartości według punktu bazowego.

Wartość według punktu bazowego pozwala wycenić zysk lub stratę według wartości bieżącej netto odnośnego portfela w wyniku wzrostu stóp procentowych o 1 punkt bazowy (0,01 %) w określonym przedziale czasowym „rynek pieniężny – do jednego roku”, „bardzo krótki – od 2 do 3 lat”, „krótki – od 4 do 6 lat”, „średni – od 7 do 11 lat”, „długi – od 12 do 20 lat” lub „bardzo długi – powyżej 21 lat”.

Aby określić wartość bieżącą netto przepływów pieniężnych pożyczek denominowanych w EUR, w ramach instrumentu stosuje się podstawową krzywą finansowania w EUR. Europejskiego Banku Inwestycyjnego (krzywa swapu EUR skorygowana o globalny spread finansowania EBI). Krzywa finansowania w USD Europejskiego Banku Inwestycyjnego jest stosowana do obliczania wartości bieżącej netto przepływów pieniężnych pożyczek denominowanych w USD. Wartość bieżącą netto przepływów pieniężnych pożyczek denominowanych w walutach, dla których wiarygodne i wystarczająco kompletne krzywe dyskontowe nie są dostępne, określa się, zastępując podstawową krzywą finansowania w EUR. Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Do obliczenia wartości bieżącej netto swapów zabezpieczających w skali mikro instrument wykorzystuje krzywą swapu w EUR dla przepływów pieniężnych denominowanych w EUR oraz krzywą swapu w USD dla przepływów pieniężnych denominowanych w USD.

Zgodnie z poniższą tabelą wartość bieżąca netto portfela pożyczek po uwzględnieniu odnośnych swapów zabezpieczających w skali mikro na dzień 31 grudnia 2019 r. zmniejszyłaby się o 533 tys. EUR (na dzień 31 grudnia 2018 r.: spadek o 483 tys. EUR), gdyby wszystkie istotne krzywe stóp procentowych wzrosły równocześnie i równoległe o 1 punkt bazowy.

Wartość według punktu bazowego w tys. EUR	Rynek pieniężny	Bardzo krótki	Krótki	Średni	Długi	Bardzo długi	Ogółem
Na 31.12.2019	1 rok	2 – 3 lata	4 – 6 lat	7 – 11 lat	12 – 20 lat	21 lat	
Wrażliwość pożyczek i swapów zabezpieczających w skali mikro ogółem	-42	-99	-172	-163	-57	-	-533

Wartość według punktu bazowego w tys. EUR	Rynek pieniężny	Bardzo krótki	Krótki	Średni	Długi	Bardzo długi	Ogółem
Na 31.12.2018	1 rok	2 – 3 lata	4 – 6 lat	7 – 11 lat	12 – 20 lat	21 lat	
Wrażliwość pożyczek i swapów zabezpieczających w skali mikro ogółem	-38	-94	-168	-154	-29	-	-483

3.4.2 Ryzyko walutowe

4

5 Ryzyko walutowe instrumentu to ryzyko utraty wpływów lub wartości ekonomicznej wynikające z niekorzystnych zmian w kursach wymiany walut.

6

Z uwagi na walutę księgową odniesienia (jaką dla instrumentu jest euro), ekspozycja na ryzyko walutowe w przypadku instrumentu istnieje zawsze, gdy występuje niedopasowanie aktywów i zobowiązań denominowanych w walucie księgowej innej niż waluta odniesienia. Ryzyko walutowe obejmuje także skutki zmian wartości przyszłych przepływów środków pieniężnych denominowanych w walucie księgowej innej niż waluta odniesienia, np. płatności z tytułu odsetek i dywidend, ze względu na wahania kursów wymiany.

3.4.2.1 Ryzyko walutowe a aktywa finansowe

Aktywa finansowe instrumentu denominowane są albo w EUR, albo w USD.

Ryzyko walutowe jest zabezpieczone transakcjami walutowymi typu spot lub forward, krótkoterminowymi swapami walutowymi lub swapami walutowymi. Departament Skarbu EBI może w razie konieczności i stosownie do sytuacji wykorzystać zgodnie z polityką Banku jakikolwiek inny instrument, który zapewnia ochronę przed ryzykiem rynkowym związanym z działalnością finansową w ramach instrumentu.

3.4.2.2 Ryzyko walutowe a operacje finansowane lub gwarantowane przez instrument

Wkłady państw członkowskich na rzecz instrumentu przyjmowane są w euro. Operacje finansowane lub gwarantowane przez instrument, a także dopłaty do oprocentowania mogą być denominowane w EUR, USD lub innej zatwierdzonej walucie.

Ekspozycja na ryzyko walutowe (w stosunku do EUR jako waluty referencyjnej) występuje, gdy transakcje denominowane w walutach innych niż EUR są niezabezpieczone. Wytyczne dotyczące zabezpieczania ryzyka walutowego opisano poniżej.

3.4.2.2.1 Zabezpieczanie operacji denominowanych w USD

Ryzyko walutowe wynikające z operacji instrumentu denominowanych w USD jest zabezpieczone zbiorczo za pomocą krótkoterminowych swapów walutowych w EUR/USD, okresowo rolowanych i dostosowywanych kwotowo. Krótkoterminowe swapy walutowe pełnią dwie funkcje. Z jednej strony zapewnia się niezbędną płynność na potrzeby nowych wypłat (pożyczki i kapitał), a z drugiej strony utrzymuje się zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym w skali makro.

Na początku każdego okresu przepływy pieniężne, które w kolejnym okresie mają być otrzymane lub wypłacone w USD, są oszacowywane na podstawie planowanych lub oczekiwanych środków powracających i wypłat. Następnie krótkoterminowe swapy walutowe osiągające termin zapadalności są rolowane, a ich kwota jest korygowana, tak aby pokrywała co najmniej płynność w USD potrzebną w kolejnym okresie.

Co miesiąc pozycja walutowa w USD jest zabezpieczana transakcjami typu spot lub forward, jeżeli przekracza odpowiednie limity.

W okresie odnawiania swapów nieoczekiwane niedobory środków w USD są pokrywane za pomocą doraźnych operacji krótkoterminowych swapów walutowych, natomiast nadwyżki środków są inwestowane w aktywa finansowe lub przeliczane na EUR, jeżeli wynikają ze zwiększenia pozycji walutowej.

3.4.2.2.2. Zabezpieczanie operacji denominowanych w walutach innych niż EUR i USD

Operacje w ramach instrumentu denominowane w walutach innych niż EUR i USD są zabezpieczane za pomocą umów na swapy walutowe o tym samym profilu finansowym, co stanowiąca ich podstawę pożyczka, pod warunkiem że funkcjonuje rynek swapowy.

W przypadku instrumentu występują operacje denominowane w walutach, dla których możliwości zabezpieczenia nie są łatwo dostępne lub ich koszt jest wysoki. Operacje te denominowane są w walutach lokalnych, ale rozliczane w EUR lub USD. Zasady ramowe Instrumentu Inwestycyjnego dotyczące ryzyka finansowego, zatwierdzone przez Komitet Instrumentu Inwestycyjnego w dniu 22 stycznia 2015 r., oferują możliwość zabezpieczenia ekspozycji na ryzyko walutowe w walutach lokalnych, które są w znaczącym stopniu dodatnio skorelowane z USD w sposób syntetyczny przez instrumenty pochodne denominowane w USD. Waluty lokalne zabezpieczone syntetycznie przy pomocy instrumentów pochodnych denominowanych w USD wykazano w sekcji 3.4.2.2.3. poniżej w pozycji „Waluty lokalne (objęte zabezpieczeniem syntetycznym)”, natomiast waluty lokalne niezabezpieczone syntetycznie USD wykazano w tej samej tabeli w pozycji „Waluty lokalne (nieobjęte zabezpieczeniem syntetycznym)”.

7

3.4.2.2.3. Pozycja walutowa (w tys. EUR)

4

W tabelach w niniejszej informacji dodatkowej przedstawiono pozycję walutową instrumentu.

Pozycja walutowa w poniższych tabelach została przedstawiona zgodnie z polityką dotyczącą ryzyka w ramach instrumentu (opisaną w zasadach ramowych Instrumentu Inwestycyjnego dotyczących ryzyka finansowego). Zgodnie z tą polityką pozycja walutowa jest oparta na danych księgowych i określana jako różnica między wybranymi aktywami a zobowiązaniami. Aktywa i zobowiązania określone w pozycji walutowej zgodnie z polityką dotyczącą ryzyka są dobierane w taki sposób, aby zapewnić, że zyski będą przeliczane na walutę sprawozdawczą (EUR) dopiero po ich otrzymaniu.

Zmiany wartości godziwej akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu są – zgodnie z polityką dotyczącą ryzyka – uwzględnione w pozycji walutowej, podobnie jak utrata wartości pożyczek i zaliczek. Instrumenty pochodne uwzględnione w pozycji walutowej zgodnie z polityką dotyczącą ryzyka są wyceniane według wartości nominalnej, a nie wartości godziwej, aby dostosować je do zachowanej wartości aktywów, które są również wyceniane według wartości nominalnej skorygowanej o utratę wartości pożyczek.

W poniższych tabelach pozostała część aktywów i zobowiązań, która obejmuje głównie naliczone odsetki od pożyczek, instrumentów pochodnych i dotacji, jest przedstawiona jako „Pozycja walutowa nieobjęta polityką dotyczącą ryzyka”.

Na dzień 31 grudnia 2019 r.				Zobowiązania do przyszłego finansowania i zobowiązania warunkowe
Aktywa i zobowiązania				
Waluty	Pozycja walutowa zgodnie z polityką dotyczącą ryzyka	Pozycja walutowa nieobjęta polityką dotyczącą ryzyka	Bilansowa pozycja walutowa	
USD	-103 746	-56 632	-160 378	637 693
<i>Waluty lokalne (objęte zabezpieczeniem syntetycznym)*</i>				
KES	29 472	464	29 936	-
TZS	48 092	354	48 446	-
DOP	25 383	602	25 985	-
UGX	37 132	574	37 706	-
RWF	30 766	47	30 813	-
<i>Waluty lokalne (nieobjęte zabezpieczeniem syntetycznym)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	99 864	-530	99 334	-
Ogółem waluty inne niż EUR	166 963	-55 121	111 842	637 693
EUR	-	3 075 194	3 075 194	2 741 023
EUR i waluty inne niż EUR ogółem	166 963	3 020 073	3 187 036	3 378 716

* Objasnienia na temat zabezpieczenia syntetycznego znajdują się w sekcji 3.4.2.2.2.

Na dzień 31 grudnia 2018 r.				Zobowiązania do przyszłego finansowania i zobowiązania warunkowe
Aktywa i zobowiązania				
Waluty	Pozycja walutowa zgodnie z polityką dotyczącą ryzyka	Pozycja walutowa nieobjęta polityką dotyczącą ryzyka	Bilansowa pozycja walutowa	
USD	-157 177	-52 111	-209 288	600 271
<i>Waluty lokalne (objęte zabezpieczeniem syntetycznym)*</i>				
KES	35 806	252	36 058	-
TZS	71 195	814	72 009	-
DOP	35 311	821	36 132	-
UGX	45 731	769	46 500	-
RWF	24 176	17	24 193	-
<i>Waluty lokalne (nieobjęte zabezpieczeniem syntetycznym)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	74 265	-432	73 833	-
Ogółem waluty inne niż EUR	129 307	-49 870	79 437	600 271
EUR	-	2 834 560	2 834 560	3 044 623
EUR i waluty inne niż EUR ogółem	129 307	2 784 690	2 913 997	3 644 894

* objaśnienia na temat zabezpieczenia syntetycznego znajdują się w sekcji 3.4.2.2.2.

3.4.2.3 Analiza wrażliwości na wahania kursów walutowych

Na dzień 31 grudnia 2019 r. 10-procentowy spadek wartości euro w stosunku do wszystkich innych walut spowodowałby zwiększenie zasobów stron wnoszących wkład o 14,0 mln EUR (na dzień 31 grudnia 2018 r.: 8,8 mln EUR). 10-procentowy wzrost wartości euro w stosunku do wszystkich innych walut spowodowałby spadek zasobów stron wnoszących wkład o 11,4 mln EUR (na dzień 31 grudnia 2018 r.: 7,2 mln EUR).

3.4.2.4 Kurs wymiany

Do sporządzenia bilansu na dzień 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r. zastosowano następujące kursy wymiany:

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018 r.
Waluty spoza UE		
Botswana – pula (BWP)	11,8376	12,2038
Dominikana – peso (DOP)	59,3644	57,4037
Fidżi – dolar (FJD)	2,4045	2,4104
Haiti – gourde (HTG)	100,99	86,92
Jamajka – dolar (JMD)	147,6966	144,081
Kenia – szyling (KES)	113,63	116,24
Mauretania – ugija (MRU)	42,2135	41,1660
Mauritius – rupia (MUR)	40,63	39,05
Mozambik – metical (MZN)	68,64	70,14
Nigeria – naira (NGN)	343,45	351,05
Rwanda – frank (RWF)	1051,12	1020,10
Tanzania – szyling (TZS)	2573,66	2 624,33
Uganda – szyling (UGX)	4108	4 239
Stany Zjednoczone – dolar amerykański (USD)	1,1234	1,145
Frank CFA (XAF/XOF)	655,957	655,957
Republika Południowej Afryki – rand (ZAR)	15,7773	16,4594

Zambia – kwacha (ZMW)

15,7894

13,6077

3.4.3 Ryzyko cen akcji

12

Ryzyko cen akcji odnosi się do ryzyka, że wartość godziwa inwestycji kapitałowych zmniejszy się w wyniku zmian w poziomie cen akcji lub w wartości inwestycji kapitałowych.

Instrument jest narażony na ryzyko cen akcji poprzez swoje bezpośrednie inwestycje kapitałowe i inwestycje w fundusze *venture capital*.

Wartość nienotowanych pozycji kapitałowych nie jest na bieżąco dostępna do celów stałego monitorowania i kontroli. Dla takich pozycji najlepsze dostępne wskaźniki obejmują ceny ustalone za pomocą dowolnej stosownej techniki wyceny.

Wpływ na stan zasobów stron wnoszących wkład na rzecz instrumentu (wskutek zmiany wartości godziwej portfela instrumentów kapitałowych) ze względu na +/-10 % zmianę wartości poszczególnych bezpośrednich inwestycji kapitałowych i inwestycji w fundusze *venture capital*, przy niezmienności wszystkich pozostałych zmiennych, wynosi odpowiednio 62,0 mln EUR/-62,0 mln EUR na dzień 31 grudnia 2019 r. (odpowiednio 56,7 mln EUR/-56,7 mln EUR na dzień 31 grudnia 2018 r.).

1 4 Wartości godziwe instrumentów finansowych**4.1 Klasyfikacja księgowa i wartość godziwa**

2 W tabeli poniżej przedstawiono wartości bilansowe i wartości godziwe poszczególnych składników aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, w tym ich poziom w hierarchii wartości godziwej. Nie obejmuje to informacji o wartości godziwej poszczególnych składników aktywów finansowych i zobowiązań finansowych niewykazanych według wartości godziwej, w przypadku gdy wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2019 r.	Wartość bilansowa						Wartość godziwa			
	Pochodne instrumenty finansowe	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu	Środki pieniężne, pożyczki i zaliczki	Aktywa finansowe ogółem	Inne zobowiązania finansowe	Ogółem	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Ogółem
w tys. EUR										
Aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”)										
Pochodne instrumenty finansowe	14 184	-	-	-	-	14 184	-	14 184	-	14 184
Fundusz <i>venture capital</i>	-	504 694	-	-	-	504 694	362	-	504 332	504 694
Bezpośrednie inwestycje kapitałowe	-	115 234	-	-	-	115 234	15 255	-	99 979	115 234
Pożyczki i zaliczki	-	-	21 702	-	-	21 702	-	-	21 702	21 702
Aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) ogółem	14 184	619 928	21 702	-	-	655 814	15 617	35 886	604 311	655 814
Aktywa finansowe wyceniane po koszcie zamortyzowanym										
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	837 777	-	-	837 777	-	-	-	-
Pożyczki i zaliczki	-	-	1 496 973	-	-	1 496 973	-	1 699 057	-	1 699 057
Należności od stron wnoszących wkład	-	-	86 330	-	-	86 330	-	-	-	-
Aktywa finansowe ogółem	-	-	-	330 587	-	330 587	144 097	186 083	-	330 180
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane po koszcie zamortyzowanym ogółem	-	-	2 421 080	330 587	-	2 751 667	144 097	1 885 140	-	2 029 237
Aktywa finansowe ogółem	14 184	619 928	2 442 782	330 587	-	3 407 487				
Zobowiązania finansowe										

wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”)										
Pochodne instrumenty finansowe	-191	-	-	-	-	-191	-	-191	-	-191
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) ogółem							- -191 - -191			
Zobowiązanie finansowe wyceniane po koszcie zamortyzowanym										
Rezerwy na wystawione gwarancje	-	-	-	-	-628	-628				
Rezerwy z tytułu zobowiązań do udzielenia pożyczki	-	-	-	-	-37 269	-37 269				
Zobowiązania wobec osób trzecich	-	-	-	-	-147 438	-147 438				
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	-2 353	-2 353				
Zobowiązania finansowe wyceniane po koszcie zamortyzowanym ogółem							- -187 688 -187 688			
Zobowiązania finansowe ogółem	-191	-	-	-	-187 688	-187 879				

4 Wartości godziwe instrumentów finansowych (c.d.)

4.1 Klasyfikacja księgowa i wartość godziwa (c.d.)

Na dzień 31 grudnia 2018 r.	Wartość bilansowa						Wartość godziwa			
	Pochodne instrumenty finansowe	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu	Środki pieniężne, pożyczki i należności	Aktywa finansowe ogółem	Inne zobowiązania finansowe	Ogółem	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Ogółem
w tys. EUR										
Aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”)										
Pochodne instrumenty finansowe	9 873	-	-	-	-	9 873	-	9 873	-	9 873
Fundusze <i>venture capital</i>	-	467 152	-	-	-	467 152	-	-	467 152	467 152
Bezpośrednie inwestycje kapitałowe	-	100 140	-	-	-	100 140	16 675	-	83 465	100 140
Pożyczki i zaliczki	-	-	720	-	-	720	-	720	-	720
Aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) ogółem	9 873	567 292	720	-	-	577 885	16 675	10 593	550 617	577 885
Aktywa finansowe wyceniane po koszcie zamortyzowanym										
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	573 708	-	-	573 708	-	-	-	-
Pożyczki i zaliczki	-	-	1 540 271	-	-	1 540 271	-	1 760 576	-	1 760 576
Należności od stron wnoszących wkład	-	-	100 000	-	-	100 000	-	-	-	-
Aktywa finansowe ogółem	-	-	-	335 140	-	335 140	191 475	145 061	-	336 536
Pozostałe aktywa	-	-	171	-	-	171	-	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane po koszcie zamortyzowanym ogółem	-	-	2 214 150	335 140	-	2 549 290	191 475	1 905 637	-	2 097 112
Aktywa finansowe ogółem	9 873	567 292	2 214 870	335 140	-	3 127 175				
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”)										
Pochodne instrumenty finansowe	-8 493	-	-	-	-	-8 493	-	-8 493	-	-8 493
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) ogółem	-8 493	-	-	-	-	-8 493	-	-8 493	-	-8 493
Zobowiązania finansowe wyceniane po koszcie zamortyzowanym										
Rezerwy na wystawione gwarancje	-	-	-	-	-793	-793				
Rezerwy z tytułu zobowiązań do udzielenia pożyczki	-	-	-	-	-23 822	-23 822				
Zobowiązania wobec osób trzecich	-	-	-	-	-143 813	-143 813				
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	-2 493	-2 493				
Zobowiązania finansowe wyceniane po koszcie zamortyzowanym ogółem	-	-	-	-	-170 921	-170 921				

Zobowiązania finansowe	-8 493	-	-	-	-170 921	-179 414
ogółem						

4.2 Wycena według wartości godziwej

4.1

4.2.1 Techniki wyceny i istotne dane wejściowe, które nie dają się zaobserwować

W poniższej tabeli zawarto informacje dotyczące technik wyceny i istotnych danych wejściowych, które nie dają się zaobserwować, zastosowanych do wyceny instrumentów finansowych, zaliczanych do poziomu 2 i 3 w hierarchii wartości godziwej.

Technika wyceny	Istotne dane wejściowe, które nie dają się zaobserwować	Związek danych wejściowych, które nie dają się zaobserwować, z wyceną wartości godziwej
Instrumenty finansowe wykazane według wartości godziwej:		
Pochodne instrumenty finansowe	Zdyskontowany przepływ środków pieniężnych: Przyszłe przepływy pieniężne szacuje się na podstawie kursów forward i stóp procentowych (z dających się zaobserwować kursów forward i krzywych rentowności na koniec okresu sprawozdawczego) oraz kontraktów terminowych typu forward i stóp procentowych, zdyskontowanych stopą odzwierciedlającą ryzyko kredytowe różnych kontrahentów.	Nie dotyczy.
Fundusz <i>venture capital</i>	Metoda skorygowanych aktywów netto: Wartość godziwą określa się albo przez zastosowanie wielkości procentowej odpowiadającej udziałowi własnościowemu instrumentu w podmiocie bazowym w stosunku do wartości aktywów netto z ostatniego sprawozdania skorygowanej o przepływy pieniężne, albo, w miarę możliwości, przez zastosowanie dokładnej wartości udziału na ten sam dzień, przedłożonej przez odpowiedni organ zarządzający funduszem. Aby wypełnić lukę pomiędzy ostatnią dostępną wartością aktywów netto i sprawozdawczością na koniec roku, przeprowadza się następnie procedurę przeglądu zdarzeń i w razie konieczności koryguje podawaną wartość aktywów netto.	Nie dotyczy.
Bezpośrednie inwestycje kapitałowe	Skorygowane aktywa netto.	Im więcej czasu upływa pomiędzy dniem wyceny wartości godziwej a ostatnim dniem sprawozdawczym funduszu <i>venture capital</i> , tym wyższa jest korekta związana z upływem czasu.
Pożyczki według wartości godziwej (zestaw finansowania efektywnego)	Skorygowane aktywa netto.	Im wyższe potrącenie z tytułu braku zbywalności, tym niższa wartość godziwa.
	Korekta dotycząca czasu upływającego pomiędzy ostatnim dniem sprawozdawczym jednostki, w którą dokonano inwestycji, a dniem wyceny, z uwzględnieniem: kosztów operacyjnych, późniejszych zmian wartości godziwej aktywów bazowych funduszu <i>venture capital</i> , dodatkowych zaciągniętych zobowiązań, zmian rynkowych lub innych zmian warunków gospodarczych.	Im wyższe potrącenie z tytułu braku zbywalności, tym niższa wartość godziwa.
	Potrącenie z tytułu braku zbywalności (płynności) określone poprzez odniesienie do poprzednich cen transakcyjnych dla podobnych inwestycji kapitałowych w kraju/regionie waha się w przedziale od 5 do 30 %.	
	Składniki stopy dyskontowej odzwierciedlające ryzyko kredytowe kredytobiorcy w porównaniu ze stopami rynkowymi wolnymi od ryzyka.	Im wyższy stopa dyskontowa, tym niższa wartość godziwa.

wartości odniesienia.

W przypadku pożyczkobiorców, którzy nie kontynuują działalności: podejście oparte na aktywach netto (podejście oparte na wartości likwidacyjnej).

4.2 4.2.1 Techniki wyceny i istotne dane wejściowe, które nie dają się zaobserwować (c.d.)

Technika wyceny		Istotne dane wejściowe, które nie dają się zaobserwować	Związek danych wejściowych, które nie dają się zaobserwować, z wyceną wartości godziwej
Instrumenty finansowe niewykazane według wartości godziwej			
Pożyczki i zaliczki	Zdyskontowany przepływ środków pieniężnych: W modelu wyceny stosuje się przepływy pieniężne wynikające z umowy, uwarunkowane brakiem niewykonania zobowiązania przez dłużnika, i nie uwzględnia się wartości zabezpieczeń ani możliwości wcześniejszej spłaty. Aby uzyskać wartość bieżącą netto pożyczek, w stosowanym modelu dyskontuje się przepływy pieniężne wynikające z umowy każdej pożyczki z wykorzystaniem skorygowanej krzywej dyskonta rynkowego. Wartość bieżąca netto poszczególnych pożyczek jest następnie korygowana z uwzględnieniem właściwej powiązanej oczekiwanej straty. Wyniki są następnie sumowane, aby otrzymać wartość godziwą pożyczek i zaliczek.	Nie dotyczy.	Nie dotyczy.
Aktywa finansowe ogółem	Zdyskontowany przepływ środków pieniężnych.	Nie dotyczy.	Nie dotyczy.

Przy zastosowaniu MSSF 13 korekty aktualizujące wartość wyceny ujmują się w wartości godziwej instrumentów pochodnych na dzień 31 grudnia 2019 i 31 grudnia 2018 r.; mowa tu o:

- korekcie wyceny kredytowej (CVA), odzwierciedlającej ryzyko kredytowe kontrahenta związane z transakcjami na instrumentach pochodnych, na kwotę -32,8 tys. EUR na dzień 31 grudnia 2019 r. i -37,4 tys. EUR na dzień 31 grudnia 2018 r.;
- korekcie wyceny debetowej (DVA), odzwierciedlającej własne ryzyko kredytowe związane z transakcjami na instrumentach pochodnych, na kwotę +28,7 tys. EUR na dzień 31 grudnia 2019 r. i +15,1 tys. EUR na dzień 31 grudnia 2018 r.

4.2.2 Przesunięcie pomiędzy poziomami 1 i 2

Zgodnie z polityką instrumentu przesunięcia pomiędzy poziomami uznaje się z dniem wystąpienia zdarzenia lub zmiany okoliczności, które wywołały przesunięcie.

W 2019 i 2018 r. w ramach instrumentu nie dokonano żadnych przesunięć z poziomu 1 do 2 ani z poziomu 2 do 1 w hierarchii wartości godziwej.

4.2.3 Poziom 3 – wartości godziwe

Poziom 3 – wartości godziwe: uzgodnienie

W poniższych tabelach przedstawiono zmiany w zakresie instrumentów poziomu 3 za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r.

W tys. EUR	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu
Saldo na dzień 1 stycznia 2019 r.	550 617
Zyski lub straty uwzględnione w zyskach lub stratach:	
– zrealizowany wynik netto z tytułu akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu	1 708
– zmiana wartości godziwej netto z tytułu akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu	17 666
Ogółem	19 374
Wyплаты	106 943
Kwoty spłacone	-79 435
Różnice kursowe	6 812
Saldo na dzień 31 grudnia 2019 r.	604 311

W tys. EUR	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu
Saldo na dzień 1 stycznia 2018 r.	473 081
Zyski lub straty uwzględnione w zyskach lub stratach:	
– zrealizowany wynik netto z tytułu akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu	-10 622
– zmiana wartości godziwej netto z tytułu akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu	-13 411
Ogółem	-24 033
Wyплаты	95 434
Kwoty spłacone	-11 165
Różnice kursowe	17 300
Saldo na dzień 31 grudnia 2018 r.	550 617

W 2019 i 2018 r. w ramach instrumentu nie dokonano żadnych przesunięć z poziomu 3 ani do poziomu 3 w strukturze wartości godziwej

5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Podział środków pieniężnych i ich ekwiwalentów:

w tys. EUR	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne w kasie	72 166	51 936
Lokaty terminowe	622 991	521 882
Komercyjne papiery dłużne	142 823	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w rachunku przepływów pieniężnych	837 980	573 818
Naliczone odsetki	-203	-110
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	837 777	573 708

1

2 6 Pochodne instrumenty finansowe

Główne składniki pochodnych instrumentów finansowych, zaklasyfikowanych jako utrzymywane do sprzedaży, są następujące:

Na dzień 31 grudnia 2019 r.	Wartość godziwa		Wartość nominalna
	Aktywa	Zobowiązania	
w tys. EUR			
Swapy walutowe	-	-	-
Swapy stóp procentowych	99	-191	24 181
Krótkoterminowe swapy walutowe	14 085	-	1 545 000
Pochodne instrumenty finansowe ogółem	14 184	-191	1 569 181

Na dzień 31 grudnia 2018 r.	Wartość godziwa		Wartość nominalna
	Aktywa	Zobowiązania	
w tys. EUR			
Swapy walutowo-procentowe	340	-665	5 245
Swapy stóp procentowych	654	-	28 470
Krótkoterminowe swapy walutowe	8 879	-7 828	1 460 608
Pochodne instrumenty finansowe ogółem	9 873	-8 493	1 494 323

7 Pożyczki i zaliczki

7.1 Pożyczki i zaliczki

W poniższej tabeli przedstawiono uzgodnienie salda otwarcia i zamknięcia pożyczek i zaliczek z modelem utraty wartości oczekiwanych strat kredytowych MSSF 9.

W tys. EUR	Pożyczki globalne*	Pożyczki nadrzędne	Pożyczki podporządkowane	POCI	Ogółem
Wartość nominalna pożyczek wycenianych po koszcie zamortyzowanym na dzień 1 stycznia 2019 r.	1 051 317	593 324	60 717	3 588	1 708 946
Wyплаты	164 308	123 416	-	-	287 724
Odpisy	-2	-278	-	-	-280
Kwoty spłacone	-206 517	-113 100	-34 496	-	-354 113
Sprzedaż wierzytelności	-2 591	-	-	-	-2 591
Zmiana modelu biznesowego (zestaw finansowania efektywnego)**	-	-10 062	-	-3 588	-13 650
Różnice kursowe	15 041	4 064	1 493	-	20 598
Wartość nominalna pożyczek wycenianych po koszcie zamortyzowanym na dzień 31 grudnia 2019 r.	1 021 556	597 364	27 714	-	1 646 634
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2019 r.	-103 868	-49 609	-29 360	-1 794	-184 631
Zmiany netto 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych	5 164	-86	-	-	5 078
Zmiany netto oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia niedotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-15 558	2 559	2 205	-	-10 794
Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-4 397	-47	-	-	-4 444
Odwrocenie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	21 811	5 592	-	-	27 403
Sprzedaż wierzytelności	2 591	-	-	-	2 591
Zmiana modelu biznesowego (zestaw finansowania efektywnego)**	-	5 031	-	1 794	6 825
Odpisy	2	278	-	-	280
Różnice kursowe	-1 911	-368	-559	-	-2 838
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2019 r.	-96 166	-36 650	-27 714	-	-160 530
Pożyczki i zaliczki wyceniane po koszcie zamortyzowanym na dzień 31 grudnia 2019 r.	925 390	560 714	-	-	1 486 104
Wartość nominalna pożyczek wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) na dzień 1 stycznia 2019 r.	1 800	-	-	-	1 800
Wyплаты	-	23 461	-	-	23 461
Zmiana modelu biznesowego (zestaw finansowania efektywnego)**	-	13 650	-	-	13 650
Kwoty spłacone	-720	-245	-	-	-965
Odpisy	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	-8	-	-	-8
Wartość nominalna pożyczek wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) na dzień 31 grudnia 2019 r.	1 080	36 858	-	-	37 938
Korekty wartości godziwej na dzień 1 stycznia 2019 r.	-1 080	-	-	-	-1 080
Zmiana wartości godziwej netto	-	-8 331	-	-	-8 331
Zmiana modelu biznesowego (zestaw finansowania efektywnego)**	-	-6 825	-	-	-6 825
Korekty wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2019 r.	-1 080	-15 156	-	-	-16 236
Pożyczki i zaliczki wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) na dzień 31 grudnia 2019 r.	-	21 702	-	-	21 702
Zamortyzowany koszt	-3 545	-4 950	10	-	-8 485
Odsetki	10 451	8 903	-	-	19 354

Pożyczki i zaliczki na dzień 31 grudnia 2019 r.	932 296	-586 369	10	-	1 518 675
---	---------	----------	----	---	-----------

* W tym umowy agencyjne.

** Szczegółowe informacje można znaleźć w informacji dodatkowej 24.

3 7

Pożyczki i zaliczki (c.d.)

7.1 Pożyczki i zaliczki (c.d.)

w tys. EUR	Pożyczki globalne*	Pożyczki nadrzędne	Pożyczki podporządkowane	POCI	Ogółem
Wartość nominalna pożyczek wycenianych po koszcie zamortyzowanym na dzień 1 stycznia 2018 r.	1 003 294	687 499	62 546	-	1 753 339
Wpłaty	203 352	52 274	-	3 588	259 214
Odpisy	-	-	-	-	-
Kwoty spłacone	-192 355	-157 952	-4 548	-	-354 855
Odsetki skapitalizowane	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	37 026	11 503	2 719	-	51 248
Wartość nominalna pożyczek wycenianych po koszcie zamortyzowanym na dzień 31 grudnia 2018 r.	1 051 317	593 324	60 717	3 588	1 708 946
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2018 r.	-35 082	-57 911	-62 546	-	-155 539
Zmiany netto 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych	-1 853	288	-	-	-1 565
Zmiany netto oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia niedotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	4 696	870	-2 146	-	3 420
Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-71 204	-	-	-1 794	-72 998
Odwroćenie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	2 214	8 480	37 678	-	48 372
Odpisy	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	-2 639	-1 336	-2 346	-	-6 321
Odpis z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2018 r.	-103 868	-49 609	-29 360	-1 794	-184 631
Pożyczki i zaliczki wyceniane po koszcie zamortyzowanym na dzień 31 grudnia 2018 r.	947 449	543 715	31 357	1 794	1 524 315
Wartość nominalna pożyczek wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) na dzień 1 stycznia 2018 r.	1 800	-	-	-	1 800
Wpłaty	-	-	-	-	-
Kwoty spłacone	-	-	-	-	-
Odpisy	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	-	-	-	-
Wartość nominalna pożyczek wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) na dzień 31 grudnia 2018 r.	1 800	-	-	-	1 800
Korekty wartości godziwej na dzień 1 stycznia 2018 r.	-378	-	-	-	-378
Zmiana wartości godziwej netto	-702	-	-	-	-702
Korekty wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2018 r.	-1 080	-	-	-	-1 080
Pożyczki i zaliczki wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy („FVTPL”) na dzień 31 grudnia 2018 r.	720	-	-	-	720
Zamortyzowany koszt	-3 550	-3 109	11	-	-6 648
Odsetki	12 330	9 243	1 031	-	22 604
Pożyczki i zaliczki na dzień 31 grudnia 2018 r.	956 949	549 849	32 399	1 794	1 540 991

* W tym umowy agencyjne.

7.2 Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości kredytów i zaliczek – odpisy na oczekiwane straty kredytowe, bez odwróceń

W tys. EUR	2019			POCI	Ogółem
	12-miesięczne oczekiwane straty kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia niedotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe		
Pożyczki i zaliczki wyceniane po koszcie zamortyzowanym					
Saldo na dzień 1 stycznia 2019 r.	22 023	27 342	133 472	1 794	184 631
Przesunięcie do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych	3 952	-	-	-	3 952
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia niedotkniętych utratą wartości	-4 005	25 150	-	-	21 145
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia dotkniętych utratą wartości ze	-	-46	-	-	-46
Sprzedaż wierzytelności	-	-	-2 591	-	-2 591
Zmiana modelu biznesowego (zestaw finansowania efektywnego)*	-	-10	-5 031	-1 794	-6 835
Aktywa finansowe, które usunięto z bilansu	-129	-10 049	-	-	-10 178
Odpisy	-	-	-280	-	-280
Różnice kursowe	247	371	2 221	-	2 839
Saldo na dzień 31 grudnia 2019 r.	17 191	38 509	104 830	-	160 530

* Szczegółowe informacje można znaleźć

w tys. EUR	2018			POCI	Ogółem
	12-miesięczne oczekiwane straty kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia niedotknięte utrata wartości ze względu na ryzyko kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utrata wartości ze względu na ryzyko kredytowe		
Pożyczki i zaliczki wyceniane po koszcie zamortyzowanym					
Saldo na dzień 1 stycznia 2018 r.	19 738	29 975	105 826	-	155 539
Przesunięcie do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych	2 285	-	-	-	2 285
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia niedotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-	-2 633	-	-	-2 633
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia dotkniętych utratą wartości ze względem na ryzyko kredytowe	-	-	27 646	1 794	29 440
Saldo na dzień 31 grudnia 2018 r.	22 023	27 342	133 472	1 794	184 631

4 8 Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu

W poniższej tabeli przedstawiono uzgodnienie salda otwarcia i zamknięcia inwestycji kapitałowych:

W tys. EUR	Fundusze venture capital	Bezpośrednie inwestycje kapitałowe	Ogółem
Koszty na dzień 1 stycznia 2019 r.	421 593	93 214	514 807
Wypłaty	90 972	15 971	106 943
Kwoty spłacone/sprzedaż	-56 387	-13 361	-69 748
Różnice kursowe	6 126	281	6 407
Koszty na dzień 31 grudnia 2019 r.	462 304	96 105	558 409
Niezrealizowane zyski i straty na dzień 1 stycznia 2019 r.	45 559	6 926	52 485
Zmiana netto niezrealizowanych zysków i strat	-3 488	12 117*	8 629
Różnice kursowe	319	86	405
Niezrealizowane zyski i straty na dzień 31 grudnia 2019 r.	42 390	19 129	61 519

Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu na dzień 31 grudnia 2019 r.

504 694

115 234

619 928

* Zawiera zniekształcenie w odniesieniu do godziwej wyceny przeprowadzonej na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 5 853 tys. EUR, którą skorygowano w 2019 r. Pomijając to, zmiana netto niezrealizowanych zysków i strat wyniosłaby 17 970 tys. EUR w roku budżetowym 2019.

W tys. EUR	Fundusze venture capital	Bezpośrednie inwestycje kapitałowe	Ogółem
Koszty na dzień 1 stycznia 2018 r.	356 086	70 310	426 396
Wypłaty	73 250	22 184	95 434
Kwoty spłacone/sprzedaż	-21 681	-635	-22 316
Różnice kursowe	13 938	1 355	15 293
Koszty na dzień 31 grudnia 2018 r.	421 593	93 214	514 807
Niezrealizowane zyski i straty na dzień 1 stycznia 2018 r.	64 018	7 125	71 143
Zmiana netto niezrealizowanych zysków i strat	-20 493	-172	-20 665
Różnice kursowe	2 034	-27	2 007
Niezrealizowane zyski i straty na dzień 31 grudnia 2018 r.	45 559	6 926	52 485
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu na dzień 31 grudnia 2018 r.	467 152	100 140	567 292

5 9 Należności od stron wnoszących wkład

Należności od stron wnoszących wkład w wysokości 86 330 tys. EUR obejmują wyłącznie wkłady państw członkowskich niewniesione pomimo wezwania.

6 10 Aktywa finansowe ogółem

Portfel skarbowy złożony jest z notowanych obligacji, których rezydualny termin zapadalności przypada w okresie krótszym niż trzy miesiące od dnia sprawozdawczego. Poniższa tabela przedstawia zmiany w portfelu skarbowym:

w tys. EUR	
Saldo na dzień 1 stycznia 2019 r.	335 140
Nabycie	2 948 021
Zapadalności	-2 952 905
Zmiana amortyzacji premii/dyskonta	-93
Zmiana stanu naliczonych odsetek	424
Saldo na dzień 31 grudnia 2019 r.	330 587
W tys. EUR	
Saldo na dzień 1 stycznia 2018 r.	144 382
Nabycie	2 219 062
Zapadalności	-2 026 659
Zmiana amortyzacji premii/dyskonta	149
Zmiana stanu naliczonych odsetek	-1 794
Saldo na dzień 31 grudnia 2018 r.	335 140

7 11 Pozostałe aktywa

Główne składniki pozostałych aktywów są następujące:

w tys. EUR	31.12.2019	31.12.2018
Gwarancje finansowe	-	171
Pozostałe aktywa ogółem	-	171

8 12 Przychody przyszłych okresów

Główne składniki przychodów przyszłych okresów są następujące:

w tys. EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dotacje na spłatę odsetek przyszłych okresów	32 085	32 658
Prowizje z tytułu pożyczek i zaliczki przyszłych okresów	481	1 106
Przychody przyszłych okresów ogółem	32 566	33 764

9 13 Rezerwy na wystawione gwarancje, bez odwróceń

W poniższych tabelach przedstawiono uzgodnienie salda otwarcia i zamknięcia rezerwy na gwarancje finansowe z modelem utraty wartości oczekiwanych strat kredytowych MSSF 9:

W tys. EUR	2019			Ogółem
	12-miesięczne oczekiwane straty kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia niedotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	
Wystawione gwarancje				
Saldo na dzień 1 stycznia	94	699	-	793
Przesunięcie do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych	534	-	-	534
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia niedotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-	-	-	-
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-	-	-	-
Gwarancje, które usunięto z bilansu	-	-588	-	-588
Uruchomienie gwarancji	-	-53	-	-53
Amortyzacja opłat płatnych z góry	-	-71	-	-71
Różnice kursowe	-	13	-	13
Saldo na dzień 31 grudnia	628	-	-	628

w tys. EUR	2018			Ogółem
	12-miesięczne oczekiwane straty kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia niedotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	
Wystawione gwarancje				
Saldo na dzień 1 stycznia	-	484	-	484
Przesunięcie do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych	94	-	-	94
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia niedotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-	391	-	391
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-	-	-	-
Gwarancje, które usunięto z bilansu	-	-	-	-
Uruchomienie gwarancji	-	-	-	-
Amortyzacja opłat płatnych z góry	-	-128	-	-128
Różnice kursowe	-	-48	-	-48
Saldo na dzień 31 grudnia	94	699	-	793

10 14 Rezerwy z tytułu zobowiązań do udzielenia pożyczki, bez odwróceń

11

W poniższej tabeli przedstawiono uzgodnienie salda otwarcia i zamknięcia odpisu na oczekiwane straty kredytowe związane z niewypłaconymi pożyczkami (zobowiązania do udzielenia pożyczki) z modelem utraty wartości oczekiwanych strat kredytowych MSSF 9:

W tys. EUR	2019			Ogółem
	12-miesięczne oczekiwane straty kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia niedotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	
Zobowiązania do udzielenia pożyczek				
Saldo na dzień 1 stycznia	7 225	16 597	-	23 822
Przesunięcie do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych	1 669	9 983	-	11 652
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia niedotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-836	15 138*	-	14 302
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-	-	-	-
Wycena odpisu na oczekiwane straty kredytowe netto	696	773	-	1 469
Zmiana modelu biznesowego (zestaw finansowania efektywnego)**	-2 974	-1 387	-	-4 361
Aktywa finansowe, które usunięto z bilansu	-1 960	-7 858	-	-9 818
Różnice kursowe	123	80	-	203
Saldo na dzień 31 grudnia	3 943	33 326	-	37 269

* Metodę szacowania rezerw z tytułu zobowiązań do udzielenia pożyczki na dzień 31 grudnia 2019 r. zmieniono w odniesieniu do zobowiązań do udzielenia pożyczki fazy 2, w związku z czym w ramach instrumentu w obliczeniach nie zastosowano współczynników konwersji kredytowej. W wyniku tej zmiany uzyskano dodatkowe oczekiwane straty kredytowe w wysokości 7,7 mln EUR.

** Szczegółowe informacje można znaleźć w informacji dodatkowej 24.

w tys. EUR	2018			Ogółem
	12-miesięczne oczekiwane straty kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia niedotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	Oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	
Zobowiązania do udzielenia pożyczek				
Saldo na dzień 1 stycznia	1 993	2 163	-	4 156
Przesunięcie do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych	5 192	-	-	5 192
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia niedotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-	14 420	-	14 420
Przesunięcie do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe	-	-	-	-
Różnice kursowe	40	14	-	54
Saldo na dzień 31 grudnia	7 225	16 597	-	23 822

12

13 15 Zobowiązania wobec osób trzecich

14

Główne składniki zobowiązań wobec osób trzecich są następujące:

w tys. EUR	31.12.2019	31.12.2018
Ogólne koszty administracyjne netto należne EBI	50 009	47 799
Inne zobowiązania wobec EBI	31	54
Niewypłacone dotacje na spłatę odsetek i pomoc techniczną należne państwom członkowskim	97 398	95 960
Zobowiązania wobec osób trzecich ogółem	147 438	143 813

15 16 Pozostałe zobowiązania

16

Główne składniki pozostałych zobowiązań są następujące:

w tys. EUR	31.12.2019	31.12.2018
Splaty pożyczek otrzymane wcześniej	1 961	2 124
Przychody przyszłych okresów z dotacji na spłatę odsetek	339	369
Uruchomienie gwarancji finansowych	53	-
Pozostałe zobowiązania ogółem	2 353	2 493

17 17 Wkład państw członkowskich, do którego opłacenia wezwano (w tys. EUR)

18

Państwa członkowskie	Wkład na Instrument Inwestycyjny	Wkład na dotacje na spłatę odsetek i pomoc techniczną	Ogółem wniesiony	Wkład niewniesiony (pomimo wezwania)*
Austria	76 442	9 592	86 034	2 410
Belgia	112 757	14 105	126 862	3 530
Bułgaria	1 274	336	1 610	140
Cypr	819	216	1 035	90
Republika Czeska	4 641	1 224	5 865	510
Dania	62 220	7 875	70 095	2 000
Estonia	455	120	575	50
Finlandia	43 821	5 655	49 476	1 470
Francja	677 756	81 837	759 593	19 550
Niemcy	667 065	82 766	749 831	20 500
Grecja	39 090	5 324	44 414	1 470
Węgry	5 005	1 320	6 325	550
Irlandia	21 034	3 075	24 109	910
Włochy	374 974	48 883	423 857	12 860
Łotwa	637	168	805	70
Litwa	1 092	288	1 380	120
Luksemburg	8 422	1 065	9 487	270
Malta	273	72	345	30
Niderlandy	151 510	19 140	170 650	4 850
Polska	11 830	3 120	14 950	1 300
Portugalia	30 418	4 154	34 572	2 300
Rumunia	3 367	888	4 255	370
Słowacja	1 911	504	2 415	210
Słowenia	1 638	432	2 070	180
Hiszpania	191 564	27 231	218 795	7 850
Szwecja	81 090	10 499	91 589	2 740
Zjednoczone Królestwo	395 895	53 802	449 697	-
Ogółem na dzień 31 grudnia 2019 r.	2 967 000	383 691	3 350 691	86 330
Ogółem według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.	2 697 000	353 691	3 050 691	100 000

* W dniu 24 października 2019 r. Rada ustaliła wysokość wkładu finansowego, jaki ma wnieść każde państwo członkowskie do dnia 21 stycznia 2020 r. Na dzień 31 grudnia 2019 r. niewpłacone pozostało 86 330 EUR.

19 18 Zobowiązania do przyszłego finansowania i zobowiązania warunkowe

W tys. EUR	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania		
Niewypłacone pożyczki	1 357 320	1 283 931
Niewypłacone zobowiązania dotyczące akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu	405 920	347 167
Gwarancje wystawione	200 013	2 800
Dotacje na spłatę odsetek i pomoc techniczną	455 671	457 328
Zobowiązania warunkowe		
Gwarancje podpisane, niewystawione	1 359 818	1 553 668
Zobowiązania do przyszłego finansowania i zobowiązania warunkowe ogółem	3 778 742	3 644 894

20 19 Przychody z tytułu odsetek, koszty odsetek oraz podobne przychody i koszty

Główne składniki przychodów z tytułu odsetek i podobnych przychodów są następujące:

w tys. EUR	Od 1.1.2019 do 31.12.2019	Od 1.1.2018 do 31.12.2018
Pożyczki i zaliczki	89 244	92 506
Dotacje na spłatę odsetek	4 679	4 224
Przychody z tytułu odsetek i podobne przychody ogółem	93 923	96 730

Główne składniki kosztów z tytułu odsetek i podobnych kosztów są następujące:

w tys. EUR	Od 1.1.2019 do 31.12.2019	Od 1.1.2018 do 31.12.2018
Pochodne instrumenty finansowe	-261	-563
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-722	-654
Aktywa finansowe ogółem	-1 965	-1 322
Odsetki i podobne koszty ogółem	-2 948	-2 539

21

22 20 Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Główne składniki przychodów z tytułu opłat i prowizji są następujące:

w tys. EUR	Od 1.1.2019 do 31.12.2019	Od 1.1.2018 do 31.12.2018
Opłaty i prowizje od pożyczek i zaliczek	4 399	107
Opłaty i prowizje od gwarancji finansowych	39	170
Inne	-	7
Przychody z tytułu opłat i prowizji ogółem	4 438	284

Główne składniki kosztów opłat i prowizji są następujące:

w tys. EUR	Od 1.1.2019 do 31.12.2019	Od 1.1.2018 do 31.12.2018
Prowizje wypłacone przez Komisję osobom trzecim w odniesieniu do akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu	-721	-106
Koszty opłat i prowizji ogółem	-721	-106

23 21 Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu – wynik netto

Główne składniki zrealizowanych zysków netto z tytułu akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu są następujące:

w tys. EUR	Od 1.1.2019 do 31.12.2019	Od 1.1.2018 do 31.12.2018
Zrealizowany wynik netto z tytułu akcji i innych papierów wartościowych o zmiennej stopie dochodu	-133	3 166
Przychody z dywidend	1 408	7 320
Zmiana wartości godziwej netto	8 629	-20 665
Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu – wynik netto	9 904	-10 179

24

25 22 Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne stanowią rzeczywiste koszty poniesione przez EBI w związku z zarządzaniem instrumentem pomniejszone o przychody z tytułu standardowych opłat za oszacowanie wartości pobieranych bezpośrednio przez EBI od klientów korzystających z instrumentu.

Główne składniki ogólnych kosztów administracyjnych są następujące:

W tys. EUR	Od 1.1.2019 do 31.12.2019	1.1.2018 – 31.12.2018
Faktyczne koszty poniesione przez EBI	-52 982	-50 021
Przychody z opłat za oszacowanie wartości pobieranych bezpośrednio od klientów korzystających z instrumentu	2 973	2 222
Ogólne koszty administracyjne ogółem	-50 009	-47 799

23 Zaangażowanie w jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji (w tys. EUR)

Definicja jednostki strukturyzowanej

Jednostka strukturyzowana to jednostka zorganizowana w taki sposób, że prawa głosu lub uprawnienia o podobnym charakterze nie są najważniejszym czynnikiem decydującym o sprawowaniu w niej kontroli. Zgodnie z MSSF 12 jednostka strukturyzowana często posiada niektóre lub wszystkie poniższe cechy:

- ograniczony zakres działalności,
- wąski i szczegółowo określony cel, np. efektywny podatkowo leasing, prowadzenie działalności w zakresie badań i rozwoju, zapewnianie źródeł kapitału lub finansowania jednostce lub zapewnianie możliwości inwestycyjnych inwestorom poprzez przenoszenie ryzyka i korzyści powiązanych z aktywami jednostki strukturyzowanej na inwestorów,
- kapitał własny niewystarczający, aby pozwolić jednostce strukturyzowanej na finansowanie własnej działalności bez podporządkowanego wsparcia finansowego,
- finansowanie w postaci wielu powiązanych umownie instrumentów na rzecz inwestorów, którzy tworzą koncentrację ryzyka kredytowego lub innych rodzajów ryzyka (transze).

Jednostki strukturyzowane niepodlegające konsolidacji

Termin „jednostki strukturyzowane niepodlegające konsolidacji” odnosi się do wszystkich jednostek strukturyzowanych, które nie są kontrolowane przez instrument, oraz obejmuje udziały w jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji.

Definicja udziałów w jednostkach strukturyzowanych:

W MSSF 12 „udziały” zdefiniowano ogólnie, tak aby obejmowały umowne i nieumowne zaangażowanie, które wiąże się z ekspozycją jednostki sprawozdawczej na zmienność zwrotu finansowego z wyników jednostki. Przykładem takich udziałów jest posiadanie udziałów kapitałowych oraz inne formy zaangażowania, takie jak zapewnianie finansowania, pomoc na utrzymanie płynności finansowej, środki wsparcia jakości kredytowej, zobowiązania i gwarancje wobec innej jednostki. Zgodnie z MSSF 12 jednostka sprawozdawcza nie musi koniecznie posiadać udziałów w innej jednostce tylko z powodu istnienia typowej relacji między klientem a dostawcą.

Poniższa tabela wyszczególnia rodzaje jednostek strukturyzowanych, które nie podlegają konsolidacji przez instrument, ale w których posiada on udziały.

Rodzaj jednostki strukturyzowanej	Charakter i cel	Udziały instrumentu
Finansowanie typu <i>project finance</i> – pożyczki dla spółek specjalnego przeznaczenia	Transakcje typu <i>project finance</i> to transakcje, w przypadku których instrument polega w zakresie obsługi swojego zadłużenia na pożyczkobiorcy, którego jedyne lub główne źródło przychodów jest generowane przez jeden składnik aktywów lub ich ograniczoną liczbę, które to aktywa są finansowane z tego zadłużenia, lub przez inne wcześniej istniejące aktywa powiązane z danym projektem na mocy umowy. Transakcje typu <i>project finance</i> często są finansowane za pośrednictwem spółek specjalnego przeznaczenia.	Kwoty wypłacone netto Przychody z tytułu odsetek
Operacje kapitału wysokiego ryzyka	Instrument finansuje fundusze venture capital i fundusze inwestycyjne. Fundusze venture capital i fundusze inwestycyjne gromadzą środki (i zarządzają nimi) od inwestorów zainteresowanych inwestycjami na niepublicznym rynku kapitałowym w małych i średnich przedsiębiorstwach o dużym potencjale wzrostu oraz finansującymi projekty infrastrukturalne.	Inwestycje w jednostki uczestnictwa lub udziały wyemitowane przez jednostkę venture capital Dywidendy otrzymane jako przychody z dywidend

W tabeli poniżej przedstawiono wartości bilansowe jednostek strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji, w których na dzień sprawozdawczy instrument ma udziały, jak również maksymalną ekspozycję instrumentu na stratę w stosunku do tych jednostek. Maksymalna ekspozycja na stratę obejmuje wartości bilansowe oraz związane z nimi niewypłacone zobowiązania.

Rodzaj jednostki strukturyzowanej	Nazwa	Wartość bilansowa na 31.12.2019	Wartość bilansowa na 31.12.2018	Maksymalna ekspozycja na stratę na 31.12.2019	Maksymalna ekspozycja na stratę na 31.12.2018
Fundusze venture capital	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu	504 332	467 152	834 955	797 775
Ogółem		504 332	467 152	834 955	797 775

W czerwcu 2013 r. Rada Ministrów AKP-UE zatwierdziła nowy protokół finansowy do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), obejmujący okres 2014–2020.

Uzgodniono, że na Instrument Inwestycyjny przydzielone zostaną nowe środki w wysokości 500 mln EUR. Jest to tzw. zestaw finansowania efektywnego, który umożliwia wspieranie w ramach instrumentu projektów, które mają szczególnie duży potencjał w zakresie skutków rozwojowych, a jednocześnie obciążone są większym ryzykiem inwestycyjnym. Zestaw ten zapewni nowe możliwości zwiększenia w ramach instrumentu akcji kredytowej na rzecz sektora prywatnego przez inwestycje w następujące instrumenty:

Fundusze kapitałowe realizujące cele społeczne – propagowane przez nową grupę zarządców funduszy *private equity*, dla których rozwiązywanie kwestii społecznych lub środowiskowych jest centralnym elementem strategii inwestycyjnych funduszy, którymi zarządzają, i którzy jednocześnie dążą do długookresowej stabilności finansowej zarówno na poziomie funduszu, jak i podmiotów, w które dokonano inwestycji.

Pożyczki dla pośredników finansowych – (np. instytucje mikrofinansowe, banki lokalne i unie kredytowe) działające w państwach AKP, w których EBI nie może rozważać finansowania – szczególnie w walucie krajowej – przy obowiązujących wytycznych dotyczących ryzyka kredytowego, np. ze względu na wysokie ryzyko kraju, wahania waluty albo brak wartości referencyjnych wyceny. Głównym celem takich pożyczek jest finansowanie projektów o dużym potencjale w zakresie skutków rozwojowych, zwłaszcza w dziedzinie wsparcia mikroprzedsiębiorstw oraz małych przedsiębiorstw i rolnictwa, które zwykle nie kwalifikują się do finansowania z instrumentu finansowego.

Instrumenty ułatwiające podział ryzyka, które przyjmują formę gwarancji pierwszej straty („części obejmujące pierwsze straty”) ułatwiających operacje oparte na podziale ryzyka przeprowadzane przez EBI z lokalnymi pośrednikami finansowymi (głównie bankami komercyjnymi) na użytek MŚP, którzy nie mogą uzyskać wystarczających pożyczek, oraz małych projektów, które spełniają kryteria finansowania efektywnego w sytuacjach, gdy stwierdzono lukę rynkową w zakresie dostępu MŚP do finansowania/dostępu do finansowania małych projektów. Części obejmujące pierwsze straty miałyby strukturę kontrgwarancji na korzyść uprzywilejowanych transz gwarancji finansowanych przez EBI – w ramach instrumentu inwestycyjnego – oraz przez inne międzynarodowe instytucje finansowe/instytucje finansowania rozwoju, co generowałoby znaczący efekt dźwigni.

Finansowanie bezpośrednie – za pomocą instrumentów dłużnych (np. pożyczek) lub kapitałowych w projekty, które mają solidnych promotorów z odpowiednim doświadczeniem i duży potencjał w zakresie skutków rozwojowych, ale z którymi wiąże się wyższe prawdopodobieństwo strat i trudności z odzyskaniem inwestycji (ryzyko kapitałowe z wyższym niż zwykle prawdopodobieństwem strat). EBI stosuje rygorystyczne kryteria wyboru i kwalifikowalności dla tego instrumentu, gdyż projekty te, bez względu na ich duży potencjał w zakresie skutków rozwojowych, nie byłyby w stanie spełnić możliwych do przyjęcia kryteriów finansowania (tj. istnieje niskie prawdopodobieństwo odzyskania inwestycji lub skompensowania strat odsetkami/zwrotami z kapitału).

Zestaw finansowania efektywnego umożliwia także dywersyfikację i uwzględnienie nowych sektorów, takich jak zdrowie i edukacja, rolnictwo i bezpieczeństwo żywnościowe, a także rozwój nowych i innowacyjnych instrumentów oparty na podziale ryzyka.

Z finansowego i księgowego punktu widzenia zestaw finansowania efektywnego stanowi część portfela Instrumentu Inwestycyjnego i jest rozliczany w ramach rocznego sprawozdania finansowego Instrumentu Inwestycyjnego.

27 W poniższej tabeli przedstawiono wartości bilansowe oraz zaangażowane, lecz niewypłacone kwoty według rodzajów aktywów:

Rodzaj inwestycji w ramach zestawu finansowania efektywnego	Nazwa	Wycena	Wartość bilansowa brutto na 31.12.2019	Odpis na oczekiwane straty kredytowe/kwota skorygowana do wartości godziwej na 31.12.2019	Wartość bilansowa na 31.12.2019	Kwota niewypłacona na 31.12.2019	POZYCJA POZABILANSOWA Kwota skorygowana o oczekiwaną stratę kredytową na 31.12.2019
Fundusze kapitałowe, które realizują cele społeczne	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu	FVTPL	33 417	-3 175	30 242	66 840	-
Pożyczki dla pośredników finansowych	Pożyczki i zaliczki	Koszt zamortyzowany	22 347	-354	21 993	42 400	-1 251
Instrumenty ułatwiające podział ryzyka	Gwarancje wystawione	podejście oparte na wyższej z wartości*	-	-	-	47 331	-50
Bezpośrednie udziały kapitałowe	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu	FVTPL	58 643	19 626	78 269	14	-
Bezpośrednie operacje pożyczkowe	Pożyczki i zaliczki	FVTPL	37 136	-15 156	21 980	75 700	-
Ogółem			151 543	941	152 484	232 285	-1 301

* Szczegółowe informacje można znaleźć w sekcji dotyczącej kolejnych

Rodzaj inwestycji w ramach zestawu finansowania efektywnego	Nazwa	Wycena	Wartość bilansowa na 31.12.2018	Kwota niewypłacona na 31.12.2018
Fundusze kapitałowe, które realizują cele społeczne	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu	FVTPL	19 134	53 672
Pożyczki dla pośredników finansowych	Pożyczki i zaliczki	Koszt zamortyzowany	29 566	24 700
Instrumenty ułatwiające podział ryzyka	Gwarancje wystawione	podejście oparte na wyższej z wartości*	-786	43 668
Bezpośrednie udziały kapitałowe	Akcje i inne papiery wartościowe o zmiennej stopie dochodu	FVTPL	53 183	1 014
Bezpośrednie operacje pożyczkowe	Pożyczki i zaliczki	Koszt zamortyzowany	6 711	114 629
Ogółem			107 808	237 683

* Szczegółowe informacje można znaleźć w sekcji dotyczącej kolejnych

Począwszy od dnia 1 stycznia 2019 r. kierownictwo zdecydowało o stosowaniu ogólnych zasad dotyczących ryzyka związanego z mandatem w odniesieniu do bezpośrednich operacji pożyczkowych w ramach zestawu finansowania efektywnego (z wyłączeniem pożyczek udzielanych pośrednikom finansowym), jak przewidziano w wytycznych EBI w sprawie ryzyka kredytowego i ryzyka cen akcji, oraz o monitorowaniu i zgłaszaniu ryzyka związanego z bezpośrednimi operacjami pożyczkowymi w ramach zestawu finansowania efektywnego na podstawie ich wartości godziwej.

Zgodnie z nową metodyką Bank przeprowadza jakościową ocenę ryzyka, której celem jest ocena zasadności inwestycji i wiarygodnej rentowności biznesowej takich operacji. W tym kontekście bezpośrednie operacje pożyczkowe w ramach zestawu finansowania efektywnego są przeklasyfikowane z pożyczek wycenianych według kosztu zamortyzowanego na pożyczki wyceniane według wartości godziwej.

Zmiana modelu biznesowego wymaga ewentualnej zmiany portfela od dnia przeklasyfikowania. W związku z tym zmiana ta nie ma wpływu na lata poprzednie. Wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów za rok bieżący ujęto w pozycji „Zmiana rezerw z tytułu zobowiązań do udzielenia pożyczki” w kwocie 4,4 mln EUR.

Po sporządzeniu bilansu nie wystąpiły żadne znaczące zdarzenia, które wymagałyby ujawnienia lub dokonania korekty w sprawozdaniu finansowym według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

3. GLOSARIUSZ

Rachunkowość memoriałowa

Jest to nazwa systemu rachunkowości Komisji, który od 2005 r. wzbogacono o zasady rachunkowości memoriałowej. Poza kontami budżetowymi opartymi na metodzie kasowej Komisja sporządza rachunki memoriałowe, w których ujmuje się przychody z chwilą ich osiągnięcia, a nie z chwilą ich otrzymania. Wydatki ujmuje się z chwilą ich poniesienia, a nie z chwilą ich pokrycia. Kontrastuje to z rachunkowością budżetową opartą na metodzie kasowej, w której transakcje i inne zdarzenia ujmuje się dopiero z chwilą otrzymania lub wypłaty środków pieniężnych.

Rachunkowość

Czynność rejestrowania i raportowania transakcji finansowych, w tym tworzenie transakcji, ich ujmowanie, przetwarzanie i podsumowywanie w sprawozdaniu finansowym.

Księgowy

Rolę, uprawnienia i obowiązki księgowego określono w rozporządzeniu finansowym:

- właściwe wykonywanie płatności,
- pobór dochodów,
- odzyskiwanie należności i potrącanie;
- prowadzenie ksiąg rachunkowych, przygotowanie i prezentacja sprawozdań finansowych,
- określanie reguł i metod rachunkowości oraz planu kont,
- ustanawianie i walidowanie systemów rachunkowości oraz walidowanie systemów ustanowionych przez urzędnika zatwierdzającego w celu dostarczania lub uzasadniania informacji księgowych (systemy lokalne),
- zarządzanie zasobami finansowymi,
- wyznaczenie administratorów rachunków zaliczkowych,
- otwieranie i zamykanie rachunków bankowych w imieniu instytucji.

Środki administracyjne

Środki na wydatki administracyjne służą pokrywaniu bieżących kosztów instytucji i podmiotów (personelu, budynków, wyposażenia biurowego).

Korekta

Zmiana budżetu lub przeniesienie środków z jednej pozycji budżetowej do drugiej.

Przyjęty budżet

Projekt budżetu staje się przyjętym budżetem, gdy tylko zostanie zatwierdzony przez władzę budżetową.

Por. budżet

Agencje

Organy UE z odrębną osobowością prawną, którym można przekazać uprawnienia w zakresie wykonania budżetu na ściśle określonych warunkach. Są one przedmiotem odrębnego absolutorium ze strony organu udzielającego absolutorium.

Budżety korygujące

Decyzja przyjęta w trakcie roku budżetowego w celu zmiany (zwiększenia, zmniejszenia, przeniesienia) aspektów przyjętego budżetu na dany rok.

Zasada jednoroczności

Zasada budżetowa, zgodnie z którą wydatki i zyski są programowane i zatwierdzane na okres jednego roku, który trwa od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia.

Środki

Środki budżetowe.

Budżet obejmuje prognozę zarówno zobowiązań (prawne zobowiązania do zapewnienia środków finansowych pod warunkiem spełnienia określonych warunków), jak i płatności (płatności na rzecz beneficjentów – w gotówce lub przelewem bankowym). Środki na zobowiązania i płatności często się różnią – środki zróżnicowane, ponieważ zazwyczaj zobowiązania dotyczące wieloletnich programów i projektów są w całości zaciągane w roku, w którym podjęto decyzję w ich sprawie, i są opłacane przez lata, w miarę realizacji programu i projektu. Środki niezróżnicowane mają zastosowanie do wydatków administracyjnych oraz środków na zobowiązania równych środkom na płatności.

Zewnętrzne/wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel

Dedykowane dochody otrzymane na sfinansowanie określonych pozycji wydatków.

Głównymi źródłami zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel są *wkłady finansowe państw trzecich w programy finansowane przez Unię*.

Głównymi źródłami wewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel są dochody uzyskane od osób trzecich w związku z towarami, usługami lub pracami dostarczonymi na ich żądanie, dochody pochodzące ze zwrotu nienależnie wypłaconych kwot i dochody ze sprzedaży publikacji i filmów, również w formie elektronicznej.

Pełen wykaz pozycji, które tworzą dochody przeznaczone na określony cel, znajduje się w art. 21 rozporządzenia finansowego.

Delegowany urzędnik zatwierdzający

Delegowany urzędnik zatwierdzający w każdej z jednostek jest odpowiedzialny za zatwierdzanie operacji po stronie dochodów i wydatków zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami oraz za zapewnienie przestrzegania wymagań legalności i prawidłowości.

Delegowany urzędnik zatwierdzający jest odpowiedzialny za podejmowanie wszystkich decyzji finansowych dotyczących działań, za które jest odpowiedzialny. W szczególności musi podejmować decyzje o wykonaniu budżetu w oparciu o swoją analizę ryzyka.

Budżet

Roczny plan finansowy sporządzony według zasad budżetowych, który zawiera prognozy i zatwierdzone, na każdy rok budżetowy, szacunkowe przyszłe koszty i dochody oraz wydatki, wraz z ich szczegółowym opisem i uzasadnieniem, które znajduje się w „uwagach do budżetu”.

Wynik budżetu

Różnica między otrzymanymi przychodami a wypłaconymi kwotami, w tym korekty z tytułu przeniesień, anulowań i różnic kursowych.

W przypadku agencji otrzymana kwota będzie musiała zostać zwrócona organowi finansującemu zgodnie z rozporządzeniem finansowym dotyczącym agencji.

Wykonywanie budżetu

Wykorzystanie budżetu poprzez operacje po stronie wydatków i przychodów.

Pozycja budżetowa/Linia budżetowa

Jeżeli chodzi o strukturę budżetu, przychody i wydatki przedstawia się w budżecie zgodnie z obowiązującą nomenklaturą nałożoną przez władzę budżetową, która odzwierciedla charakter i cel każdej pozycji. Poszczególne działy (tytuł, rozdział, artykuł lub pozycja) zawierają oficjalny opis nomenklatury.

Władza budżetowa

Instytucje posiadające uprawnienia decyzyjne w sprawach budżetowych: w przypadku instytucji Unii Parlament Europejski i Rada Ministrów.

W przypadku agencji i wspólnych przedsięwzięć władzą budżetową jest ich zarząd.

Zobowiązanie budżetowe

Zobowiązanie budżetowe jest rezerwacją środków na pokrycie późniejszych wydatków.

Anulowanie środków

Niewykorzystane środki, z których nie można dłużej korzystać.

Przeniesienie środków

Wyjątek od zasady jednoroczności w zakresie, w jakim środki, których nie można wykorzystać w danym roku budżetowym, mogą, w ściśle określonych warunkach, zostać przeniesione w celu wykorzystania ich w przyszłym roku.

Środki na zobowiązania

Środki na zobowiązania pokrywają łączny koszt zobowiązań prawnych (umów, umów o udzielenie dotacji/decyzji o udzielenie dotacji), które można podpisać w bieżącym roku budżetowym. Art. 7 rozporządzenia finansowego: *Środki na zobowiązania pokrywają całkowity koszt zobowiązań prawnych (umów, umów o udzielenie dotacji/decyzji o udzieleniu dotacji) zaciągniętych w bieżącym roku budżetowym na operacje trwające dłużej niż jeden rok.*

Umorzenie

Anulowanie rezerwacji środków.

Środki zróżnicowane

Środki zróżnicowane są wykorzystywane do finansowania operacji wieloletnich; pokrywają w bieżącym roku budżetowym całkowity koszt zobowiązań prawnych zaciągniętych w związku z operacjami, których realizacja trwa dłużej niż jeden budżetowy. Art. 7 rozporządzenia finansowego: *Środki zróżnicowane są ujmowane w odniesieniu do operacji wieloletnich. Składają się ze środków na zobowiązania i środków na płatności.*

Dochody przeznaczone na określony cel

Dochody przeznaczone na określony cel, takie jak dochody z fundacji, subwencje, darowizny i zapisy, wraz z dochodami przeznaczonymi na dany cel właściwymi dla każdej instytucji.

Por. dochody przeznaczone na określony cel

Wynik ekonomiczny

Wpływ wydatków i przychodów na bilans w oparciu o zasady rachunkowości memoriałowej.

Ustalone należności

Należności odpowiadają nakazom odzyskania środków, które Unia Europejska musi wystawić w celu ściągnięcia zysku.

Różnice kursowe

Różnice wynikające z kursów wymiany walut zastosowanych do transakcji dotyczących krajów spoza strefy euro lub z aktualizacji wyceny aktywów i zobowiązań w walucie obcej na dzień zamknięcia.

Wydatki

Termin używany do opisu wydatkowania środków budżetowych ze wszystkich rodzajów źródeł finansowania.

Rozporządzenie finansowe

W rozporządzeniu tym, przyjętym w ramach zwykłej procedury ustawodawczej po konsultacji z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym, ustanowiono zasady regulujące uchwalanie i wykonywanie budżetu ogólnego Unii Europejskiej.

Jest to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.

Źródło finansowania

Rodzaje środków

Dotacje

Bezpośrednie wkłady finansowe w formie darowizn z budżetu w celu sfinansowania działania mającego pomóc w realizacji celu będącego częścią polityki UE albo funkcjonowaniu organu, który dąży do osiągnięcia celu leżącego w ogólnym interesie europejskim lub którego cel jest częścią polityki UE.

Wykonywanie

Por. wykonywanie budżetu

Dochody

Por. przychody

Wspólne przedsięwzięcia/przedsiębiorstwa

Organ prawny UE utworzony na mocy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Terminu tego można używać do opisanego dowolnej struktury współpracy zaproponowanej w celu „skutecznego wykonywania unijnych programów badawczych, rozwoju technologicznego i demonstracyjnych”.

Wygasające środki

Na koniec roku budżetowego niewykorzystane środki zostają anulowane. *Wygaśnięcie* oznacza unieważnienie całego lub części zezwolenia na ponoszenie wydatków lub zaciąganie zobowiązań, które jest reprezentowane przez środki.

Wszelkie niewykorzystane środki mogą zostać ujęte w preliminarzu dochodów i wydatków na następne trzy lata budżetowe (tzw. zasada „N+3”) jedynie w przypadku wspólnych przedsięwzięć zgodnie z ich regulaminem finansowym. Zatem niewykorzystane środki na wspólne przedsięwzięcia mogą zostać ponownie uruchomione w roku budżetowym „N+3”.

Podstawa prawna (akt podstawowy)

Podstawę prawną stanowi co do zasady prawo oparte na artykule Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na podstawie którego Wspólnocie przyznaje się kompetencje w określonym obszarze polityki i określa warunki wykonywania tych kompetencji, w tym w zakresie wykonywania budżetu. Na podstawie niektórych artykułów traktatu Komisja jest upoważniona do podejmowania pewnych działań, które pociągają za sobą wydatki, bez dalszych aktów prawnych.

Zobowiązanie prawne

Zobowiązanie prawne ustanawia obowiązek prawny wobec osób trzecich.

Środki nieodróżnicowane

Środki nieodróżnicowane są wykorzystywane do finansowania operacji obejmujących okres jednego roku. (Art. 9 rozporządzenia finansowego). W budżecie UE środki nieodróżnicowane mają zastosowanie do wydatków administracyjnych, wsparcia rynku rolnego i płatności bezpośrednich.

Środki operacyjne

Środki operacyjne służą finansowaniu różnych polityk, głównie w formie dotacji lub zamówień publicznych.

Zobowiązanie pozostające do spłaty

Zobowiązania pozostające do spłaty (lub RAL, fr. „reste à liquider”) definiuje się jako kwotę środków, na które zaciągnięto zobowiązania i których jeszcze nie wypłacono, lub zobowiązań prawnych, które nie doprowadziły do całkowitej likwidacji w drodze płatności. Wynikają one bezpośrednio z istnienia programów wieloletnich i rozbieżności między środkami na zobowiązania a środkami na płatności.

Wynik

Por. wynik budżetu

Płatność

Płatność to wypłata mająca na celu wywiązanie się z zobowiązań prawnych.

Środki na płatności

Środki na płatności pokrywają wydatki wymagalne w bieżącym roku budżetowym, wynikające z zobowiązań prawnych zaciągniętych w bieżącym roku lub w ubiegłych latach (art. 7 rozporządzenia finansowego).

Zobowiązania pozostające do spłaty (RAL)

Suma zobowiązań pozostających do spłaty. Por. zobowiązania pozostające do spłaty

Odzyskanie środków

Nakaz odzyskania środków jest procedurą, za pomocą której delegowany urzędnik zatwierdzający rejestruje prawo Komisji do odzyskania należnej kwoty. Prawo to oznacza, że Komisja musi dochodzić należnej kwoty od dłużnika, zazwyczaj beneficjenta.

Wynik

Por. wynik budżetu

Przychody

Termin używany do opisanego dochodów ze wszystkich źródeł finansowania budżetu.

Zasady stosowania

Szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia finansowego. Są one określone w rozporządzeniu Komisji przyjętym po konsultacji ze wszystkimi instytucjami i nie mogą zmieniać rozporządzenia finansowego, od którego są uzależnione.

Nadwyżka

Dodatnia różnica między przychodami a wydatkami (por. wynik budżetu), która musi zostać zwrócona organowi finansującemu zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

Przeniesienie

Przeniesienia między liniami budżetowymi oznaczają przeniesienie środków z jednej linii budżetowej do drugiej w trakcie roku budżetowego i tym samym stanowią wyjątek od budżetowej zasady specyfikacji. Zostały jednak wyraźnie zatwierdzone w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu finansowym. W rozporządzeniu finansowym określono różne rodzaje przeniesień w zależności od tego, czy odbywają się one między tytułami, rozdziałami, artykułami lub działami budżetu, czy też w ich obrębie, oraz w zależności od tego, czy wymagają różnych poziomów autoryzacji.